

Nota van toelichting

I Algemeen

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Op basis van de Woningwet moeten gemeenten in hun bouwverordening voorschriften over het brandveilig gebruik van bouwwerken opnemen. Met dit besluit worden deze voorschriften landelijk geüniformeerd. Die uniformering is een logisch vervolg op de eerdere uniformering van de bouwtechnische voorschriften (1992: Bouwbesluit, inmiddels Bouwbesluit 2003) en van de indieningsvereisten voor het aanvragen van een bouwvergunning (2003: Besluit indieningsvereisten aanvraag bouwvergunning). Zij past ook in de modernisering van de VROM-regelgeving zoals deze is beschreven in de brief "meerjarenprogramma herijking van de VROM-regelgeving" (Kamerstukken II 2005/06, 29 383, nr. 34) en de brief "prioriteit milieu en ruimte" (Kamerstukken II 2006/07, 30 800 XI, nr. 88).

Met deze uniformering komt er een einde aan (onnodige) lokale verschillen. Eenduidige landelijk geldende voorschriften bieden de gebruiker en het bedrijfsleven meer rechtszekerheid en rechtsgelijkheid. Bovendien wordt in dit besluit recht gedaan aan de al jaren bestaande wens tot reductie van het aantal gebruiksvergunningplichtige gevallen te komen.

Ook wordt met dit besluit tegemoetgekomen aan de wens de door het Ondernemersklankbord Regeldruk (Commissie Stevens, rapport 30 augustus 2005) gesignaleerde hinderlijke regeldruk te verminderen. Een ander gevolg van de invoering van dit besluit is een afname van de administratieve lasten.

Op grond van de Woningwet zijn in de bouwverordening tevens voorschriften opgenomen over het gebruik van open erven en terreinen en de staat waarin deze zich moeten bevinden. Genoemde voorschriften worden voor zover het de brandveiligheid van de bedrijfsmatige opslag van brandbare niet-milieugevaarlijke stoffen op die erven en terreinen betreft met de invoering van dit besluit landelijk geüniformeerd. Voorschriften omtrent de bedrijfsmatige opslag van dergelijke stoffen waren eerder krachtens de Wet milieubeheer in zogenoemde 8.40-amvb's ondergebracht. In het kader van de modernisering van de VROM-regelgeving is dit onderwerp voortaan in dit besluit opgenomen en worden de 8.40-amvb's vervangen door het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer. Naar verwachting treedt dat besluit 1 januari 2008 in werking. Het voornemen is dit besluit medio 2008 of in werking te laten treden.

1.2 Wettelijke basis

Dit besluit is gebaseerd op de artikelen 8, achtste lid, en 120a van de Woningwet.

Op grond van artikel 8, eerste lid, van Woningwet moet elke gemeente een bouwverordening vaststellen. Op grond van artikel 8, tweede lid, onderdeel a, onder 4°, worden voorschriften over het brandveilig gebruik van bouwwerken in de bouwverordening opgenomen. Op grond van onderdeel b van dat lid moeten in de bouwverordening ook voorschriften worden opgenomen over het gebruik van open erven en terreinen en de staat waarin deze zich moeten bevinden. Op grond van artikel 8, achtste lid, kunnen ter bevordering van de eenheid in de bouwverordeningen bij algemene maatregel van bestuur regelen worden gegeven omtrent de inhoud van de voorschriften van de bouwverordeningen. Van deze mogelijkheid is gebruik gemaakt om in dit besluit de voorschriften over de brandveiligheid van het gebruik van bouwwerken en van de brandveiligheid van de bedrijfsmatige opslag van brandbare niet-milieugevaarlijke stoffen in bouwwerken en op open erven en terreinen landelijk te uniformeren.

Op grond van artikel 8, negende lid, van de Woningwet moet de gemeenteraad binnen een jaar na het in werking treden van dit besluit de betreffende voorschriften van de bouwverordening hiermee in overeenstemming brengen. Zolang dat niet gebeurd is gelden de voorschriften van dit besluit rechtstreeks. In een dergelijk geval moeten de voorschriften van dit besluit worden toegepast en blijven de betreffende voorschriften van de bouwverordening buiten toepassing.

De experimenteerbepaling die in artikel 1.6 van het besluit is opgenomen, is gebaseerd op artikel 120a van de Woningwet dat een algemene grondslag voor het opnemen van een experimenteerbepaling in een op de Woningwet gebaseerde algemene maatregel van bestuur bevat.

1.3 Gevolgde procedure en inspraak

In het kader van het streven naar vermindering van regeldruk en bestuurlijke en administratieve lastendruk heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) in 1999 voorgesteld om de technische en procedurele voorschriften van de gemeentelijke bouwverordeningen landelijk te gaan uniformeren. Dat voorstel is door het toenmalige kabinet overgenomen. Een eerste stap hierin was de inwerkingtreding per 1 januari 2003 van het Besluit indieningsvereisten aanvraag bouwvergunning.

Dit Besluit brandveilig gebruik bouwwerken is te beschouwen als tweede stap.

Vooruitlopend op de totstandkoming van dit besluit heeft de VNG in overleg met het Landelijk Netwerk Brandpreventie (LNB) van de Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding (NVBR), de Vereniging Bouw- en Woningtoezicht Nederland (VBWTN) en de ministeries van BZK en VROM de in de model-Bouwverordening (Mbv) opgenomen voorschriften op het terrein van brandveilig gebruik van bouwwerken geactualiseerd.

Deze geactualiseerde voorschriften zijn als basis voor de totstandkoming van dit besluit gebruikt. Ook zijn diverse onderzoeken¹ verricht, waaruit is gebleken dat landelijke uniformering zowel voor de procedurele als de materiële voorschriften op het gebied van het brandveilig gebruik van bouwwerken goed mogelijk is.

Voorts heeft uitgebreid overleg met de diverse organisaties op het terrein van de brandpreventie en de bouwregelgeving plaatsgevonden.

Hiertoe is een Klankbordgroep Gebruiksbesluit geïnstalleerd. In deze breed samengestelde klankbordgroep en de diverse deelwerkgroepen hebben vertegenwoordigers van het bedrijfsleven in de breedste zin van het woord geparticipeerd.

Conceptversies van dit besluit zijn besproken in het reguliere overlegtraject over wijzigingen van de bouwregelgeving, dat bestaat uit het Interdepartementaal Overleg Bouwregelgeving (IOB), de Juridisch-Technische Commissie (JTC) en het Overlegplatform Bouwregelgeving (OPB) alsmede in de Stuurgroep 3^e wijzigingspakket bouwregelgeving (een stuurgroep ter voorbereiding van de verdere deregulering van de bouwregelgeving).

Hiernaast is regelmatig en veelvuldig bilateraal overlegd met diverse in bovengenoemde gremia opgenomen organisaties.

Bij het voorbereidend overleg voor de totstandkoming van dit besluit zijn door het georganiseerde bedrijfsleven (zoals VNO-NCW, MKB Nederland, Koninklijke Horeca Nederland, FME-CWM) veel praktijkvoorbeelden aangereikt waaruit met name bleek dat de huidige praktijktoepassing van brandveiligheidsvoorschriften regelmatig tot problemen en ergernis bij de betrokken bedrijven leidde. Bij bestudering van de aangeleverde voorbeelden bleek dat de oorzaak daarvan vooral in de toepassing van de regelgeving en nauwelijks in de inhoud van de regelgeving is gelegen.

Het gaat dan vooral om interpretatiegeschillen tussen het bevoegd gezag en bedrijven. Om zulke geschillen voortaan zoveel mogelijk te voorkomen, zijn de voorschriften met dit besluit geüniformeerd, is de ruimte voor het bevoegd gezag om aanvullende eisen te stellen zo beperkt mogelijk gehouden en is in de toelichting nadrukkelijk ingegaan op de wijze waarop de voorschriften moeten worden toegepast. Bij de invoering van dit besluit zal bovendien de nodige aandacht aan voorlichting worden gegeven.

1.4 Systematiek van dit besluit

---

¹ Versterking inrichting van het toezicht brandveilig gebruik bouwwerken, 1 december 2003, adviesbureau Van Dijke BV; Integratie brandtechnische eisen 8.40 amvb's Wet milieubeheer in de bouwregelgeving, 18 september 2004, Adviesbureau Nieman BV; Inventarisatie brandbeveiligingsinstallaties in de 10e serie wijzigingen van de Model Bouwverordening, 30 mei 2005, Adviesbureau Nieman BV; Uniformering voorschriften brandveilig gebruik inrichtingen, bouwwerken en gebouwen, 18 juli 2003, Adviesbureau Nieman BV.

De voorschriften van dit besluit hebben betrekking op het brandveilig gebruik van bouwwerken en op de brandveiligheid van de opslag van brandbare niet-milieugevaarlijke stoffen. De voorschriften zijn uitputtend bedoeld. Tenzij het desbetreffende voorschrift dat expliciet mogelijk maakt, zijn gemeenten niet bevoegd om van deze voorschriften af te wijken.

Zolang de gemeentelijke bouwverordening niet met die voorschriften in overeenstemming is gebracht, gelden de voorschriften van dit besluit rechtstreeks en blijven de betreffende voorschriften van de bouwverordening buiten toepassing. Het staat de gemeenten echter vrij om op grond van artikel 2, tweede lid, van de Woningwet in de bouwverordening voorschriften over het gebruik van bouwwerken, open erven en terreinen op te nemen die op andere gebruiksaspecten dan het brandveilig gebruik betrekking hebben. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan voorschriften met het oog op gezond gebruik.

Hiernaast is het mogelijk dat een gemeente een eigen beleid voert op grond van de Huisvestingswet met het oog op het tegengaan van het omzetten van zelfstandige woonruimte in onzelfstandige woonruimte. Dit beleid vindt zijn neerslag in de plaatselijke huisvestingsverordening

Dit besluit bestaat uit drie hoofdstukken. Hoofdstuk 1 betreft algemene bepalingen, hoofdstuk 2 betreft het brandveilig gebruik van bouwwerken en hoofdstuk 3 bevat de overgangs- en slotbepalingen. Hoofdstuk 2 dat de materiële en procedurele voorschriften over het brandveilig gebruik bevat is ten behoeve van de toegankelijkheid naar onderwerp onderverdeeld in paragrafen. Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen, bevat in het eerste artikel de begripsbepalingen. Bij het formuleren van deze begripsbepalingen is zoveel mogelijk aangesloten bij het Bouwbesluit 2003. Ook zijn in dit hoofdstuk voorschriften met betrekking tot de reikwijdte van de in dit besluit gegeven voorschriften opgenomen, een gelijkwaardigheidsbepaling, een experimenteerbepaling en een voorschrift omtrent het van toepassing zijn van NEN-normen.

In hoofdstuk 2 zijn de materiële en procedurele voorschriften over het brandveilig gebruik van bouwwerken en over de brandveilige opslag van brandbare niet-milieugevaarlijke stoffen opgenomen. Deze voorschriften zijn zo geformuleerd dat zij rechtstreekse werking hebben, het is niet nodig dat zij eerst als voorwaarde in een gebruiksvergunning zijn opgenomen of als nadere voorwaarde zijn opgelegd na een gebruiksmelding.

Hoofdstuk 2 bestaat uit 12 paragrafen. De paragrafen 2.1 tot en met 2.9 bevatten materiële voorschriften en de paragrafen 2.10 tot en met 2.12 procedurele voorschriften. Paragraaf 2.10 betreft voorschriften inzake het hebben van een logboek. In de paragrafen 2.11 en 2.12 zijn de voorschriften opgenomen over het gebruiksvergunning- en -meldingvereiste. Elke paragraaf is voorzien van een titelkopje waarin het onderwerp van de desbetreffende paragraaf is aangegeven. Voor de in paragraaf 2.1 tot en met 2.8 opgenomen voorschriften zijn die titelkopjes mede van belang bij beoordelen van een beroep op gelijkwaardigheid als bedoeld in artikel 1.4. Bij een gelijkwaardige oplossing wordt het met het desbetreffende voorschrift beoogde brandveiligheidsdoel op een andere manier bereikt dan in dat voorschrift is aangegeven. Het titelkopje van de desbetreffende paragraaf, bijvoorbeeld "Paragraaf 2.1 Voorkomen en beperken van brand", geeft informatie over dat doel.

De materiële voorschriften van de paragrafen 2.1 tot en met 2.8 gaan in op alle aspecten van het brandveilig gebruik; zowel op het beheer, onderhoud en controle van installaties als op de inrichting van ruimten. Ook worden bijvoorbeeld eisen gesteld aan voor de brandweer noodzakelijke voorzieningen, zoals de bereikbaarheid van een bouwwerk voor de brandweer.

In paragraaf 2.9 is een vangnetbepaling opgenomen. Met deze vangnetbepaling is beoogd een algemene verbodsbepaling te maken die toeziet op de brandveiligheid van gebruikssituaties waarin niet is voorzien door de specifieke voorschriften van dit besluit. Het is niet de bedoeling dat een gemeente op grond van deze paragraaf aanvullende of nadere eisen stelt in situaties waarvoor al andere voorschriften in dit besluit zijn opgenomen. Ook moeten de door de gemeenten op basis van de vangnetbepaling geëiste maatregelen altijd in verhouding staan tot het te bestrijden risico. De gemeente zal bij een beroep op de vangnetbepaling bovendien de noodzaak daarvan moeten aantonen.

In combinatie met de overigens op het bouwwerk en het gebruik daarvan van toepassing zijnde brandveiligheidsvoorschriften (zoals de bouwtechnische voorschriften van het Bouwbesluit 2003, ARBO-voorschriften en eventuele milieuvoorschriften) waarborgen de voorschriften van de paragrafen 2.1 tot en met 2.9 in nagenoeg alle gevallen een voldoende mate van brandveiligheid. In de meeste gevallen kan dus met repressief toezicht op de naleving van die voorschriften worden volstaan. In een aantal meer risicovolle gevallen is de mogelijkheid van preventief overheidstoezicht via de afhandeling van een aanvraag om gebruiksvergunning of een gebruiksmelding gerechtvaardigd.

In paragraaf 2.11 is de gebruiksvergunning opgenomen. Het is niet toegestaan om zonder of in afwijking van een gebruiksvergunning een bouwwerk in gebruik te hebben of te houden in de in die paragraaf beschreven gevallen. Omdat zoals hierboven aangegeven op basis van dit besluit samen met de andere van toepassing zijnde voorschriften in principe een voldoende mate van brandveiligheid mag worden aangenomen is ervoor gekozen slechts voor de meest risicovol geachte vormen van gebruik een gebruiksvergunning voor te schrijven. In dergelijke gevallen is op grond van het vergunningvereiste een preventieve beoordeling mogelijk. Het gaat dan om het bedrijfsmatig of in het kader van verzorging verstrekken van nachtverblijf aan meer dan 10 personen en om het verschaffen van dagverblijf aan meer dan 10 personen jonger dan 12 jaar (kinderdagverblijven en basisscholen) of aan meer dan 10 lichamelijk of verstandelijk gehandicapte personen. Het gaat hier om grotere brandveiligheidsrisico's door de aanwezigheid van mensen in een kwetsbare situatie of kwetsbare mensen in een bouwwerk.

In paragraaf 2.12 is de gebruiksmelding opgenomen. Ook de gebruiksmelding is slechts in een relatief beperkt aantal gevallen voorgeschreven. Dit is bij een beroep op de gelijkwaardigheid als bedoeld in artikel 1.4, wanneer meer dan 50 personen tegelijk in een bouwwerk aanwezig zullen zijn en bij kamergewijze verhuur. Met de gebruiksmelding wordt het bevoegd gezag geïnformeerd over het voorgenomen gebruik van een bouwwerk. Burgemeester en wethouders kunnen op basis van deze melding zonodig beslissen om zelf ter plaatse te gaan controleren of het voorgenomen gebruik daadwerkelijk aan de voorschriften van de besluit voldoet.

Zowel de gebruiksmelding als de gebruiksvergunning zijn zaakgebonden, een nieuwe gebruiker die de oude wijze van gebruik voortzet behoeft dus niet opnieuw een melding te doen of een vergunning aan te vragen. In dit verband worden verwezen naar artikel 10.3 van de Mbv. Ook gelden de gebruiksmelding en een gebruiksvergunning in principe onbeperkt. Alleen in de in dit besluit genoemde gevallen kan de gebruiksvergunning worden gewijzigd en ingetrokken en de gebruiksmelding worden gewijzigd en vernietigd.

In hoofdstuk 3, Overgangs- en slotbepalingen is met name het overgangsrecht opgenomen. De overgangsbepalingen zijn zo geformuleerd dat verworven rechten worden gerespecteerd. Een vergunning voor brandveilig gebruik verleend voor de inwerkingtreding van dit besluit blijft van toepassing indien en voor zover dit besluit een gebruiksvergunning voorschrijft. Een vergunning verleend voor de inwerkingtreding van dit besluit, voor een situatie waar na de inwerkingtreding van dit besluit een melding is voorgeschreven wordt ook beschouwd als een melding. Een aanvraag om een gebruiksvergunning gedaan voor inwerkingtreding van dit besluit voor een situatie waarna de inwerkingtreding een melding is vereist, wordt beschouwd als een melding. Een aanvraag om gebruiksvergunning gedaan voor inwerkingtreding van dit besluit, voor een situatie waarvoor na inwerkingtreding ook een vergunning nodig is, wordt afgedaan op grond van de voorschriften die golden op het moment van aanvraag van de vergunning. Wanneer de voorschriften na de inwerkingtreding van dit besluit gunstiger voor de aanvrager zijn, staat het hem uiteraard vrij de aanvraag in te trekken en de nieuwe aanvraag te doen op grond van dit besluit.

1.5 Wijzigingen van de inhoud

De landelijke uniformering van de voorschriften over het brandveilig gebruik van bouwwerken, zoals die in dit besluit is uitgewerkt, is in beginsel een beleidsneutrale operatie op basis van het brandveiligheidsniveau van de model-Bouwverordening (Mbv). Aan de uniformering ligt dan ook niet de intentie ten grondslag om dat brandveiligheidsniveau landelijk te verlagen of te verhogen.

Dit beeld zal gezien op het niveau van de individuele gemeente in het algemeen kloppen aangezien de meeste gemeenten hun bouwverordening op de Mbv hebben gebaseerd. Voor de enkele gemeente die strengere of minder strenge voorschriften in de bouwverordening heeft opgenomen, betekent de verwerking van dit besluit in de bouwverordening een wijziging van het niveau van de voorschriften.

Het in beginsel beleidsneutrale karakter neemt niet weg dat dit besluit ten opzichte van de Mbv-voorschriften op zeven hoofdpunten inhoudelijke wijzigingen bevat. De meeste van deze voorschriften zijn afkomstig uit de zogenoemde 8.40 amvb's op grond van de Wet milieubeheer en hebben geen inhoudelijke consequenties voor het uit de Mbv overgenomen brandveiligheidsniveau. Het betreft:

1. De voorschriften inzake de huishoudelijke opslag van stoffen die niet alleen brandgevaarlijk maar ook milieugevaarlijk zijn (zie ook de toelichting op artikel 2.1.8). De Wet milieubeheer blijft eisen stellen aan de bedrijfsmatige opslag van dergelijke stoffen. Dit betekent dat er terzake geen wijziging in het brandveiligheidsniveau plaatsvindt.
2. De voorschriften over de bedrijfsmatige opslag van brandbare niet-milieugevaarlijke stoffen (zoals hout, kunststoffen en autobanden) zijn vanuit de zogenoemde 8.40-milieuvoorschriften overgebracht naar dit besluit (zie ook de toelichting op artikel 2.1.9). Ook deze wijziging heeft geen consequenties voor het bestaande brandveiligheidsniveau.
3. De voorschriften over de verplichte aanwezigheid van mobiele brandblusapparaten zijn vanuit de milieuregelgeving naar dit besluit overgebracht (zie ook de toelichting op artikel 2.4.2). Het veiligheidsniveau is ook hier hetzelfde als voorheen in de Wet milieubeheer.
4. De voorschriften die in artikel 2.4.2 zijn opgenomen over de verplichte inspectie- en controlefrequentie van mobiele brandblusapparaten wijken af van de voorschriften die daarover in de Mbv waren opgenomen. Voortaan behoeven deze inspecties en controles slechts eenmaal per twee jaar in plaats van jaarlijks plaats te vinden. Blijkens TNO-onderzoek², dat mede op buitenlandse ervaringen is gebaseerd, zijn er geen harde aanwijzingen dat die frequentiewijziging ten koste zal gaan van het brandveiligheidsniveau. Daarbij speelt ook een rol dat de op grond van het Bouwbesluit 2003 voorgeschreven voorzieningen voor de bestrijding van brand vooral brandslanghaspels en zogenoemde droge blusleidingen zijn en de functie van mobiele brandblusapparaten slechts aanvullend is.
5. Dit besluit kent in tegenstelling tot de Mbv een zogenoemde gelijkwaardigheidsbepaling. Deze wijziging heeft in principe geen consequenties voor het bestaande brandveiligheidsniveau; bij een beroep op gelijkwaardigheid moet tenslotte ten minste dezelfde mate van brandveiligheid worden gerealiseerd als is beoogd met het betrokken voorschrift (zie ook de toelichting op artikel 1.4).
6. In dit besluit is bepaald dat in beginsel de NEN-norm van toepassing blijft zoals deze ten tijde van het aanbrengen van de installatie in het bouwwerk luidde. Wijziging van een NEN-norm leidt in het algemeen niet tot verplichte aanpassing van de installatie (zie ook de toelichting op artikel 1.5). Ook deze wijziging heeft dus geen gevolgen voor het bestaande brandveiligheidsniveau.
7. De wijziging inzake het brandveilig gebruik bij kamergewijze verhuur kan – afhankelijk van de thans in de gemeentelijke bouwverordening opgenomen voorschriften - wel inhoudelijke consequenties voor het brandveiligheidsniveau hebben. De Mbv bevatte geen specifieke voorschriften voor een dergelijk gebruik. Een aantal gemeenten had op eigen initiatief wel voorschriften in de gemeentelijke bouwverordening opgenomen. Die voorschriften konden per gemeente nogal verschillen. Bij de totstandkoming van de voorschriften in dit besluit is rekening gehouden met TNO-onderzoek³.

---

² Eerste advies periodieke keurings-/onderhouds-/controleverplichting draagbare brandblusapparaten, januari 2006, rapport 2005-CVB-R0352, TNO Bouw en Ondergrond; Advisering betreffende projectering van draagbare blustoestellen, juni 2006, rapport 2006-CVB-R0331, TNO Bouw en Ondergrond; Onderhoudsfrequentie draagbare blustoestellen- Vergelijking met andere landen, juni 2006, rapport 2006-CVB-R0332, TNO Bouw en Ondergrond.

³ Brandveiligheid Kamerverhuur, mei 2003, rapport 2003-CVB-R0136, TNO Bouw en Ondergrond.

Naast deze inhoudelijke wijzigingen bevat dit besluit vergeleken met de Mbv ook wijzigingen van procedurele aard. Het gaat hier met name om het terugdringen met circa 80 procent van het aantal gevallen dat op grond van de gemeentelijke bouwverordeningen gebruiksvergunningplichtig was. Die reductie is op twee manieren bereikt. In de eerste plaats was in de Mbv-uitwerking ook de categorie “bedrijfsmatige opslag van brandgevaarlijke stoffen” als gebruiksvergunningplichtig aangemerkt. Voor zover die stoffen niet alleen brandgevaarlijk maar ook milieugevaarlijk zijn, worden de brandveiligheidsaspecten van die opslag naar huidig inzicht reeds voldoende door de milieuregelgeving gedekt, zodat het niet langer noodzakelijk is de gebruiksvergunningplicht voor die categorie te laten bestaan⁴. Voor zover die stoffen wel brandbaar maar niet milieugevaarlijk zijn, zijn in dit besluit algemene regels opgenomen (zie artikel 2.1.9) die de gebruiksvergunningplicht voor die categorie overbodig maken. In de tweede plaats zijn de situaties waarin de grotere brandveiligheidsrisico’s samenhangen met de aanwezigheid van grotere aantallen personen in een bouwwerk, niet meer gebruiksvergunningplichtig, zoals in de Mbv het geval was, maar gebruiksmeldingplichtig. Op basis van de praktijkervaringen die gemeenten na de cafébrand te Volendam in het kader van een inhaalslag bij de afgifte van gebruiksvergunningen hebben opgedaan, is geconcludeerd dat in de categorie “bouwwerk waarin meer dan 50 personen aanwezig zullen zijn” een gebruiksvergunning vanuit brandveiligheidsoogpunt niet strikt noodzakelijk is. Het stellen van aanvullende voorschriften, de reden dat in dergelijke gevallen voorheen voor een gebruiksvergunning werd gekozen, is namelijk meestal niet nodig. Uitgaande van die constatering heeft, begeleid door Adviesbureau Nieman B.V., intensief overleg met de VNG, het LNB, de VBWTN, het Ministerie van BZK en de gemeente Amsterdam plaatsgevonden over de criteria die worden gehanteerd bij het bepalen of in het concrete geval wel of geen aanvullende voorschriften in een gebruiksvergunning moeten worden opgenomen. Op basis daarvan is de bestaande gebruiksvergunningplicht voor de categorie “bouwwerk waarin meer dan 50 personen aanwezig zullen zijn” in dit besluit vervangen door een (preventieve) gebruiksmeldingplicht. De gemeente kan op basis van de melding beslissen tot controle over te gaan. Wanneer bij de controle het gebruik van dat bouwwerk niet aan de voorschriften van dit besluit voldoet of die voorschriften in het concrete geval een onvoldoende brandveilig gebruik opleveren, kunnen burgemeester en wethouders zo nodig besluiten tot het stellen van aanvullende eisen. De gemeente kan bij de controle uiteraard tevens aandacht besteden aan de bouwtechnische staat van het gemelde bouwwerk.

Ook is een aantal in de Mbv opgenomen meldingplichten vervallen.

Dit betreft de melding van het ontsteken van vuurwerk in bouwwerken en de melding van het verrichten van mogelijk brandgevaarlijke werkzaamheden aan bouwwerken met een bijzonder karakter. Deze meldingplichten zijn hier overbodig omdat burgemeester en wethouders reeds uit anderen hoofde met de voorgenomen uitvoering van de desbetreffende activiteiten bekend zijn. Het ontsteken van vuurwerk in een bouwwerk (zoals zogenoemd theatervuurwerk tijdens een toneelvoorstelling) is namelijk al meldingplichtig op grond van het Vuurwerkbesluit. Het gaan uitvoeren van mogelijk brandgevaarlijke werkzaamheden (zoals bijvoorbeeld laswerk) aan bijzondere bouwwerken zal bij burgemeester en wethouders in het algemeen reeds bekend zijn omdat dergelijke bouwwerken meestal een monumentenstatus hebben en de werkzaamheden daarom reeds vergunningplichtig zijn op grond van de Woningwet (bouwvergunning) en de Monumentenwet 1988 (monumentenvergunning).

Daarnaast zijn in dit besluit wel twee nieuwe meldingplichten opgenomen; voor het gaan toepassen van een gelijkwaardige oplossing als bedoeld in artikel 1.4 en voor kamergewijze verhuur (zie ook de toelichting op paragraaf 2.12).

2. Notificatie

Het ontwerpbesluit is op ..... 2007 gemeld aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen,

---

⁴ De VNG heeft inmiddels de vergunningplicht voor deze categorie uit de Mbv geschrapt.

notificatienummer 2007/.../NL, ter voldoening aan artikel 8, eerste lid, van richtlijn nr. 98/34/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (PbEG L 204), zoals gewijzigd bij richtlijn nr. 98/48/EG van 20 juli 1998 (PbEG L 217).

De meeste artikelen in dit besluit bevatten mogelijk technische voorschriften in de zin van deze richtlijn (notificatierichtlijn). Met een beroep op de gelijkwaardigheidsbepaling (artikel 1.4) zullen deze voorschriften niet tot een situatie behoeven te leiden waarin het vrije verkeer van goederen op een niet gerechtvaardigde of discriminerende wijze wordt belemmerd. Door de Commissie zijn .....

3. Lasten en effecten

Op grond van artikel 1.3, dat de reikwijdte van dit besluit aangeeft, zijn de voorschriften van dit besluit van toepassing op elk gebruik van een bouwwerk of een gedeelte daarvan en hebben de uit dit besluit voortvloeiende lasten en effecten mitsdien vooral betrekking op bedrijven en burgers die een bouwwerk in gebruik hebben.

3.1 Administratieve lasten

Het Adviescollege toetsing administratieve lasten (Actal) heeft op 6 augustus 2007 advies uitgebracht over dit besluit. Daarbij heeft Actal getoetst op de kwantificering van de te verwachten administratieve lasten, mogelijke alternatieven die minder administratieve lasten opleveren en of gekozen is voor het minst belastende alternatief en voor een uitvoering met minimale administratieve lasten.

Actal adviseert voor zowel bedrijfsleven als (georganiseerde) burgers aanvullende reductiemaatregelen te zoeken. Ook wordt aanbevolen de betrokken bedrijven goed voor te lichten over de vermindering van de keuringsfrequentie van mobiele brandblussers. Voorts wordt kwantificering van en het zoeken naar een minder belastend alternatief voor de logboekplicht geadviseerd. Tenslotte wordt geadviseerd om te voorkomen dat de administratieve lasten kunnen stijgen door gemeentelijke beleidsvrijheid.

Het Actal-advies is in deze toelichting verwerkt.

Met dit besluit worden bestaande gemeentelijke voorschriften landelijk geüniformeerd. Behoudens initiële lasten in de vorm van het kennis moeten nemen van dit besluit, heeft die landelijke uniformering voordelen voor bedrijven en (in mindere mate) georganiseerde burgers, die per saldo een beperking van de administratieve lasten met zich brengen:

- één set landelijk geldende voorschriften;
- eind aan onnodige lokale verschillen;
- minder verbodsbepaling van brandveiligheidsvoorschriften;
- meer rechtszekerheid en rechtsgelijkheid;
- betere mogelijkheden voor voorlichting en ondersteunende ICT-toepassingen;
- betere afstemming met het Bouwbesluit 2003 en milieuvoorschriften.

De omvang van die uit de uniformering sec voortvloeiende lastenbeperking is evenwel niet goed te kwantificeren. Bovendien (zie ook paragraaf 5) is met dit besluit nog niet de gewenste eindsituatie bereikt. In de toekomst zal daaraan in een tweede fase worden gewerkt, waarbij verdere administratieve lastenreducties zullen worden onderzocht (onder andere ten aanzien van de logboekverplichting).

De effecten van twee specifieke onderdelen van dit besluit kunnen grosso modo wel worden gekwantificeerd. Dat betreft in de eerste plaats de effecten op de administratieve lasten die samenhangen met de reductie van het aantal gebruiksvergunningplichtige gevallen met circa 80%. Op grond van de Mbv-voorschriften waren landelijk totaal circa 180.000 gevallen gebruiksvergunningplichtig⁵. Jaarlijks worden circa 13.000 gebruiksvergunningen verleend⁶. De

⁵ Rapport IOOV 2002

⁶ Rapport kwantificering bouw-, sloop- en gebruiksvergunning, Companen, oktober 2004

administratieve lasten per vergunningaanvraag bedragen gemiddeld € 569,--⁷. Dit betekent dat de administratieve lasten van gebruiksvergunningaanvragen jaarlijks totaal circa € 7.5 miljoen bedroegen. De reductie van de gebruiksvergunningplicht die met dit besluit wordt gerealiseerd, levert derhalve een beperking van de administratieve lasten van jaarlijks circa € 6.0 miljoen op (= 80% van € 7.5 miljoen), waarvan circa € 4.5 miljoen in verband met het aanvragen van een gebruiksvergunning voor het in gebruik hebben van een bouwwerk waarin meer dan 50 personen tegelijk zullen verblijven en € 1.5 miljoen in verband met het aanvragen van een gebruikvergunning voor de bedrijfsmatige opslag van brandgevaarlijke stoffen in een bouwwerk⁸. Die lastenbeperking zal vooral bedrijven betreffen aangezien de gebruiksvergunningplicht geen betrekking heeft op woonsituaties. Reductie van administratieve lasten voor burgers is derhalve niet of nauwelijks aan de orde, behalve in zeer specifieke gevallen zoals vrijwillige samenwerkingsverbanden van burgers (zoals een vereniging of kerkgenootschap) die een gebouw in gebruik hebben dat als gevolg van de reductie thans niet meer gebruiksvergunningplichtig is. In de praktijk zal de omvang van de lastenbeperking overigens iets minder dan jaarlijks € 6.0 miljoen zijn. In een deel van de gevallen die op grond van de Mbv-voorschriften gebruiksvergunningplichtig waren maar dat op grond van dit besluit niet meer zijn, dient namelijk het voorgenomen gebruik van het desbetreffende bouwwerk voortaan aan burgemeester en wethouders te worden gemeld. Die melding brengt administratieve lasten met zich. Per saldo zal de beperking van de administratieve lasten als gevolg van de reductie van het aantal gebruiksvergunningplichtige gevallen naar verwachting jaarlijks circa € 3.8 miljoen⁹ bedragen.

De gemeentelijke beleidsvrijheid is met het besluit afgenomen. Er zijn immers geen lokale verschillen meer in brandveiligheidseisen; deze zijn met het besluit landelijk geuniformeerd. Wel is er nog een gemeentelijke beleidsvrijheid in de zin dat er door het college van burgemeester en wethouders nadere voorwaarden kunnen worden verbonden aan een gebruiksmelding. In beginsel waarborgen de algemene regels van dit besluit echter voldoende brandveiligheid. Het geven van nadere voorwaarden door het college van burgemeester en wethouders zal dus slechts in een zeer beperkt aantal gevallen aan de orde zijn. Hieraan zal in de voorlichting (zie paragraaf 4) goede aandacht worden besteed.

In de tweede plaats vloeit naar verwachting een forse beperking van de administratieve lasten voort uit de halvering van de voorgeschreven inspectie- en controlefrequentie van mobiele brandblusapparaten (tweejaarlijks in plaats van jaarlijks). In ons land zijn in totaal circa 2.5 miljoen mobiele brandblussers aanwezig (bron: Vebon 2006). De halvering van de frequentie betreft uitsluitend de circa 1.5 miljoen brandblusapparaten die op voet van dit besluit in een bouwwerk verplicht aanwezig moeten zijn en dus niet de overige circa 1.0 miljoen blusapparaten die hetzij op voet van andere voorschriften (zoals voorschriften in een milieuvergunning) verplicht aanwezig zijn dan wel in, bijvoorbeeld, woningen, boten, personenauto's, autobussen en vrachtwagens aanwezig zijn. Bij de voorgeschreven jaarlijkse inspectie/controle van de 2.5 miljoen apparaten bedragen de lasten jaarlijks totaal circa € 20.0 miljoen (bron: Sira 2006). De uit dit besluit voortvloeiende frequentiehalvering zal derhalve een beperking van administratieve lasten van jaarlijks circa € 6.0 miljoen opleveren (= 60% van € 10 miljoen). Aangezien de voorschriften van dit besluit geen verplichting bevat tot het aanwezig hebben van een brandblusapparaat in de privésfeer (zoals woningen, personenauto's, pleziervaartuigen), zullen ook hierbij met name bedrijven profijt van die lastenbeperking hebben en zal het eventuele profijt voor burgers zich vooral kunnen voordoen bij vrijwillige samenwerkingsverbanden van burgers (verenigingen; kerkgenootschappen) voor zover die een bouwwerk in gebruik hebben waarin op grond van de voorschriften van dit besluit een brandblusapparaat aanwezig moet zijn.

Voor zover kwantificeerbaar bedraagt de totale beperking van de administratieve lasten die uit dit

⁷ Rapport Nulmeting Administratieve Lasten van Gemeenten, Sira, augustus 2004

⁸ Zie ook voetnoot 4.

⁹ Deze raming kan nog wijzigen wanneer het lopende overleg met externe partijen over de detailuitwerking van de indieningsvereisten voor een aanvraag om gebruiksvergunning c.q. het doen van een gebruiksmelding en de daarmee samenhangende ondersteunende ICT-tools is afgerond.

besluit voortvloeit derhalve jaarlijks circa € 9.8 miljoen.

3.2. Overige bedrijfseffecten

Naast de effecten op de administratieve lasten van bedrijven heeft dit besluit nog enkele andere effecten voor bedrijven. Dat betreft met name een beperking van het aantal gevallen waarin leges zal zijn verschuldigd. Bij het indienen van een aanvraag om gebruiksvergunning is gemiddeld een bedrag van € 633,- aan leges verschuldigd (bron: rapport Companen 2004). Per jaar ging het in totaal om een bedrag van circa € 8.5 miljoen. De reductie van de gebruiksvergunningplicht levert een reductie van de verschuldigde leges van jaarlijks circa € 6.4 miljoen op, waarvan € 5.1 miljoen in verband met het aanvragen van gebruiksvergunning voor het in gebruik hebben van een bouwwerk waarin meer dan 50 personen tegelijk kunnen verblijven en € 1.3 miljoen in verband met het aanvragen van gebruiksvergunning voor de opslag van brandgevaarlijke stoffen in een bouwwerk¹⁰. Daarvan zullen vooral bedrijven profijt hebben; op jaarbasis gaat het daarbij in totaal om circa 10.400 bedrijven. De omstandigheid dat een deel van de thans gebruiksvergunningplichtige gevallen na het in werking treden van dit besluit gebruiksmeldingplichtig zal zijn, heeft geen effect op de omvang van dat bedrag aangezien voor het doen van een melding geen leges is verschuldigd.

Daarnaast heeft dit besluit mogelijk een effect voor de bedrijven die inspecties/controles van mobiele brandblusapparaten verrichten. Dat effect vloeit voort uit de halvering van de voorgeschreven minimale inspectie- en controlefrequentie van mobiele brandblusapparaten (tweejaarlijks in plaats van jaarlijks). Een lagere frequentie betekent minder werk en minder omzet voor de desbetreffende bedrijven ten aanzien van de betreffende brandblusapparaten. Er zijn geen gegevens bekend over de kwantitatieve omvang van dit effect. Of dit effect in de praktijk ook daadwerkelijk zal optreden, hangt overigens af van de wijze waarop de desbetreffende gebruikers van bouwwerken met die halvering van de frequentie zullen omgaan. Het staat hen namelijk geheel vrij om jaarlijks een inspectie/controle te blijven laten uitvoeren.

Voorts kunnen - naast de in paragraaf 1.5 reeds beschreven wijzigingen ten opzichte van de Mbv - ook enkele detailwijzigingen die zijn opgenomen in de bij dit besluit behorende bijlage I inzake de brandmeldinstallatie bedrijfseffecten hebben. Dat betreft met name de verlichting van de eisen met betrekking tot kinderopvang en parkeergarages. Over de kwantitatieve omvang van die effecten zijn geen gegevens bekend.

3.3 Handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid

De standaardtoets op de handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid van de voorschriften van dit besluit door de daarvoor ingestelde interne VROM (DG Wonen-) toetsgroep heeft plaatsgevonden. De resultaten van dit onderzoek zijn doorgesproken met de VROM-inspectie.

Bij beoordeling van de handhaafbaarheid is mede uitgegaan van de handhavingsvoorschriften zoals opgenomen in de Woningwet zoals deze luidt na de inwerkingtreding van de wijziging inzake de verbetering naleving, handhaafbaarheid en handhaving bouwregelgeving (Staatsblad 2007, 27) Op hoofdlijnen weergegeven betekent dit:

- dat de voorschriften van de gemeentelijke bouwverordening op grond van artikel 7b, tweede lid, onderdeel a, van de Woningwet, rechtstreekse werking hebben indien de verordening met dit besluit in overeenstemming is gebracht;
- dat de voorschriften van dit besluit op grond van artikel 7b, derde lid, onderdeel b, van de Woningwet, rechtstreekse werking hebben indien de gemeentelijke bouwverordening niet met dit besluit in overeenstemming is gebracht;
- dat burgemeester en wethouders op grond van de Algemene wet bestuursrecht door het toepassen van bestuursdwang en/of het opleggen van een last onder dwangsom bestuursrechtelijk tegen overtredingen van de desbetreffende voorschriften kunnen optreden;
- dat overtredingen van de desbetreffende voorschriften strafbaar zijn op grond van artikel 1a, onder 2°, van de Wet op de economische delicten;

---

¹⁰ Zie ook voetnoot 4.

- dat burgemeester en wethouders op grond van artikel 100c van de Woningwet jaarlijks de voornemens over de wijze waarop zij uitvoering zullen geven aan de bestuursrechtelijke handhaving van de desbetreffende voorschriften bekend moeten maken.

Overigens bestaat het voornemen om het bestaande instrumentarium te gaan uitbreiden met een boete-instrument (bestuurlijke boete op grond van Algemene wet bestuursrecht of bestuurlijke transactie ex Wet op de economische delicten).

Naast het hierboven aangegeven repressief toezicht van burgemeester en wethouders wordt (evenals voor de inwerkingtreding van dit besluit het geval was) in de bouwvergunningprocedure door burgemeester en wethouders op grond van artikel 44, eerste lid, onderdeel b, van de Woningwet in voorkomende gevallen preventief getoetst of wordt voldaan aan voorschriften waarin de aanwezigheid van bepaalde brandbeveiligingsvoorzieningen is voorgeschreven. Voor zover voor de toepassing van dit besluit van belang gaat het om:

- brandmeldinstallaties (artikel 2.2.1 van dit besluit);
- ontruimingsalarminstallaties (artikel 2.3.6);
- vluchtrouteaanduidingen (artikel 2.3.7);
- technische voorzieningen voor communicatie tussen publieke hulpverleners (artikel 2.8.1).

Om burgemeester en wethouders in staat te stellen die toets in de bouwvergunningprocedure naar behoren te kunnen verrichten, moeten op grond van artikel 4, eerste lid, van het Besluit indieningsvereisten aanvraag bouwvergunning en van artikel 1.2.5, onderdeel b, van de daarbij behorende bijlage de benodigde gegevens en bescheiden worden aangeleverd. Het is niet nodig het Besluit indieningsvereisten aanvraag bouwvergunning in verband met de inwerkingtreding van dit besluit aan te passen.

De primaire verantwoordelijkheid voor het brandveilig gebruik van een bouwwerk berust bij de gebruiker van het bouwwerk. Het besluit spreekt van het gebruik, en niet van de gebruiker. Er wordt in principe geen onderscheid gemaakt tussen een hoofdgebruiker en eventuele gebruikers van onderdelen. In de praktijk zal de hoofdgebruiker verantwoordelijk zijn. Maar afhankelijk van de omstandigheden van het geval zal soms een ander dan de hoofdgebruiker (uitsluitend of mede) als overtreder van een voorschrift van dit besluit kunnen worden aangemerkt. Bij de constatering van een acute brandgevaarlijke situatie als gevolg van een overtreding van dit besluit is voor het bevoegd gezag alleen van belang dat zo snel mogelijk alsnog aan de voorschriften wordt voldaan. Wanneer het voor het bevoegd gezag onvoldoende duidelijk is wie voor de overtreding verantwoordelijk is, kunnen zo nodig alle gebruikers worden aangesproken. Van het bevoegd gezag mag niet worden verwacht dat het zich in een dergelijk acuut geval eerst in de privaatrechtelijke relatie tussen gebruikers verdiept alvorens handhavend op te treden. De ervaring die sedert 1992 met deze benadering is opgedaan, leert overigens dat het aanspreken van meerdere betrokken partijen in het algemeen niet tot problemen leidt.

In een aantal voorschriften van de paragrafen 2.1, 2.3, 2.6 en 2.7 wordt in beginsel een ieder aangesproken. In die voorschriften gaat het namelijk om een verbod of gebod dat in beginsel iedereen kan treffen, zoals het verbod op roken en het hebben van open vuur in een ruimte waarin een brandgevaarlijke stof is opgeslagen (artikel 2.1.2), het verbod op de aanwezigheid van met brandbaar gas gevulde ballonnen in een ruimte (artikel 2.1.3) of het gebod om opstelplaatsen voor brandweervoertuigen en brandkranen en andere bluswaterwinplaatsen vrij te houden (artikel 2.6.1). Om diezelfde reden is in artikel 2.9.1, dat algemene vangnetvoorschriften inzake het brandveilig gebruik van bouwwerken bevat, in principe iedereen verantwoordelijk.

3.4 Milieueffecten

Met dit besluit worden reeds bestaande gemeentelijke voorschriften landelijk geüniformeerd. Zoals in paragraaf 1.5 van deze toelichting is aangegeven heeft deze uniformering plaatsgevonden op basis van het brandveiligheidsniveau van de Mbv (inclusief 11e serie wijzigingen). Zoals uit onderzoek¹¹ is gebleken, hebben de gemeenten hun bouwverordening in het algemeen geheel op de

¹¹ Zie het in noot 1 genoemde onderzoek van 18 juli 2003.

Mbv-voorschriften afgestemd. De milieueffecten van dit besluit, waaronder de effecten op externe veiligheid, zijn dan ook nagenoeg nihil. De belangrijkste mogelijke milieueffecten hangen samen met de halvering van de voorgeschreven minimale inspectie- en controlefrequentie van mobiele brandblusapparaten (artikel 2.4.2). Indien gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid om de inspectie/controle van die apparaten tweejaarlijks te verrichten, kan een effect zijn dat de uitvoerders van die inspecties/controles de desbetreffende bouwwerken minder vaak zullen bezoeken. Dit betekent minder autokilometers en dus minder energieverbruik en minder uitstoot van schadelijke gassen (zoals CO²) en fijn stof. Op basis van de beschikbare gegevens kunnen deze milieueffecten niet worden gekwantificeerd.

Zoals reeds is aangegeven, bevat dit besluit ten opzichte van de Mbv ook een aantal wijzigingen die samenhangen met een verbeterde afstemming tussen de voorschriften over het brandveilig gebruik van bouwwerken en milieuvoorschriften. Die wijzigingen hebben geen inhoudelijke consequenties voor het uit de Mbv overgenomen brandveiligheidsniveau en zij hebben ook geen milieueffecten. Het gaat hier met name om herordering van bestaande voorschriften op basis van een consequentere domeinafbakening tussen de regelgevingscomplexen “bouwregelgeving (inclusief gebruiksvoorschriften)” en “milieuregelgeving”. Zoals aangegeven in de toelichting op artikel 2.1.8 behoort het geven van voorschriften over stoffen die zowel brand- als milieugevaarlijk zijn vanaf de zogenoemde Ivb-grens voortaan uitsluitend tot het domein van de milieuregelgeving. De voorschriften over dergelijke stoffen tot die Ivb-grens zijn voortaan in dit besluit opgenomen. De Ivb-grens is de ondergrens waarmee in het Inrichtingen- en vergunningbesluit milieubeheer (Ivb) is aangegeven welke hoeveelheden van welke stoffen onder de reikwijdte van dat besluit vallen. In dit besluit is nu aangesloten bij de systematiek en terminologie van het Ivb. Het geven van voorschriften over bedrijfsmatige opslag van stoffen die zowel brand- als milieugevaarlijk zijn zal dus alleen nog geschieden in regelgeving gebaseerd op de Wet milieubeheer, zoals de algemene maatregel van bestuur ex artikel 8.40 van die wet en in milieuvergunningen. Dit besluit beperkt zich tot huishoudelijke opslag van die stoffen, dat wil zeggen kleinere hoeveelheden die – rekening houdend met de gevaarsaspecten van de desbetreffende stoffen - voor de goede bedrijfsvoering als werkvoorraad mogen worden beschouwd. Daarnaast zijn in dit besluit voorschriften opgenomen over de bedrijfsmatige opslag van brandbare niet-milieugevaarlijke stoffen zoals hout, autobanden en kunststoffen (artikel 2.1.9). Die voorschriften, die voorheen in 8.40-amvb's Wet milieubeheer waren opgenomen, zijn in het kader van eerdergenoemde herafbakening van de wetgevingsdomeinen naar dit besluit overgeheveld (artikel 2.1.9).

3.5 Bestuurlijke lasten

De bestuurlijke lasten van dit besluit zijn relatief beperkt. Gemeenten zullen beperkte eenmalige bestuurlijke lasten hebben doordat de gemeentelijke bouwverordening met de voorschriften van dit besluit in overeenstemming moet worden gebracht. Dergelijke lasten zouden zich ook voordoen indien zou zijn voortgegaan op de bestaande weg van aanpassingen van de bouwverordening op basis van periodieke Mbv-wijzigingen door de VNG.

Door de reductie van het aantal gebruiksvergunningplichtige gevallen zullen gemeenten naar verwachting jaarlijks circa € 5.1 miljoen minder leges ontvangen. Bovendien is voor een melding geen leges verschuldigd. Daartegenover staat een besparing in personele capaciteit omdat er minder vergunningen behoeven te worden afgehandeld en gemeenten zelf kunnen beslissen hoe zij in het concrete geval met een ingekomen gebruiksmelding omgaan. Verder wordt verwacht dat gemeenten bij hun voorlichtingsactiviteiten gebruik zullen maken van het voorlichtingsmateriaal van VROM. De uitgaven voor eigen voorlichtingsmateriaal zullen derhalve afnemen.

4. Voorlichting

Bij de inwerkingtreding van dit besluit vindt een uitgebreid voorlichtingstraject plaats. Er zullen verschillende voorlichtingsmiddelen ingezet, waaronder brochures die zowel in een papieren versie als op internet beschikbaar worden gesteld. Bij die voorlichting wordt onderscheid gemaakt tussen de verschillende doelgroepen, zoals overheden en gebruikers. Zo zal bijvoorbeeld aan bedrijven

goede voorlichting worden gegeven over de vermindering van de controlefrequentie van mobiele brandblussers.

Voor vragen over het besluit en de toepassing daarvan in concrete gevallen zal een digitale helpdesk beschikbaar worden gesteld.

Naast deze meer algemene voorlichting over het besluit zal voorlichting specifiek gericht op de gebruiksvergunning- en de meldingplicht plaatsvinden. Deze voorlichting is qua opzet vergelijkbaar met de voorlichting die VROM sinds 2002 over de bouwvergunning geeft. Het gaat daarbij om vraaggestuurde voorlichting waarbij de vragensteller aan de hand van “ja-nee-vragen” in een checklist inzicht krijgt of in zijn specifieke individuele situatie een gebruiksvergunning of –melding is vereist en zo ja, aan welke procedurele eisen zijn vergunningaanvraag c.q. melding moet voldoen. De checklist is voorzien van een ook voor leken begrijpelijke toelichting en van een rekenmethodiek waarmee het maximaal toelaatbaar aantal personen in (delen van) het bouwwerk kan worden bepaald.

Het (landelijk uniform) aanvraag- respectievelijk meldingsformulier kan van via www.vrom.nl worden gedownload. De vergunningaanvrager respectievelijk melder kan, indien hij dat wenst, het desbetreffende formulier digitaal invullen en, indien de gemeente in kwestie die faciliteit biedt, het formulier en de daarbij behorende bescheiden en gegevens elektronisch indienen bij de gemeente. Ook zal via www.vrom.nl digitaal hulp worden geboden bij het zonedig zelf vervaardigen van een zogenoemde ontruimingstekening. VROM stelt hiervoor gratis een tekenprogramma beschikbaar. Voor de afhandeling van aanvragen om gebruiksvergunning en gebruiksmelding door de gemeenten is een uitvoeringsprotocol ontwikkeld.

Daarnaast zijn enkele andere specifieke op de gemeentelijke uitvoeringspraktijk gerichte ondersteunende maatregelen genomen:

- in aanvulling op de algemene voorlichting over dit besluit zijn brochures ontwikkeld over de toepassing van de brandveiligheidsvoorschriften voor specifieke typen bouwwerken die in de gemiddelde gemeente slechts weinig voorkomen, zoals unitbouw, theaters, schouwburgen, kerken, monumenten, hoogbouw (hoger dan 70 m) en gebouwen met brandcompartimenten groter dan 1.000 m²;

- de brochure “Vluchten bij brand” is geactualiseerd (datum PM);

- de zogenoemde brandbeveiligingsconcepten, die een kader geven voor de integrale brandbeveiliging van bepaalde typen gebouwen (zoals celgebouwen, logiesgebouwen en gezondheidszorggebouwen), zijn geactualiseerd (datum PM).

Verder is ten behoeve van alle bij de toepassing van dit besluit betrokken partijen (gemeenten, eigenaren en gebruikers van bouwwerken en het bouwbedrijfsleven) een landelijk informatie- en adviescentrum opgericht ter verbetering van de toepassing van die brandveiligheidsvoorschriften waarbij het bevoegd gezag beoordelingsruimte heeft. Het gaat daarbij met name om:

- gelijkwaardigheid in het Bouwbesluit 2003;

- functionele voorschriften in het Bouwbesluit 2003 zoals de bezettingsgraadklasse B0 en de voorschriften inzake grote brand compartimenten;

- aanschrijvingsbevoegdheid wegens strijd met het Bouwbesluit 2003

- gelijkwaardigheid in dit besluit;

- het stellen van noodzakelijke aanvullende voorwaarden (de artikelen 2.11.4 en 2.12.4 van dit besluit).

Bij al deze zaken is sprake van een gemeentelijke beoordelingsruimte, die in de praktijk tot geschillen tussen de eigenaar/gebruiker van een bouwwerk en de gemeente zou kunnen leiden. Bedoeld centrum heeft tot taak informatie over de toepassing van deze voorschriften in de praktijk te verzamelen, bekendheid te geven aan brandveiligheidsoplossingen die breder toepasbaar zijn en partijen bij een geschil desgevraagd een technisch-inhoudelijk advies te geven over de vraag of een bepaalde oplossing vanuit het oogpunt van brandveiligheid voldoende respectievelijk noodzakelijk is. De door dit centrum te verzamelen gegevens zullen gebruikt worden bij de evaluatie en eventuele bijstelling van de voorschriften van dit besluit.

5. Toekomst

Met dit besluit is een belangrijke stap gezet, maar nog niet de gewenste eindsituatie bereikt. Aan de volgende onderwerpen zal de komende jaren aandacht wordt besteed.

Onderzocht zal worden in hoeverre algemene regels kunnen worden ontwikkeld voor die gevallen die op grond van dit besluit nog gebruiksvergunning- of gebruiksmeldingsplichtig zijn. Wanneer het mogelijk blijkt bruikbare algemene regels voor dergelijke gevallen te ontwikkelen zal het aantal gebruiksvergunningplichtige respectievelijk gebruiksmeldingsplichtige gevallen in de toekomst nog verder kunnen afnemen. Tevens zal worden onderzocht of in dit besluit meer specifieke voorschriften voor specifieke categorieën gebruik moeten worden opgenomen. Hierbij kan worden gedacht aan voorschriften voor bijvoorbeeld het prostitutiebedrijf. Met de inwerkingtreding van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO), naar verwachting medio 2008, zullen de gebruiksvergunning en de gebruiksmelding worden ingebed in de omgevingsvergunning. De gebruiksvergunning(procedure) wordt alsdan geïntegreerd in de omgevingsvergunning(procedure). Zie voor een uitgebreide uitleg over deze integratie de memorie van toelichting bij het betreffende wetsvoorstel (Kamerstukken II 2006/07, 30 844, nr. 3, subparagraaf 3.2.1, blz. 16-18). Een gebruiksmelding zal vanaf dan gedaan worden op hetzelfde formulier waarmee een omgevingsvergunning kan worden aangevraagd. Voor de vergunningaanvrager en de melder heeft dit het voordeel dat hij - indien hij meerdere vergunningen nodig heeft - voortaan met één formulier en één procedure kan volstaan in plaats van meerdere formulieren en procedures. Dit betekent dus ook dat de bij de aanvraag of melding behorende gegevens en bescheiden slechts in een procedure behoeven te worden meegestuurd. Tegelijk met de inwerkingtreding van de WABO zullen de procedurevoorschriften met betrekking tot de gebruiksvergunning(verlening), die in paragraaf 2.11 van het onderhavige besluit zijn opgenomen, komen te vervallen.

Op korte termijn zal een voorstel tot wijziging van de Woningwet worden ingediend waarin de bevoegdheid tot het geven van voorschriften over het gebruik van bouwwerken wordt overgeheveld van de gemeenteraad naar het Rijk. In de Woningwet zal daartoe een rechtstreekse grondslag voor het geven van gebruiksvoorschriften, vergelijkbaar met de wettelijke grondslag voor het Bouwbesluit 2003, worden opgenomen. Dit betekent dat op termijn de plaatselijke bouwverordening op die onderdelen waarvoor een rechtstreeks besluit geldt, overbodig wordt.

Verder zal onderzocht worden in hoeverre het mogelijk en wenselijk is om de voorschriften van dit besluit nader af te stemmen met de voorschriften van het Bouwbesluit 2003 en het ARBO-besluit. Ook zal aandacht worden besteed aan de mogelijkheid om enkele functioneel geredigeerde eisen in het Bouwbesluit 2003 die een rol spelen bij het brandveilig gebruik alsnog om te zetten in prestatie-eisen. Het gaat daarbij met name om de bouwtechnische brandveiligheidseisen voor bijeenkomstgebouwen met een hoge bezetting, zoals discotheken, café's, theaters en schouwburgen. Tevens zal worden onderzocht in hoeverre de thans in dit besluit voorgeschreven inspectie- en controlefrequentie van brandbeveiligingsinstallaties kan worden beperkt alsmede of in dit besluit eisen moeten gaan worden opgenomen ten aanzien van de kwaliteit en de projectering van brandbeveiligingsinstallaties die als gelijkwaardige oplossing worden aangebracht (zoals automatische brandblusinstallaties en rookbeheersingssystemen).

Voorts zal de afstemming tussen NEN-normen en de voorschriften van dit besluit worden geoptimaliseerd. In dat verband wordt onder meer bezien of er bepalingmethoden ontwikkeld kunnen worden waarmee de ontvlambaarheid van aankleding in besloten ruimten eenduidig kan worden vastgesteld (zie artikel 2.1.3). Ook de afstemming tussen certificeringsregelingen en de voorschriften van dit besluit zal worden geoptimaliseerd. Eventuele in de toekomst nog te ontwikkelen kwaliteitsverklaringen zullen daarbij een rol spelen.

II Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

In artikel 1.1, eerste lid, is een aantal begripsbepalingen opgenomen. Een gedeelte daarvan bevat een uitgeschreven definitie, voor een ander deel is verwezen naar de definitie zoals opgenomen in andere regelgeving. Dit laatste is bijvoorbeeld het geval bij het begrip gebruiksfunctie, dit is gedefinieerd als gebruiksfunctie als bedoeld in het Bouwbesluit 2003. Het is niet nodig begrippen te definiëren die reeds in de Woningwet zijn opgenomen.

Aankleding

In dit besluit wordt onderscheid gemaakt tussen aankleding, inventaris en ‘inrichtingselementen’ (een deelverzameling van ‘inventaris’).

Een onderscheid tussen aankleding, inventaris en constructieonderdelen is in het kader van dit besluit noodzakelijk omdat het Bouwbesluit 2003 alleen eisen stelt aan constructieonderdelen en dit besluit zich richt op de gebruikaspecten. Met ‘aankleding’ wordt bedoeld op gordijnen, vitrages, slingers en andere ornamenten in een ruimte, die niet worden gerekend tot de constructieonderdelen of tot de inventaris. Meubilair in een ruimte valt niet onder aankleding en constructieonderdelen maar onder inventaris. Het niet gedefinieerde begrip inventaris wordt in artikel 2.3.1 geïntroduceerd bij het berekenen van de per persoon beschikbare hoeveelheid vloeroppervlakte. Hiernaast kent dit besluit in artikel 2.3.2 het evenmin gedefinieerde begrip inrichtingselementen in de zinsnede “stands, kramen, schappen, podia en andere inrichtingselementen”. Dergelijke inrichtingselementen zijn evenals meubilair te beschouwen als ‘inventaris’.

ADR-klasse

ADR is de afkorting van de Franse titel van het Europees verdrag betreffende het internationaal vervoer van gevaarlijke goederen over de weg, Accord Européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par route. In dit verdrag zijn de voorwaarden opgenomen waaronder gevaarlijke stoffen binnen Europa mogen worden vervoerd. In dit besluit wordt de ADR-classificatie gebruikt voor de aanduiding van in, op of nabij een bouwwerk aanwezige brandgevaarlijke stoffen (artikel 2.1.8).

Gebruiksfunctie

Onder gebruiksfunctie wordt in dit besluit hetzelfde verstaan als in het Bouwbesluit 2003. Evenals bij het Bouwbesluit 2003, is het voor het bepalen van het geldende niveau van eisen van belang te weten welke gebruiksfunctie voor het bouwwerk of onderdeel daarvan is aangegeven. Een deel van de voorschriften van dit besluit is gericht op specifieke gebruiksfuncties. In dit besluit is overigens als verbijzondering van de woonfunctie van het Bouwbesluit 2003 een woonfunctie voor ‘kamergewijze verhuur’ opgenomen. Een dergelijke verbijzondering wordt ook wel subgebruiksfunctie genoemd.

Kamergewijze verhuur

In dit besluit is kamergewijze verhuur gedefinieerd als ‘een woonfunctie voor het bedrijfsmatig verschaffen van woonverblijf aan meer dan een huishouden en aan meer dan vier personen’. Hiermee richt het begrip ‘kamergewijze verhuur’ zich op de verhuur van kamers in een woning aan afzonderlijke huurders die geen sociale band met elkaar of de verhuurder hebben en zodoende zelf geen of weinig invloed op de brandveiligheidssituatie kunnen uitoefenen. Het gaat hier dus niet om een woongroep, gezinsvervangend tehuis of studentenhuis waarin een aantal personen gezamenlijk een huishouden voert of de woning van een hospita met een beperkt aantal inwonende studenten. Ook de woning die ouders voor hun studerende kind kopen valt er in beginsel buiten, zelfs als er in die woning nog enkele andere studenten worden gehuisvest. Deze woonvormen vallen in principe

onder de gewone woonfunctie.

In de definitie is een ondergrens van meer dan vier personen per woonfunctie opgenomen, omdat aangenomen wordt dat er uit het bedrijfsmatig woonverblijf verschaffen aan maximaal vier personen, die alle vier een eigen wooneenheid hebben, vergeleken met de reguliere woonfunctie geen extra risico's voor de brandveiligheid voortvloeiën. Personen die deel uitmaken van het eigen huishouden van de verhuurder tellen hierin dus niet mee.

Onder huishouden wordt in de definitie van kamergewijze verhuur niet noodzakelijkerwijs hetzelfde verstaan als in de fiscale regelgeving.

Overigens mag de kamergewijze verhuur niet verward worden met de verhuur van kamers in een logiesfunctie. Het gebruik van dergelijke kamers, bijvoorbeeld in een pension, moet voldoen aan de voorschriften die gelden voor de logiesfunctie. Zo valt huisvesting van seizoenarbeiders onder de logiesfunctie, zij hebben tenslotte elders hun hoofdverblijf.

Zie op dit onderdeel ook de toelichting op artikel 1.3, eerste lid.

Meetniveau

Onder meetniveau wordt in dit besluit hetzelfde verstaan als in het Bouwbesluit 2003. Dit betekent dat het gaat om de hoogte van het aansluitende terrein, gemeten ter plaatse van de toegang van het gebouw.

Nooddeur

Onder nooddeur wordt in dit besluit hetzelfde verstaan als in het Bouwbesluit 2003. Dit betekent dat het om een deur gaat die uitsluitend bedoeld is om het bouwwerk te ontvluchten.

Verpakkingsgroep

Evenals bij de definitie van de ADR-klasse het geval is, is deze definitie gebaseerd op het Accord Européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par route.

Een verpakkingsgroep is een groep, waarin bepaalde stoffen op grond van hun gevaarlijkheid tijdens het vervoer conform het ADR zijn ingedeeld voor verpakkingsdoeleinden. In dit besluit is aangesloten op de in de ADR gebruikte indeling van die stoffen.

Verpakkingsgroep I: zeer gevaarlijke stoffen

Verpakkingsgroep II: gevaarlijke stoffen

Verpakkingsgroep III: minder gevaarlijke stoffen.

Vluchtroute

Onder vluchtroute wordt in dit besluit verstaan een voor het vluchten bij brand bestemde route die uitsluitend voert over vloeren, trappen, of hellingbanen en eindigt op een veilige plaats, zonder dat gebruik hoeft te worden gemaakt van een lift. Op elke plaats in een gebouw waar zich personen bevinden begint een vluchtroute. Er kan volgens de definitie geen sprake zijn van een vluchtroute als deze niet over het gehele traject over vloeren, trappen of hellingbanen voert. Dit betekent dat een route die gebruik maakt van bijvoorbeeld een lift of een touwladder geen vluchtroute in de zin van dit besluit is. Zie in dit verband ook de toelichting op artikel 2.2.2. Het Bouwbesluit 2003 kent de begrippen rookvrije en brand- en rookvrije vluchtroute. Deze begrippen zijn verbijzonderingen van het begrip vluchtroute zoals in dit besluit is opgenomen.

Wooneenheid

Wooneenheid is in dit besluit gedefinieerd als gedeelte van een woonfunctie voor een individueel huishouden bij kamergewijze verhuur. Dit begrip is nodig om in een aantal gevallen bij bedrijfsmatige verhuur specifieke eisen te stellen aan individuele wooneenheden en hun gezamenlijke ruimten.

In artikel 1.1, derde lid, is bepaald dat onder bouwwerk mede wordt verstaan gedeelten van een bouwwerk die zijn ontworpen of aangepast om afzonderlijk te worden gebruikt. Het bleek nodig om

dit voorschrift op te nemen, omdat het anders niet mogelijk is recht te doen aan de situatie dat verschillende gebruikers van een bouwwerk een afzonderlijke op hun specifieke situatie afgestemde gebruiksvergunning kunnen aanvragen of melding kunnen doen.

Artikel 1.2 Gemeenschappelijk of gezamenlijk

In het eerste lid van dit artikel is het begrip "gemeenschappelijk" beschreven. Hiervoor is aansluiting gezocht bij artikel 1.2 van het Bouwbesluit 2003. In het eerste lid van dit artikel wordt (een gedeelte van) een bouwwerk, (een gedeelte van) een ruimte of (een gedeelte van) een voorziening, die ten dienste staat van meer dan een gebruiksfunctie, aangeduid als gemeenschappelijk. Het kan daarbij zowel gaan om een gedeelte van als om een geheel bouwwerk, ruimte of voorziening. Een voorbeeld van een gemeenschappelijke voorziening is een toiletruimte waarop meer dan een gebruiksfunctie, al dan niet van dezelfde soort, is aangewezen. Het gaat dan bijvoorbeeld om kantoorruimten en een bedrijfsrestaurant die beide gebruik maken van hetzelfde toiletblok.

In de tweede lid is het begrip "gezamenlijk" beschreven. De opzet van dit lid is in hoofdlijnen dezelfde als die van het eerste lid. Het begrip "gezamenlijk" wordt gebruikt voor een niet-gemeenschappelijk gedeelte van een woonfunctie of van een ruimte of voorziening die ten dienste staat van meer dan een wooneenheid. Het Bouwbesluit 2003 kent het begrip "gezamenlijk" niet. In dit besluit is het nodig gebleken het begrip gezamenlijk te introduceren om bij een woonfunctie voor kamergewijze verhuur eisen te kunnen stellen gericht op ruimten en voorzieningen waar meer dan een wooneenheid binnen dezelfde gebruiksfunctie gebruik van maakt. Deze ruimten zijn dus niet-gemeenschappelijk omdat het ruimten van *dezelfde* gebruiksfunctie (één woonfunctie voor kamergewijze verhuur) betreft. Voorbeelden van gezamenlijke voorzieningen en ruimten zijn een gezamenlijke keuken en een gezamenlijke vluchtroute bij kamergewijze verhuur.

Samengevat: een gemeenschappelijke voorziening is bedoeld voor meer dan een gebruiksfunctie. Dit kunnen ook gebruiksfuncties van dezelfde soort zijn.

Een gezamenlijke voorziening is daarentegen altijd bedoeld voor één gebruiksfunctie, een woonfunctie voor kamergewijze verhuur.

Artikel 1.3 Reikwijdte

Artikel 1.3 geeft de reikwijdte van dit besluit aan.

In het *eerste* lid is bepaald dat de voorschriften van dit besluit van toepassing zijn op elk gebruik van een bouwwerk of een gedeelte daarvan, tenzij in dit besluit anders is aangegeven. Omdat het in zijn algemeenheid niet noodzakelijk is om bij de woonfunctie dezelfde gedetailleerde voorschriften aan brandveilig gebruik te stellen als bij andere gebruiksfuncties, zijn in de overige leden van dit artikel uitzonderingen voor de woonfunctie en de niet in een logiesgebouw gelegen logiesfunctie opgenomen. Op een in een logiesgebouw gelegen logiesfunctie zijn de in dit besluit opgenomen voorschriften in principe integraal van toepassing.

Per artikellid is binnen de groep woonfuncties nader onderscheid aangebracht. Ten slotte zijn brandveiligheidsrisico's in een eengezinswoning in het algemeen niet volledig gelijk aan die in een pand voor kamergewijze verhuur. Beide vallen wel onder de woonfunctie.

In het *tweede* lid is aangegeven welke voorschriften van dit besluit niet gelden voor de gemeenschappelijke ruimten (bijvoorbeeld het trappenhuis) van een woongebouw.

In het *derde* lid is aangegeven welke voorschriften van dit besluit niet gelden voor de niet-gemeenschappelijke ruimten van een woonfunctie voor minder zelfredzame personen en van de niet-gemeenschappelijke ruimten van een woonfunctie voor kamergewijze verhuur. Onder niet-gemeenschappelijke ruimten zijn ook de eventuele gezamenlijke ruimten van deze specifieke woonfuncties, zoals bijvoorbeeld een keuken, toilet- of badruimte, begrepen.

In het *vierde* lid zijn de uitzonderingen aangegeven voor de gemeenschappelijke ruimten van een woonfunctie voor minder zelfredzame personen en van een woonfunctie voor kamergewijze verhuur. Zoals uit de begripsomschrijving voor gemeenschappelijk volgt (zie de toelichting op

artikel 1.2) kunnen deze uitzonderingen een rol spelen bij een woning in een woongebouw. Juist bij een woongebouw is er namelijk sprake van woningen met gemeenschappelijke voorzieningen (bijvoorbeeld een trappenhuis). Bij een woonfunctie voor minder zelfredzame personen of kamergewijze verhuur in een eengezinswoning zijn per definitie geen gemeenschappelijke voorzieningen; en gelden de uitzonderingen van het vierde lid niet.

Onder gemeenschappelijke ruimten zijn dus niet de eventuele gezamenlijke ruimten van deze specifieke woonfuncties begrepen. Deze gezamenlijke ruimten zijn namelijk alleen bedoeld voor de wooneenheden die binnen eenzelfde woonfunctie liggen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een gezamenlijke keuken in een voor kamerverhuur bestemde woning.

In het *viijfde* lid is een restbepaling opgenomen. Hierin is voor alle woonfuncties die niet onder de leden twee tot en met vier vallen aangegeven welke voorschriften van dit besluit buiten beschouwing moeten worden gelaten. De uitzonderingen van het vijfde lid zijn dus vooral gericht op de gewone woning, zoals een eengezins- of flatwoning. De uitzonderingen van het vijfde lid gelden tevens voor de logiesfunctie niet gelegen in een logiesgebouw oftewel een recreatie- of vakantiewoning.

Voor zover een gebruiksfunctie een nevenfunctie van een woonfunctie of een niet in een logiesgebouw gelegen logiesfunctie is, bieden het derde en het vijfde lid van dit artikel voor deze gebruiksfunctie dezelfde uitzonderingen als voor die woon- of logiesfunctie gelden. Dit om te voorkomen dat bijvoorbeeld een buitenberging, een garage of een kantoorruimte aan huis, aan hogere veiligheidseisen moet voldoen dan de bijbehorende woning.

In het *zesde* lid is aangegeven welke artikelen niet van toepassing zijn op een overige gebruiksfunctie met een gebruiksoppervlakte van ten hoogste 50 m² die niet voor het publiek toegankelijk is en een lichte industrie functie. Het is bijvoorbeeld niet nodig dat een kleine fietsenstalling, een stal of een tuinbouwkas een vluchtrouteaanduiding heeft.

In het *zevende* lid is aangegeven welke artikelen niet van toepassing zijn op een bouwwerk geen gebouw zijnde, niet zijnde een tunnel met een tunnellenge van meer dan 250 meter.

Artikel 1.4   Gelijkwaardigheid

In artikel 1.4 wordt de mogelijkheid geboden om aan voorschriften van dit besluit te voldoen met gebruik van een gelijkwaardige oplossing. Dit systeem van gelijkwaardigheid is op hoofdlijnen vergelijkbaar met het systeem van gelijkwaardige bouwkundige oplossingen zoals opgenomen in artikel 1.5 van het Bouwbesluit 2003.

In het eerste lid van artikel 1.4 is het basisprincipe van gelijkwaardigheid in dit besluit vastgelegd. Aan een in paragraaf 2.1 tot en met 2.9 gesteld voorschrift hoeft niet te worden voldaan indien het gebruik van een bouwwerk of een gedeelte daarvan anders dan door toepassing van dat voorschrift, ten minste dezelfde mate van brandveiligheid biedt als beoogd met het betrokken voorschrift. Overigens wordt opgemerkt dat een beroep op gelijkwaardigheid moet worden gemeld aan burgemeester en wethouders zoals is bepaald in artikel 2.12.1, eerste lid, onderdeel a. De gebruiker zal daarbij ten genoegen van burgemeester en wethouders aannemelijk moeten maken dat er sprake is van gelijkwaardigheid. De gebruiker is in beginsel vrij om te bepalen hoe hij dat aannemelijk maakt. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de toelichting op paragraaf 2.12.

In het tweede lid van dit artikel is vastgelegd dat een eenmaal gekozen gelijkwaardige oplossing daadwerkelijk moet worden nageleefd en in stand gehouden. Burgemeester en wethouders kunnen zonedig aan de eigenaar of degene die uit anderen hoofde daartoe het meest is aangewezen op elk gewenst moment vragen dit aan te tonen.

Door de gelijkwaardigheidsbepaling kunnen innovatieve oplossingen en alternatieven die in het concrete geval beter aansluiten bij de bedrijfsvoering van de gebruiker van het bouwwerk in de praktijk worden toegepast. Wanneer de gebruiker bijvoorbeeld een brandgevaarlijke stof op een andere manier opslaat dan in artikel 2.1.8 van dit besluit is voorgeschreven levert dit geen

overtreding van dat voorschrift op als die andere wijze van opslag dezelfde mate van brandveiligheid biedt als bedoeld is met dit artikel.

Zoals uit de tekst van artikel 1.4 blijkt is een beroep op gelijkwaardigheid alleen mogelijk bij inhoudelijke voorschriften zoals opgenomen in de artikelen 2.1 tot en met 2.9, en niet bij de procedurele voorschriften die zijn opgenomen in de artikelen 2.10 tot en met 2.12. De gebruiker van het bouwwerk kan bijvoorbeeld het beheer, de controle en het onderhoud van een verplicht in het bouwwerk aanwezige brandmeldinstallatie op andere wijze uitvoeren dan is bepaald in de in artikel 2.2.1, zesde lid, aangestuurde NEN 2654. Voorwaarde is dan dat deze alternatieve werkwijze ten minste eenzelfde mate van zekerheid biedt dat de installatie bij brand adequaat zal functioneren. De gebruiker van een bouwwerk kan dus niet ontkomen aan bijvoorbeeld de verplichting tot gebruiksmelding als bedoeld in artikel 2.12.

Artikel 1.5 Toepassing NEN-normen

In artikel 1.5 is een voorschrift gegeven omtrent de toepassing van NEN-normen.

De hoofdregel is, dat het normblad blijft gelden dat bij het aanbrengen van de installatie in het bouwwerk van toepassing was. Het gaat om zowel het toentertijd aangewezen normbladnummer als om de uitgave daarvan. Deze regel kan, vooral bij oudere installaties, soms tot een te laag, dus ongewenst veiligheidsniveau leiden. Daarom is in het voorschrift opgenomen dat in gevallen dat de hoofdregel tot een zodanig (onacceptabel) laag veiligheidsniveau zou leiden dat in redelijkheid een hoger niveau kan worden verlangd de gemeente aanvullende eisen aan de installatie kan stellen. Een dergelijke beslissing zal van geval tot geval moeten worden gemotiveerd en behoeft niet automatisch te betekenen dat alsnog aan het in dit besluit opgenomen kwaliteitsniveau van nieuw aan te brengen installaties moet worden voldaan.

Het is niet mogelijk hiervoor algemene regels te geven. In het algemeen zal rekening moeten worden gehouden met het wel acceptabele veiligheidsniveau in vergelijkbare bestaande situaties. Het mag niet zo zijn dat een nieuw normblad zonder meer aanleiding is nadere eisen te stellen aan een bestaande, tot op dat moment als veilig beoordeelde, situatie. Iedere situatie zal in redelijkheid moeten worden beoordeeld.

Artikel 1.6 Experimenteerbepaling

Artikel 1.6 biedt de mogelijkheid dat de minister ten behoeve van experimenten afwijkingen van dit besluit toestaat. Bij een dergelijk experiment kan dan een voorschrift uit dit besluit buiten beschouwing worden gelaten zonder dat er sprake behoeft te zijn van een gelijkwaardige oplossing als bedoeld in artikel 1.4. Deze experimenteerbepaling is met name bedoeld om in een individueel geval toepassing van een innovatieve brandveiligheidsoplossing bij het gebruik van een bouwwerk mogelijk te maken. Om een beroep te kunnen doen op deze experimenteerbepaling is geen instemming van de gemeente noodzakelijk. De minister zal bij de beoordeling van het verzoek wel de zienswijze van de gemeente betrekken.

Hoofdstuk 2 Brandveilig gebruik bouwwerken

Deze afdeling bevat in de paragrafen 2.1 tot en met 2.9 inhoudelijke voorschriften en in de paragrafen 2.10 tot en met 2.12 procedurele voorschriften over het brandveilig gebruik van bouwwerken. Overeenkomstig artikel 1.1 van de modelbouwverordening (Mbv) wordt in dit verband onder bouwwerk verstaan: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct hetzij indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren.

Bij het beoordelen van de inhoudelijke voorschriften moet worden bedacht dat voor die specifieke gevallen waarin de voorschriften niet voorzien in artikel 2.9.1 een ‘vangnetbepaling’ is opgenomen. Dat artikel is zo geformuleerd dat er een beroep op kan worden gedaan voor alle onvoorziene situaties die gevaar zouden kunnen opleveren voor de brandveiligheid. Zie ook de toelichting op

artikel 2.9.1.

Paragraaf 2.1 Voorkomen en beperken van brand

De voorschriften van deze paragraaf zijn gericht op het zoveel mogelijk voorkomen en beperken van brand.

Artikel 2.1.1 Toestellen en installaties

In dit artikel worden voorschriften gegeven voor brandveilig gebruik van toestellen en installaties. In een aantal gevallen zijn de voorschriften gegeven voor installaties. Dergelijke voorschriften gelden dus zowel voor de installatie als geheel, als voor een toestel of een ander onderdeel van de installatie. Een aantal andere voorschriften richt zich uitsluitend op toestellen en niet op de gehele installatie. Dit kan het geval zijn omdat de andere installatieonderdelen bouwkundige voorzieningen zijn waarop het Bouwbesluit 2003 reeds van toepassing is.

In het eerste lid is bepaald dat een elektriciteitsvoorziening als bedoeld in afdeling 2.7 van het Bouwbesluit 2003 zo moet worden gebruikt dat er geen gevaar kan ontstaan voor het ontstaan van brand. In het Bouwbesluit 2003 zijn de eisen aan de installatie zelf gesteld. Het gaat dan om bijvoorbeeld de vaste stopcontacten, kabels, lichtschakelaars en lichtpunten. Verlengsnoeren en aansluitsnoeren van elektrische apparatuur behoren niet tot de in het Bouwbesluit 2003 geregelde elektriciteitsvoorziening.

De veiligheid van in de handel gebrachte elektrische apparatuur, snoeren en verlichtingsornamenten is geregeld in de Warenwet. Het veilig gebruik van dergelijke zaken en van niet in de handel gebrachte (onveilige) apparatuur onttrekt zich in het algemeen aan de beoordeling, maar kan zonodig met behulp van het 'vangnetartikel' (artikel 2.9.1) worden afgedwongen.

Het tweede lid bepaalt dat in een stookruimte geen brandbare goederen mogen zijn opgeslagen of opgesteld. Onder stookruimte wordt in dit verband verstaan een ruimte waarin een of meer verbrandingstoestellen met een totale nominale belasting van meer dan 130 kW aanwezig zijn of een ruimte met een gemeenschappelijk stook- of warmwatertoestel (zoals boiler of geiser), ongeacht de nominale belasting.

Het derde lid bepaalt dat een opening voor de toevoer van verbrandingslucht of de afvoer van rook tijdens het gebruik van het stooktoestel niet afgesloten mag zijn. Op deze wijze wordt een brandgevaarlijke situatie voorkomen. Bovendien wordt hiermee koolmonoxidevergiftiging als gevolg van een slechte toevoer van verbrandingslucht of onvoldoende afvoer van rookgassen voorkomen. In het Bouwbesluit 2003 is geregeld dat een voorziening voor de toevoer van verbrandingslucht niet afsluitbaar mag zijn. In dit lid is geregeld dat de opening tijdens het gebruik ook niet door een niet-bouwkundige voorziening, zoals dichtplakken, mag zijn afgesloten.

In het vierde lid is bepaald dat een verbrandings- of verwarmingsinstallatie (of een onderdeel daarvan zoals een verbrandings- of verwarmingstoestel) niet mag worden gebruikt indien die installatie, de opstelling of het gebruik daarvan gevaar oplevert voor het ontstaan van brand. Onder een verwarmingstoestel wordt bijvoorbeeld ook een elektrische radiator en een elektrisch kookplaatje of een rechaud begrepen. Hiermee is het begrip verwarmingstoestel in dit besluit breder dan in het Bouwbesluit 2003, waar onder verwarmingstoestel uitsluitend een toestel voor ruimteverwarming wordt begrepen.

De tweede volzin van het vierde lid bepaalt dat een verbrandingsinstallatie, dus ook een verbrandingstoestel, geacht wordt veilig te zijn indien de installatie, de opstelling en het gebruik daarvan voldoen aan NEN 3028: 2004. Ook het voorschrift van het vierde lid moet worden gelezen naast de voorschriften die het Bouwbesluit 2003 aan de elektriciteits- en gasvoorziening stelt. Bij gebruik van een verbrandings- of verwarmingsinstallatie moet het gebied rond het toestel en andere installatieonderdelen waar een hogere temperatuur kan optreden worden vrijgehouden van brandbare goederen en brandgevaarlijke stoffen. Zo nodig dienen zodanige maatregelen te worden getroffen, bijvoorbeeld door het verplaatsen van het toestel of het treffen van isolerende maatregelen, dat die goederen en stoffen in de buurt van dat toestel niet hun verbrandingstemperatuur kunnen bereiken. Over het algemeen zal er geen sprake zijn van een

gevaarlijke situatie indien die goederen of stoffen niet warmer kunnen worden dan 90°C of onbrandbaar zijn conform NEN 6064: 1991, inclusief wijzigingsblad A2: 2001.

Het vijfde lid stelt eisen aan de voorziening voor de afvoer van rook, zoals een schoorsteen of afvoerkanaal:

- a. een voorziening moet doeltreffend zijn gereinigd. Dit is voor een stooktoestel in het algemeen het geval indien de schoorsteen afhankelijk van het gebruik eenmaal per jaar wordt geïnspecteerd en geveegd;
- b. een voorziening voor de afvoer van rookgassen waarin brand heeft gewoed, moet eerst gereinigd en zo nodig hersteld te zijn alvorens de voorziening weer mag worden gebruikt;
- c. verder mag de voorziening bij gebruik geen gevaar voor de veiligheid van personen opleveren, bijvoorbeeld door lekkage van rookgas, warmteontwikkeling of andere gebreken. Hiervoor is het belangrijk dat de schoorsteen regelmatig wordt gereinigd en geconstateerde gebreken adequaat worden hersteld, zie ook onderdeel a.

Artikel 2.1.2 Verbod op roken en open vuur

Dit artikel bevat een verbod om te roken of open vuur te hebben in ruimten die voor de opslag van brandgevaarlijke stoffen zijn bestemd, bij het verrichten van handelingen die het uitstromen van brandbare vloeistoffen of gassen kunnen veroorzaken en bij het vullen van een brandstofreservoir met een brandbare vloeistof of gas. Het verbod moet kenbaar worden gemaakt door duidelijk zichtbaar aangebrachte pictogrammen zoals beschreven in NEN 3011 (uitgave 2004). Eventueel kan met een beroep op gelijkwaardigheid worden volstaan met een opschrift “verboden voor open vuur” of “verboden te roken” dat is aangebracht voor inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 2.1.3 Aankleding in een besloten ruimte

In dit artikel zijn voorschriften gegeven voor de aankleding van een besloten ruimte, met het oog op het voorkomen van brandgevaar. Deze voorschriften worden uitsluitend aan een besloten ruimte gesteld omdat wordt aangenomen dat aan een niet-besloten ruimte, bijvoorbeeld een binnenplaats of tuin, andere (beperkte) brandveiligheidsrisico's kleven. Bij dergelijke niet-besloten ruimten kan zonodig een beroep op het ‘vangnetartikel’ 2.9.1 worden gedaan. Voor een toelichting op het begrip aankleding wordt naar de toelichting op artikel 1.1 verwezen.

In het eerste lid is bepaald dat aankleding geen brandgevaar mag opleveren. Daarbij is aangegeven dat dit gevaar niet bestaat wanneer aan de daar genoemde voorwaarden is voldaan. Dit is het geval wanneer:

- a. de navlamduur ten hoogste 15 seconden en de nagloeiduur ten hoogste 60 seconden is,
- b. de aankleding onbrandbaar is, of
- c. de aankleding een ondergeschikte bijdrage aan het brandgevaar levert.

Een concrete bepalingmethode waar in dit besluit naar kan worden verwezen is niet beschikbaar. Door de NVBR wordt in haar folder ‘brandveiligheidsinfo 1’ met name voor de onderdelen a en b hierover praktische informatie gegeven. Deze folder kan worden gedownload via www.brandweer.nl. De recent ontwikkelde Nederlandse technische afspraak NTA 8007 “Brandgedrag versieringsmaterialen” bevat eveneens informatie die de praktijktoepassing van die onderdelen kan ondersteunen. Deze NTA is verkrijgbaar bij NEN (www.nen.nl).

De vraag wanneer aankleding een ondergeschikte bijdrage aan het brandgevaar levert is sterk afhankelijk van de omstandigheden. In het algemeen is een kerststukje op de tafeltjes in een restaurant geen probleem. Dat kerststukje kan wel een probleem worden als er in de nabijheid aankleding is waarnaar brand in het kerststukje eenvoudig kan overslaan.

In het tweede lid zijn eisen gesteld aan de verticale vrije ruimte. Deze eisen gelden voor besloten ruimten die bedoeld zijn voor het verblijven of vluchten van meer dan 50 personen in aanvulling op de eisen van het eerste lid. Het gaat in het tweede lid om de afstand tussen de vloer en de onder het plafond aangebrachte aankleding. Deze afstand moet in een besloten ruimte die bedoeld is voor het verblijven of vluchten van meer dan 50 personen ten minste 2,5 m zijn.

Onder bepaalde omstandigheden mag de aankleding lager dan 2,5 m hangen. Dit is het geval wanneer:

- a. de aankleding onbrandbaar is,
- b. de aankleding een ondergeschikte bijdrage aan het brandgevaar levert, of
- c. de aankleding zich bevindt boven een gedeelte van de vloer waar zich geen personen kunnen bevinden.

Of sprake is van een gedeelte van de vloer waar zich geen personen behoren te bevinden is afhankelijk van de inrichting van de ruimte. Het gaat om die plaatsen waar zich normaliter geen mensen bevinden, bijvoorbeeld boven een tafel, een barmeubel of stand. Met de situatie dat iemand op een dergelijk inrichtingselement klimt behoeft geen rekening te worden gehouden.

De aanvullende bepalingen in dit tweede lid zijn met name bedoeld om te voorkomen dat grotere hoeveelheden mensen, bijvoorbeeld in horecagelegenheden, risico's lopen als gevolg van bijvoorbeeld laaghangende kerst- of feestversiering.

In het derde lid is bepaald dat de aankleding in een besloten ruimte bij brand geen druppelvorming mag geven boven een gedeelte van een vloer bestemd voor gebruik door personen. Het gaat hier dus niet om die gedeelten waar mensen zich niet behoren te bevinden.

In het vierde lid is bepaald dat die delen van apparatuur en installaties die hitte uitstralen (meer dan 90 °C worden), niet in aanraking mogen komen met de aankleding. Dit mag wel wanneer de aankleding onbrandbaar is. Met het voorschrift van het vierde lid kan bijvoorbeeld worden opgetreden tegen een situatie waarin door een halogeenspotje brand in de gordijnen zou kunnen ontstaan.

Artikel 2.1.4 Brandveiligheid stands, kramen, schappen, podia en andere inrichtingselementen

Dit artikel stelt eisen aan de brandveiligheid van stands, kramen, schappen, podia en andere inrichtingselementen als zij zijn opgesteld in voor het publiek toegankelijke ruimten, zoals winkel-, beurs-, markt-, tentoonstellings-, school-, muziek- en theatterruimten, wijkcentra en bibliotheken. Doel van die voorschriften is te voorkomen dat een beginnende brand in de opstellingsruimte zich snel kan ontwikkelen en dat de gebruikte materialen bij een brand letselrisico's voor in de opstellingsruimte aanwezige personen opleveren. Er worden dus geen eisen gesteld aan de in de stands uitgestalde producten of voorwerpen. Bij dergelijke producten of voorwerpen kan zonodig een beroep op het 'vangnetartikel' 2.9.1 worden gedaan.

In het eerste lid is bepaald dat de inrichtingselementen brandveilig moeten zijn. Dit betekent dat ze voldoende brandveilig moeten zijn, dat de brandveiligheid niet onvoldoende mag zijn.

In het tweede lid is bepaald waaraan een naar de lucht toegekeerd onderdeel van een dergelijk inrichtingselement moet voldoen om brandveilig te zijn. Dit is het geval wanneer dat onderdeel:

- a. onbrandbaar is, bepaald volgens NEN 6064: 1991, inclusief wijzigingsblad A2: 2001;
- b. een dikte heeft van ten minste 3,5 mm, en voldoet aan klasse 4 als bedoeld in NEN 6065: 1991, inclusief wijzigingsblad A1: 1997, of
- c. een dikte heeft van minder dan 3,5 mm en over de volle oppervlakte is verlijmd met een onderdeel als bedoeld onder b.

Dunne materialen hebben in het algemeen slechtere brandeigenschappen dan dikkere. Indien een dun materiaal als bedoeld onder c over de volle oppervlakte is verlijmd met een materiaal als bedoeld in b (een drager), dan benaderen de eigenschappen van de samengevoegde materialen de brandeigenschappen van het dikkere dragermateriaal.

Artikel 2.1.5 Deuren, ramen en luiken met brandwerende functie

In dit artikel is bepaald dat een zelfsluitend constructieonderdeel als bedoeld in het Bouwbesluit 2003, lees vooral een deur, niet in geopende stand mag zijn vastgezet. De verwijzing naar een aantal afdelingen van het Bouwbesluit 2003 maakt duidelijk dat de eis alleen geldt voor voorgeschreven zelfsluitende constructieonderdelen. Op de regel dat de deur niet in geopende stand mag zijn vastgezet is een uitzondering mogelijk, namelijk wanneer de deur bij brand automatisch wordt

losgelaten. Onder automatisch loslaten wordt verstaan dat de deur bij brand vanzelf, dus zonder tussenkomst van een persoon (automatische detectie), sluit. Zie ook artikel 2.3.3 voor een soortgelijke eis aan deuren, ramen en luiken met een rookwerende functie.

Artikel 2.1.6 Branddoorslag en brandoverslag bij leidingdoorvoeren

Om te voorkomen dat een beginnende brand zich snel in een bouwwerk uitbreidt, stelt het Bouwbesluit 2003 eisen aan de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag van scheidingsconstructies (zoals muren en vloeren). Wanneer in of door zo'n scheidingsconstructie kabels of leidingen op onzorgvuldige wijze worden aangebracht (of reeds aanwezige kabels/leidingen onzorgvuldig worden gewijzigd) kan dit een zodanig negatief effect hebben dat niet meer aan de eisen van het Bouwbesluit 2003 wordt voldaan. Om dergelijke situaties te voorkomen schrijft artikel 2.1.6 voor dat deze leidingdoorvoeren op adequate wijze worden gecontroleerd. Mocht vervolgens blijken dat niet meer aan de voorschriften van de afdelingen 2.13, 2.14, 2.19, 2.22 of 2.23 van het Bouwbesluit 2003 wordt voldaan, dan moet dat op grond van de Woningwet en het Bouwbesluit 2003 direct worden hersteld. Zie ook de toelichting op artikel 2.3.4 met betrekking tot de rookdoorgang van de desbetreffende scheidingsconstructies.

Artikel 2.1.7 Aanvullende behandeling constructieonderdelen

Een aantal constructie-onderdelen van bouwwerken kan de op grond van het Bouwbesluit 2003 vereiste prestaties ten aanzien van brandwerendheid en brandvoortplanting uitsluitend met aanvullende behandelingen blijven leveren. Voorbeelden daarvan zijn: stalen draagconstructies (voor zover die hun brandwerendheid mede aan daarop aangebrachte verf ontleen), houten gevelbekledingen (voor zover die door behandeling met een impregneermiddel voldoen aan brandvoortplantingseisen) en geïmpregneerde rieten daken. Doordat de werking van zo'n aanvullende behandeling van die constructie-onderdelen in de loop der tijd door veroudering afneemt en op termijn zelfs geheel kan verdwijnen, bestaat in dergelijke gevallen een risico op onderschrijding van de vereiste brandveiligheidskwaliteit. Om die reden is als waarborg voor de instandhouding van die kwaliteit in artikel 2.1.7 voorgeschreven dat bij de bedoelde constructie-onderdelen een geldig door burgemeester en wethouders aanvaard document aanwezig moet zijn waaruit kan worden opgemaakt dat de benodigde aanvullende behandeling goed is uitgevoerd, in stand wordt gehouden en zonodig wordt herhaald. Met de aanvaarding van een dergelijk document verklaren burgemeester en wethouders als het ware dat zij voldoende vertrouwen hebben dat de desbetreffende onderdelen van de bouwconstructie voldoen aan de hiervoor gestelde eisen. Met het begrip geldig wordt in dit artikel bedoeld dat het document niet is verlopen.

Artikel 2.1.8 Brandgevaarlijke stoffen

Dit artikel heeft betrekking op de aanwezigheid van brandgevaarlijke stoffen in, op en nabij bouwwerken, de zogenoemde huishoudelijke opslag. Zoals in artikel 1.1 is aangegeven wordt onder brandgevaarlijke stoffen verstaan: vaste stoffen, vloeistoffen en gassen die brandbaar of brandbevorderend zijn of bij brand gevaar opleveren. Vergeleken met hetgeen eerder in de modelbouwverordening (Mbv) over dergelijke stoffen was opgenomen, bevat artikel 2.1.8 enkele belangrijke wijzigingen. In de Mbv werd gesproken van brandgevaarlijke stoffen (bijlagen 5 en 6) zonder vermelding van een maximaal toelaatbare hoeveelheid. Voorts vielen die stoffen deels onder de werkingssfeer van de Wet milieubeheer. Anderzijds waren in de milieuregelgeving ook voorschriften opgenomen over brandgevaarlijke stoffen die weliswaar bij brand negatieve milieueffecten kunnen hebben maar niet als milieugevaarlijk worden aangemerkt.

Er is nu voor een nieuwe afbakening tussen bouw- en milieuregelgeving gekozen. Het geven van voorschriften over stoffen die zowel brand- als milieugevaarlijk zijn, behoort vanaf de zogenoemde Ivb-grens voortaan uitsluitend tot het domein van de milieuregelgeving. Het geven van voorschriften over dergelijke stoffen tot die Ivb-grens behoort voortaan uitsluitend tot het domein van de bouwregelgeving. De Ivb-grens is de ondergrens waarmee in het Inrichtingen- en

vergunningbesluit milieubeheer (Ivb) is aangegeven welke hoeveelheden van welke stoffen onder de reikwijdte van dat besluit vallen. In dit besluit is nu aangesloten bij de systematiek en terminologie van het Ivb.

Het geven van voorschriften over bedrijfsmatige opslag van stoffen die zowel brand- als milieugevaarlijk zijn zal dus alleen nog geschieden in regelgeving gebaseerd op de Wet milieubeheer, zoals de algemene maatregel van bestuur ex artikel 8.40 van die wet en in milieuvergunningen. De bouwregelgeving beperkt zich tot huishoudelijke opslag, dat wil zeggen kleinere hoeveelheden die – rekening houdend met de gevaarsaspecten van de desbetreffende stoffen - voor de goede bedrijfsvoering als werkvoorraad mogen worden beschouwd. Dit is in artikel 2.1.8 uitgewerkt in een verbod op het aanwezig hebben van brandgevaarlijke stoffen in combinatie met expliciete uitzonderingen op dat verbod. In de bij dit artikel opgenomen tabel 2.1.8 is per soort stof en verpakkingsgroep (zie definitie in artikel 1.1) aangegeven welke hoeveelheid van een brandgevaarlijke stof is toegestaan.

In de eerste kolom van de tabel zijn de desbetreffende stoffen geordend overeenkomstig de classificatie van de ADR (zie definitie in artikel 1.1), die ook in de Wet vervoer gevaarlijke stoffen en milieuriichtlijnen wordt gehanteerd. Het ADR kent dertien klassen van gevaarlijke stoffen. Artikel 2.1.8 van dit besluit beperkt zich tot de deelverzameling “stoffen die zowel milieu- als brandgevaarlijk zijn”. Conform de ADR-terminologie wordt daarbij de netto massa in kilo’s gehanteerd als eenheid voor het vaststellen van hoeveelheden vaste stoffen, vloeibaar gemaakte gassen en onder druk opgeloste gassen en wordt de nominale inhoud in liters als eenheid gehanteerd indien het vloeistoffen en samengeperste gassen betreft. Zie hiervoor de PGS-reeks (Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen). Deze door VROM uitgegeven reeks bevat adviezen die het bevoegd gezag kan toepassen bij het verlenen van milieuvergunningen en het uitoefenen van toezicht op de naleving van algemene regels, zoals bijvoorbeeld op grond van artikel 8.40 van de Wet milieubeheer.

In het eerste lid is het verbod op het aanwezig hebben van een brandgevaarlijke stof opgenomen. Of iets een brandgevaarlijke stof is, is te lezen in tabel 2.1.8. Uit deze tabel blijkt dat ook medicinale zuurstof een gas is dat onder het voorschrift van artikel 2.1.8 valt.

Op grond van het tweede lid is het in het eerste lid gestelde verbod niet van toepassing wanneer de toegestane maximum hoeveelheid van een bepaalde stof niet wordt overschreden (onderdeel a), de stof deugdelijk is verpakt (onderdeel b) en die stof met inachtneming van de op de verpakking aangegeven gevaarsaanduidingen wordt gebruikt (onderdeel c). Hierbij geldt dat de totale hoeveelheid stoffen niet meer mag zijn dan 100 kilogram of liter. De stof dient zodanig verpakt te zijn dat de verpakking tegen een normale behandeling bestand is (hetgeen bij een stof in de originele verpakking van de fabrikant/leverancier in de regel het geval zal zijn) en van de inhoud niets onvoorzien uit de verpakking kan ontsnappen (hetgeen bij deugdelijke sluiting van een geopende originele verpakking in de regel het geval zal zijn). Bij gebruik overeenkomstig de gevaarsaanduiding moeten de zogenoemde R- en S-zinnen in acht worden genomen. Die zinnen, die in de regel op de originele verpakking zijn aangegeven, geven de producteigenschappen aan (R = risc: bijvoorbeeld ‘ontvlambaar’) en bevatten gebruiksinstructies (S = safety: bijvoorbeeld ‘niet roken tijdens het gebruik’).

In het derde lid wordt een aantal zelfstandig te lezen aanvullingen op het eerste en tweede lid gegeven. Bij de bepaling van de totale hoeveelheid toegestane stoffen hoeft geen rekening te worden gehouden met de in het derde lid opgenomen stoffen. Er hoeft bijvoorbeeld geen rekening te worden gehouden met de in een auto of scooter aanwezige motorbrandstoffen (a), of met voor consumptie bestemde alcoholhoudende dranken (c).

Onderdeel f van het derde lid bepaalt dat het eerste lid niet van toepassing is op brandgevaarlijke stoffen voorzover de aanwezigheid daarvan bij of krachtens de Wet milieubeheer is toegestaan. Hiermee wordt zeker gesteld dat voor dergelijke stoffen uitsluitend de Wet milieubeheer geldt en zodoende strijdige voorschriften worden uitgesloten.

Het vierde lid bevat een ontheffingsbevoegdheid voor burgemeester en wethouders. Op grond daarvan kunnen zij in een incidenteel geval ontheffing verlenen voor het aanwezig hebben van een grotere hoeveelheid van een stof dan op grond van het tweede lid, onderdeel a, is toegestaan. De reikwijdte van die bevoegdheid is beperkt tot gevallen die buiten de werkingssfeer van de Wet milieubeheer vallen. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer in een bouwwerk dat geen inrichting in de zin van de Wet milieubeheer is (bijvoorbeeld een stadion) meer dan 1.000 liter dieselolie aanwezig is ten behoeve van generatoren die tijdens een evenement worden gebruikt. Op grond van het vijfde lid moet de inhoudsmaat van een aangebroken verpakking volledig worden meegerekend. Indien, bijvoorbeeld, een vat slechts met vier liter is gevuld terwijl het tien liter vloeistof kan bevatten, moet gerekend worden met tien liter.

Enkele rekenvoorbeelden op basis van artikel 2.1.8. Ongeacht de aanwezigheid van andere stoffen mogen altijd gasflessen met een maximum inhoud van in totaal 115 liter en maximaal 1.000 liter diesel-, gas- of lichte stookolie (vlampunt tussen 61°C en 100°C) aanwezig zijn. Bij de overige stoffen gaat het niet alleen om een maximum hoeveelheid voor stoffen per ADR-klasse (bijvoorbeeld: geen grotere hoeveelheid van stoffen van ADR-klasse 3 uit verpakkingsgroep II dan totaal 25 liter) maar mag ook de hoeveelheid van stoffen uit alle genoemde ADR-klassen tezamen niet meer dan 100 kilogram of liter bedragen. Wanneer, bijvoorbeeld, in een bouwwerk 50 liter vloeistof van ADR-klasse 3 uit verpakkingsgroep III en 50 kilogram stoffen van ADR-klasse 5.1 aanwezig zijn, is die grens van de toegestane maximum hoeveelheid van 100 kilogram of liter bereikt. In dat geval mogen nog wel eerderbedoelde gasflessen en oliesoorten tot maximaal de daarvoor aangegeven maximum hoeveelheid aanwezig zijn maar geen van de overige in de tabel aangegeven stoffen.

Artikel 2.1.9 Brandbare niet-milieugevaarlijke stoffen

De voorschriften van dit artikel zijn erop gericht om de brandveiligheid voor belendingen te waarborgen bij de bedrijfsmatige opslag van brandbare niet-milieugevaarlijke stoffen zoals hout, autobanden en kunststoffen in een bouwwerk of op een open erf of terrein. Deze voorschriften waren voorheen opgenomen in algemene maatregelen van bestuur op grond van artikel 8.40 van de Wet milieubeheer. In het kader van de vernieuwing van de VROM-regelgeving zijn zij in dit besluit ondergebracht omdat het brandbaar zijn van een stof op zich naar huidige inzichten niet als direct milieurisico wordt gezien.

In het eerste lid is een functionele eis gegeven voor de bedrijfsmatige opslag van brandbare niet-milieugevaarlijke stoffen in het algemeen. Daarin is bepaald dat de opslag van dergelijke stoffen in een bouwwerk of in de open lucht zodanig moet zijn dat bij brand geen onaanvaardbaar risico ontstaat voor percelen die zijn gelegen naast het perceel waar die opslag plaatsvindt. Daarbij gaat het met name om het voorkomen van brandoverslag naar die aangrenzende percelen. Niet elk naastgelegen perceel behoeft evenwel bescherming tegen brandoverslag. Overeenkomstig de reikwijdte van de eerdere voorschriften is de beschermende werking van het voorschrift dan ook alleen van toepassing op bestaande en toekomstige kampeerterreinen, speeltuinen en gebouwen op een belendend perceel. Het van toepassing zijn van deze regeling op toekomstige situaties betekent dat het bedrijf zich zal moeten aanpassen aan die toekomstige situaties. Het gaat daarbij alleen om toekomstige situaties die kunnen worden gerealiseerd op grond van het bestemmingsplan.

In het tweede lid zijn prestatie-eisen gegeven voor de opslag van hout anders dan in een gebouw. Deze eisen houden in dat geen sprake mag zijn van brandoverslag naar het andere perceel gedurende een uur nadat een brand in de opslag is uitgebroken. Wanneer aan deze prestatie-eis is voldaan, is daarmee ook voldaan aan de in het eerste lid gegeven functionele eis. Degene die voor de opslag verantwoordelijk is, zal zonedig ten genoegen van burgemeester en wethouders aannemelijk moeten maken dat de opslag aan die prestatie-eis voldoet. Hij kan dat doen door gebruik te maken van de bepalingmethode die is opgenomen in de VROM-publicatie "Bepalingmethode warmtestralingsbelasting opslag van hout" (mei 2004) (te downloaden via www.vrom.nl) en van het daarbij behorende computermodel (te downloaden via www.infomil.nl).

In het derde lid is bepaald hoe de stralingsbelasting van de opslag moet worden gemeten. Wanneer op het aangrenzend perceel een kampeerterrein of een speeltuin is gevestigd, moet op de perceelsgrens worden gemeten. Wanneer op het aangrenzende perceel een gebouw is gelegen mag op geen enkel punt van de uitwendige scheidingsconstructie de in het tweede lid bedoelde stralingsbelasting worden overschreden. Dit kan het beste gemeten worden op de naar de perceelsgrens toegekeerde muur.

Een voorbeeld.

Naast een palletbedrijf bevindt zich op honderd meter afstand van de perceelsgrens van dat bedrijf de buitenmuur van een schoolgebouw. In dat geval moet de stralingsbelasting worden gemeten op de naar de houtopslag van dat bedrijf gekeerde buitenmuur van die school. Wanneer de school overeenkomstig het in het ter plaatse geldende bestemmingsplan aangegeven bouwblok wil uitbreiden met een lokaal, waardoor de buitenmuur van de school op bijvoorbeeld vijftig meter van de perceelsgrens van het palletbedrijf komt te staan, zal de stralingsbelasting het beste kunnen worden berekend op die nieuwe buitenmuur. Zolang van de mogelijkheid van een extra lokaal geen gebruik wordt gemaakt, kan de stralingsbelasting worden berekend op de buitenmuur die op honderd meter van de perceelsgrens is gelegen. Zodra het nieuwe lokaal is gebouwd, kan de stralingsbelasting worden berekend op de nieuwe buitenmuur die op vijftig meter van de perceelsgrens is gelegen. Om aan de eisen te kunnen voldoen, kan het noodzakelijk zijn dat de houtopslag op het terrein van het bedrijf na het bouwen van het extra lokaal verplaatst moet worden of dat het palletbedrijf op zijn terrein extra brandwerende voorzieningen moet treffen. Het bedrijf kan in een dergelijk geval geen rechten ontlenen aan de oude situatie.

Het geven van een vergelijkbare prestatie-eis voor de bedrijfsmatige opslag van andere brandbare niet-milieugevaarlijke stoffen, zoals autobanden of kunststofproducten, is nog niet mogelijk omdat daarvoor nog geen bepalingsmethode beschikbaar is. Daarom is in het vierde lid bepaald dat bij ministeriële regeling nadere voorschriften kunnen worden gegeven. Ook zal in de nadere voorschriften bijvoorbeeld kunnen worden bepaald welke uitgave van een rekenmethode van toepassing is.

Paragraaf 2.2 Tijdig vaststellen van brand

De voorschriften van deze paragraaf zijn gericht op het tijdig vaststellen van brand in een bouwwerk.

Artikel 2.2.1 Brandmeldinstallatie

Het eerste lid geeft aan dat in de in bijlage I genoemde gevallen een brandmeldinstallatie is voorgeschreven. Doel van een brandmeldinstallatie is dat een brand zo snel mogelijk wordt ontdekt en gemeld, zodat de ontvluchting van de in het bouwwerk aanwezige personen zo snel mogelijk na de ontdekking van de brand op gang kan worden gebracht.

Een brandmeldinstallatie is noodzakelijk indien de aanwezige personen door de grootte of complexiteit van het bouwwerk niet door aanroepen snel genoeg op de hoogte kunnen worden gesteld van een brand in het bouwwerk of indien zij door een beperkte mate van zelfredzaamheid bij brand geholpen moeten worden bij het ontvluchten. Zonder brandmeldinstallatie zouden zij of degenen die hen bij het ontvluchten moeten helpen te laat geïnformeerd kunnen worden en niet snel genoeg een aanvang kunnen maken met de ontvluchting uit het bouwwerk. Een belangrijke functie van een brandmeldinstallatie is dan ook de aansturing van de ontruimingsalarminstallatie die zorgdraagt voor een ontruimingssignaal; het behoud van het bouwwerk sec en/of de inventaris daarvan behoort derhalve niet tot de belangen die deze voorschriften beogen te beschermen. Daarnaast kan de brandmeldinstallatie automatisch een brandmelding doorgeven naar een externe alarmcentrale die voor alarmopvolging kan zorgdragen. Door een dergelijke automatische alarmering wordt de brandweer snel gealarmeerd waardoor zij ook sneller ter plaatse kan zijn. Hierdoor wordt de brandweer in staat gesteld om vroegtijdig op te treden en eventueel te assisteren

bij de ontruiming van het bouwwerk. Er worden vier bewakingsvormen van de brandmeldinstallatie onderscheiden:

- niet-automatische bewaking: brandmeldinstallatie met alleen handbediende brandmelders;
- gedeeltelijke bewaking: brandmeldinstallatie met handbediende brandmelders en (in de verkeersruimten en de ruimten met een verhoogd brandrisico) automatische brandmelders;
- volledige bewaking: brandmeldinstallatie met handbediende brandmelders en (in nagenoeg alle ruimten) automatische brandmelders;
- ruimtebewaking: brandmeldinstallatie met handbediende- en/of automatische brandmelders en (in geval van samenvallende vluchtroutes zoals een doodlopende verkeersroute) automatische rookmelders.

De tabel van bijlage I gaat uit van de gebruiksoppervlakte van de gebruiksfunctie (a), de hoogste vloer van een verblijfsruimte van de gebruiksfunctie gemeten boven het meetniveau (b) en het aantal bouwlagen van de gebruiksfunctie (c). Voor ieder van de drie hiervoor genoemde criteria zijn in de tabel per gebruiksfunctie grenswaarden opgenomen. Hiermee kan de gebruiker van een bouwwerk per gebruiksfunctie op eenvoudige wijze nagaan of hij een brandmeldinstallatie moet hebben en zo ja, wat de omvang daarvan is en of er sprake moet zijn van doormelding naar de brandweer.

Opgemerkt wordt dat het gaat om het aantal bouwlagen van de gebruiksfunctie en niet om het aantal bouwlagen van het gebouw. Bij een kantoorgebouw met vier bouwlagen, kan bijvoorbeeld sprake zijn van drie bouwlagen met kantoorruimten, terwijl zich op de vierde bouwlaag uitsluitend een kantine en vergaderruimten bevinden. In dat geval heeft de kantoorfunctie drie bouwlagen (met de kantoorruimten) en de bijeenkomstfunctie één bouwlaag (kantine en kantoorruimten). Uit de tabel blijkt dat deze kantoorfunctie een niet-automatische brandmeldinstallatie, zonder doormelding naar de brandweer, moet hebben.

Brandmeldinstallaties die op grond van de tabel verplicht zijn door te melden, doen dat rechtstreeks, dat wil zeggen dat zij zonder tussenkomst van een particuliere centrale doormelden naar de regionale alarmcentrale van de brandweer. Die doormelding moet bovendien in beginsel zonder vertraging plaatsvinden, tenzij het in het desbetreffende geval in redelijkheid aanvaardbaar is te achten dat de doormelding vertraagd plaatsvindt. Vertraagde doormelding is met name een oplossing in situaties met veel valse meldingen. In dergelijke gevallen heeft het personeel gedurende een bepaald aantal minuten na de brandmelding de gelegenheid de doormelding te annuleren. Ingeval er niet tot annuleren wordt besloten vindt alarmering van de brandweer automatisch plaats. Voor het toepassen van vertraagde doormelding is de goedkeuring van burgemeester en wethouders nodig.

Tegenwoordig kan er ook gebruik worden gemaakt van zogenoemde multi-sensormelders, die zowel optisch (rook) als thermisch (warmte) werken. Voor deze multi-sensormelders gelden zowel wat betreft de gewone doormelding als de vertraagde doormelding dezelfde normen als voor andere brandmeldinstallaties. Met deze multi-sensormelders is het mogelijk een voormelding te krijgen zodat al in een heel vroeg stadium rekening kan worden gehouden met een eventuele brand. Technisch gezien zijn er geen bezwaren tegen het toepassen van multi-sensormelders. In de praktijk is gebleken dat om aan de gestelde eisen bij de toepassing van een dergelijk systeem te kunnen voldoen het nodig is extra aandacht aan een zorgvuldige instelling van de multi-sensormelders te besteden. Bij die zorgvuldige instelling is er geen grond voor de veronderstelling dat deze melders minder goed (lees: trager) zouden functioneren dan andere types melders.

Woonfunctie voor minder zelfredzame personen, rij 1.c van de tabel, bijlage I

Op grond van de Mbv (artikel 2.6.1 e.v. en de daarbij behorende bijlage 10) was alleen de aanwezigheid van een brandmeldinstallatie voorgeschreven bij een woonfunctie voor minder zelfredzame personen en hing de vereiste bewakingsvorm af van de vraag of er sprake was van permanent toezicht. In de praktijk leverde de interpretatie van die voorschriften nogal eens

geschillen op. In dit besluit is daarom een nadrukkelijk onderscheid aangebracht tussen de woonfunctie met en de woonfunctie zonder permanent toezicht.

De beoordeling of in het concrete geval sprake is van minder zelfredzame personen, vindt plaats door degene die de groepswooning exploiteert; het is derhalve niet de taak en verantwoordelijkheid van de brandweer om in een concreet geval vast te stellen of iemand wel of niet (en zo ja, in welke mate) minder zelfredzaam is.

Bijeenkomstfunctie voor kinderopvang, rij 2.b van de tabel, bijlage I

Bij kinderopvang voor kinderen jonger dan vier jaar zijn op grond van de tabel de volgende 3 situaties te onderscheiden:

Bij kinderopvang met een gebruiksoppervlakte van maximaal 200 m² en op de begane grond gelden geen eisen.

Bij kinderopvang met een gebruiksoppervlakte tussen 200 m² en 400 m² en op de begane grond is volledige bewaking voorgeschreven, zonder doormelding.

Bij alle andere situaties, ongeacht de oppervlakte en het aantal bouwlagen, is volledige bewaking en doormelding vereist.

De uitzondering dat bij een gebruiksoppervlakte van maximaal 400 m² en op de begane grond geen doormelding is vereist is gemaakt omdat bij kinderopvang in een dergelijk gebouw de eventuele ontruiming snel zal kunnen verlopen.

Hierbij moet bedacht worden dat bij iedere vorm van kinderopvang altijd een risicoinventarisatie wordt gemaakt, die jaarlijks wordt getoetst door de GGD. Een belangrijk onderdeel van deze risicoinventarisatie is de risicoinventarisatie op het gebied van de brandveiligheid. De kinderopvangondernemer draagt ervoor zorg dat het in de kinderopvang werkzame personeel kennis kan nemen van de risicoinventarisatie.

De procedure met betrekking tot de risicoinventarisatie is te vinden in de op de Wet kinderopvang gebaseerde Beleidsregels kwaliteit kinderopvang 2004.

Verder wordt opgemerkt dat voor de kinderopvang op grond van artikel 2.3.6, zesde lid, van dit besluit een ontruimingsplan is voorgeschreven dat voldoet aan NTA 8112-3.

Een NTA is een door de Stichting Nederlands Normalisatie-instituut uitgegeven Nederlandse Technische Afspraak.

Gelijkwaardigheid

Artikel 2.2.1 en de daarbij behorende tabel geeft aan in welke gevallen een brandmeldinstallatie (met welke omvang en met of zonder doormelding) is voorgeschreven. In de praktijk kan het echter voorkomen dat adequate detectie en melding ook met een installatie met een lichtere omvang van de bewaking of zelfs zonder installatie mogelijk is. In een dergelijk geval kan een beroep op gelijkwaardigheid op grond van artikel 1.4 worden gedaan. Wanneer burgemeester en wethouders dit honoreren kan een lichtere vorm van bewaking worden toegestaan of wellicht helemaal geen brandmeldinstallatie.

Voorbeeld 1. De tabel geeft aan dat bij de celfunctie altijd een brandmeldinstallatie met volledige bewaking en doormelding naar de brandweercentrale is vereist. In de tabel wordt geen onderscheid gemaakt tussen verschillende typen celfunctie, zodat de voorschriften zowel betrekking hebben op cellen voor dag- en nachtverblijf in bijvoorbeeld een penitentiaire inrichting als op cellen voor kortstondig dagverblijf zoals ophoudcellen in gerechtsgebouwen. Toepassing van deze algemene voorschriften zou in een individueel geval kunnen betekenen dat de omvang van de installatie zwaarder is dan in het specifieke geval - gelet op het soort celfunctie en op de specifieke omstandigheden - nodig is.

Wanneer detectie en melding door goed opgeleid veiligheidspersoneel plaatsvindt en ook de zekerheid bestaat dat dit personeel zijn taken ten aanzien van alarmopvolging, redding en blussen regelmatig oefent kan burgemeester en wethouders een dergelijke oplossing als gelijkwaardig aanvaarden. Onder de genoemde randvoorwaarden zouden dan geen rookmelders in de ophoudcellen hoeven te worden geplaatst.

Voorbeeld 2. Uit de grenswaarden in de tabel volgt bij welke omvang het bouwwerk geacht wordt zo groot te zijn dat de aanwezige personen een brand niet voldoende snel zullen kunnen opmerken en kunnen melden door middel van aanroepen en derhalve een brandmeldinstallatie is voorgeschreven.

In de praktijk kan een gebouw boven de grenswaarde toch zo overzichtelijk zijn en zo'n goede akoestiek hebben dat adequate detectie en melding ook zonder de voorgeschreven brandmeldinstallatie mogelijk is. Ook in een dergelijk geval kunnen burgemeester en wethouders op grond van artikel 1.4 een beroep op gelijkwaardigheid honoreren, waarmee een lichtere vorm van bewaking wordt toegestaan of wellicht helemaal geen brandmeldinstallatie.

De mogelijkheid van een beroep op gelijkwaardigheid is in de plaats gekomen van de vroegere ontheffingsmogelijkheid volgens de Mbv.

Het tweede lid bepaalt wanneer, in aanvulling op het eerste lid, een besloten ruimte altijd een brandmeldinstallatie met ruimtebewaking moet hebben. Dit is het geval als er vanuit een verblijfsruimte slechts in één richting kan worden gevlucht en:

a. de loopafstand van de deur van die ruimte naar een plaats waar de vluchtroute zich splitst in meerdere vluchtmogelijkheden meer dan 10 meter is of

b. de ruimte van waaruit in slechts één richting kan worden gevlucht groter is dan 200m²

Samengevat gaat het dus om verblijfsruimten die op slechts één vluchtroute zijn aangewezen, bijvoorbeeld omdat ze aan een doodlopende gang liggen. Een brandmeldinstallatie met volledige bewaking verhoogt de mogelijkheid dat de gebruikers kunnen ontvluchten voordat de enige vluchtroute door brand is geblokkeerd. Dit lid geldt niet voor woningen en vakantiehuisjes. In artikel 1.3, reikwijdte, is namelijk aangegeven dat artikel 2.2.1, tweede lid, voor een aantal gebruiksfuncties is uitgesloten.

Het derde lid bepaalt dat bij een woonfunctie voor kamergewijze verhuur niet aan het gestelde in de tabel hoeft te worden voldaan wanneer elke wooneenheid in een afzonderlijk subbrandcompartiment ligt. De weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag van het subbrandcompartiment naar een besloten ruimte in een brandcompartiment mag dan niet lager zijn dan 30 minuten. Dit betekent dus dat bij kamerverhuur met subbrandcompartimentering die hieraan voldoet geen brandmeldinstallatie nodig is. Voorschriften over subbrandcompartimentering zijn te vinden in afdeling 2.14 van het Bouwbesluit 2003.

Overigens wordt opgemerkt dat bij bijvoorbeeld verhuur van kamers aan maximaal 4 personen (zie ook de toelichting op kamergewijze verhuur in artikel 1.1) dit artikel niet relevant is omdat er dan geen sprake is van kamergewijze verhuur als bedoeld in dit besluit. Uit de tabel blijkt namelijk dat voor een gewone woonfunctie geen brandmeldinstallatie is voorgeschreven.

In het vierde lid is beschreven aan welke eisen een brandmeldinstallatie moet voldoen. Er moet zowel rekening worden gehouden met NEN 2535: 1996, inclusief wijzigingsblad A1: 2002, als met een door burgemeester en wethouders goedgekeurd programma van eisen. Dit programma van eisen is genoemd in de norm en zal moeten voldoen aan daarin gestelde randvoorwaarden.

In het vijfde, zesde en zevende lid zijn nadere voorschriften gegeven om het goed functioneren van een brandmeldinstallatie te waarborgen. Uit het vijfde lid blijkt dat een brandmeldinstallatie niet mag worden uitgeschakeld. Het zesde lid stelt eisen aan beheer, controle en onderhoud. In het zevende lid is bepaald dat een brandmeldinstallatie met doormelding voorzien moet zijn van een geldig certificaat als bedoeld in de Regeling brandmeldinstallaties 2002.

Er is voor gekozen een brandmeldinstallatie met doormelding naar de brandweer van zo'n certificaat te laten voorzien omdat een dergelijk gecertificeerde brandmeldinstallatie extra waarborgen biedt tegen valse meldingen. In dit lid wordt onder het begrip geldig verstaan dat de looptijd van het certificaat nog niet verstreken is.

Artikel 2.2.2 Rookmelders woonfunctie

In het eerste lid van dit artikel is een specifiek voorschrift gegeven voor een woonfunctie voor kamergewijze verhuur zonder een tweede vluchtroute. Indien een dergelijke woonfunctie een verblijfsruimte bevat waarvan de vloer hoger ligt dan 2.1 m boven het meetniveau en het aansluitende terrein niet op een andere adequate wijze kan worden bereikt zonder gebruik te maken van een sleutel dan hebben alle verblijfsruimten in de woonfunctie doorgekoppelde rookmelders als bedoeld in NEN 2555: 2006. Het begrip andere adequate wijze betekent dat het afhankelijk van het soort kamergewijze verhuur om een acceptabele oplossing moet gaan. Voor ouderen is een brandweerpaal bijvoorbeeld geen acceptabele oplossing. Burgemeester en wethouders zullen van geval tot geval beoordelen of er een acceptabele tweede vluchtmogelijkheid als bedoeld in dit lid is en of er dus geen doorgekoppelde rookmelders aanwezig behoeven te zijn.

In het tweede lid is bepaald dat een volgens artikel 2.146, zevende lid, van het Bouwbesluit 2003 aangebrachte rookmelder moet blijven functioneren overeenkomstig dat voorschrift. De rookmelder mag dus niet worden uitgeschakeld en moet bij een defect worden gerepareerd of vervangen.

Met de verwijzing naar het Bouwbesluit 2003 is zeker gesteld dat de rookmelder moet voldoen aan de NEN 2555, zoals deze luidde ten tijde van de aanvraag van de bouwvergunning. Een wijziging van de norm heeft dus in beginsel geen effect op de aan de bestaande rookmelder gestelde eisen. Met de verwijzing naar het Bouwbesluit 2003 is ook zeker gesteld dat dit voorschrift alleen van toepassing is op woningen waarvoor de aanvraag om bouwvergunning heeft plaatsgevonden na 1 januari 2003.

Dit voorschrift heeft geen betrekking op vrijwillig aangebrachte rookmelders. Het Bouwbesluit 2003 bevat overigens geen eisen aan de aanwezigheid van rookmelders in bestaande woningen.

Paragraaf 2.3 Vluchten bij brand

De voorschriften van deze paragraaf zijn gericht op het bij brand voldoende snel en veilig kunnen vluchten.

Artikel 2.3.1 Opstelling inventaris

De mogelijkheden om een bouwwerk bij brand voldoende snel en veilig te kunnen ontvluchten, worden in grote mate bepaald door de doorstroomcapaciteit voor personen. De doorstroomcapaciteit wordt behalve door bouwkundige eigenschappen (zie Bouwbesluit 2003) met name bepaald door de aanwezigheid van en de opstelling van inventaris, zoals stoelen, tafels, kasten en plantenbakken.

Artikel 2.3.1 bevat voorschriften over de wijze van de opstelling van inventaris in relatie tot de bezetting (het aantal personen) in de ruimte. Doel van die voorschriften is om voldoende doorstroomcapaciteit te waarborgen in ruimten waarin veel mensen tegelijk bijeenkomen, zoals schouwburgen, theaters, bioscopen, horecaruimten, sportkantines, kerken en onderwijs-, vergader- en congresruimten.

In het eerste lid is de hoofdregel opgenomen. Deze hoofdregel, die uit drie onderdelen bestaat, geldt in principe ongeacht de afmetingen en de bezetting van de ruimte. Uit de samenhang met de andere leden van dit artikel blijkt echter dat het voorschrift vooral effect zal hebben op grotere ruimten en ruimten met een hogere bezetting. De hoofdregel geeft aan hoeveel ruimte per persoon (al dan niet met zitplaats) beschikbaar moet zijn en waaraan de inrichting van deze ruimte moet voldoen.

De minimaal vereiste beschikbare vloeroppervlakte bedraagt:

- 0,25 m² voor elke persoon waarvoor geen zitplaats aanwezig is,
- 0,3 m² voor elke persoon waarvoor wel een zitplaats aanwezig is die niet kan verschuiven of omvallen als gevolg van gedrang;
- 0,5 m² voor elke persoon waarvoor wel een zitplaats aanwezig is zonder dat maatregelen zijn getroffen om verschuiven of omvallen als gevolg van gedrang te voorkomen.

Beschikbare vloeroppervlakte komt in dit besluit neer op de vloeroppervlakte van een ruimte na aftrek van de oppervlakte van inrichtingselementen die de bewegingsvrijheid van personen en daarmee de vluchtsnelheid kunnen hinderen. Bij de berekening van de voor elke persoon

beschikbare vloeroppervlakte wordt dus uitgegaan van de vloeroppervlakte na aftrek van de oppervlakte van de inventaris (zoals de hiervoor genoemde zitplaatsen). Er is overigens niet gekozen voor het begrip vrije vloeroppervlakte omdat dit, zoals gedefinieerd in NEN 2580, voorbij gaat aan de aanwezigheid van losse inrichtingselementen zoals inventaris.

Rekenvoorbeeld 1: De vloeroppervlakte van een ruimte is 70 m^2 . In deze ruimte zijn 60 stoelen opgesteld met een oppervlakte van $0,22 \text{ m}^2$ per stoel (totaal $13,2 \text{ m}^2$) en losse podiumelementen met een totale oppervlakte van 15 m^2 . In de ruimte zijn geen staanplaatsen. De beschikbare vloeroppervlakte van deze ruimte bedraagt dus $70 \text{ m}^2 - (13,2 \text{ m}^2 + 15 \text{ m}^2) = 41,8 \text{ m}^2$. Dit komt neer op een beschikbare vloeroppervlakte per persoon van $41,8 \text{ m}^2 : 60 = 0,69 \text{ m}^2$. Als zich niet meer dan 60 personen in de ruimte bevinden behoeven de zitplaatsen dus niet aan de vloer te zijn bevestigd.

Rekenvoorbeeld 2: Als in dezelfde ruimte als hiervoor 90 zitplaatsen worden gerealiseerd ($90 \times 0,22 \text{ m}^2 = 19,8 \text{ m}^2$) dan bedraagt de beschikbare vloeroppervlakte van deze ruimte $70 \text{ m}^2 - (19,8 \text{ m}^2 + 15 \text{ m}^2) = 35,2 \text{ m}^2$. Dit komt neer op een beschikbare vloeroppervlakte per persoon van $0,39 \text{ m}^2$.

De zitplaatsen moeten dus zodanig zijn gekoppeld of aan de vloer bevestigd dat ze niet kunnen verschuiven of omvallen als gevolg van gedrang.

Met de van www.vrom.nl te downloaden rekenmethodiek, zie ook onderdeel 4 van het algemeen deel van de toelichting, kan worden uitgerekend hoeveel personen onder welke omstandigheden in een ruimte mogen verblijven.

In het tweede lid is een nader voorschrift gegeven voor in rijen opgestelde zitplaatsen. Indien zitplaatsen in vier of meer rijen zijn opgesteld en het aantal zitplaatsen in de desbetreffende ruimte 100 of meer is, moeten de zitplaatsen op grond van dit per lid zodanig gekoppeld of aan de vloer bevestigd zijn, dat zij ten gevolge van gedrang niet kunnen verschuiven of omvallen.

Het derde lid bepaalt dat bij in rijen opgestelde zitplaatsen tussen de rijen een vrije ruimte aanwezig moet zijn van ten minste 0,4 meter. Dit betekent dat er een voldoende ruim looppad aanwezig moet zijn voor het vluchten. De vrije ruimte wordt gemeten tussen de loodlijnen op de elkaar dichtst naderende gedeelten van de rijen. Bij zelf opklappende stoelen, zoals bijvoorbeeld in een theater of bioscoop, wordt gerekend met de ruimte in opgeklapte toestand.

Met het vierde lid is benadrukt dat ook langs een tussen de rijen stoelen geplaatste tafel gevluht moet kunnen worden. Met andere woorden ook ter hoogte van de tafel moet een vrije ruimte aanwezig zijn van ten minste 0,4 m.

Het vijfde lid bepaalt dat een rij zitplaatsen die slechts aan één kant aan een gangpad of uitgang ligt, niet meer dan 8 zitplaatsen mag hebben. Met dit voorschrift wordt een voldoende uitstroomcapaciteit van een doodlopende rij stoelen gewaarborgd. Wanneer een doodlopende rij zitplaatsen te lang wordt, bestaat namelijk het risico dat men bij het vluchten niet snel genoeg weg komt en in paniek raakt.

Het zesde lid legt voor situaties waarbij aan beide kanten van de rij een gangpad of een uitgang is, een relatie tussen het toegelaten aantal zitplaatsen in een rij en de volgens het derde lid gemeten vrije ruimte. Wanneer aan beide kanten van de rij een gangpad of een uitgang is, wordt er van uitgegaan dat er naar twee kanten kan worden gevluht. Het voorschrift onderscheidt drie mogelijkheden:

- a. tot en met 16 zitplaatsen per rij als de loopruimte voor de rij stoelen tussen de 0,4 m en maximaal 0,45 m is en het gangpad of uitgang aan beide zijden ten minste 0,6 m breed is;
- b. tot en met 32 zitplaatsen per rij als de loopruimte voor de rij stoelen ten minste 0,46 m is en het gangpad of uitgang aan beide zijden ten minste 0,6 m breed is;
- c. tot en met 50 zitplaatsen per rij als de loopruimte voor de rij stoelen ten minste 0,46 m is en het gangpad of uitgang aan beide zijden ten minste 1,1 m breed is.

Artikel 2.3.2 Ruimten met stands, kramen, schappen, podia en andere inrichtingselementen.

Dit artikel heeft betrekking op de door- en uitstroomcapaciteit in voor het publiek toegankelijke ruimten waarin stands, kramen, schappen, podia en andere inrichtingselementen aanwezig zijn. Bij dergelijke ruimten moet vooral gedacht worden aan winkel-, beurs-, markt-, en tentoonstellingsruimten. Met de voorschriften van dit artikel wordt in dergelijke voor publiek toegankelijke ruimten voldoende door- en uitstroomcapaciteit van gangpaden en uitgangen gewaarborgd. Op deze wijze wordt voorkomen dat de capaciteit van vluchtroutes onvoldoende is waardoor men niet tijdig kan ontvluchten of er paniek ontstaat.

Het eerste lid regelt dat gangpaden waarlangs de stands en dergelijke staan opgesteld ten minste 1,1 meter breed moeten zijn.

In het tweede lid is bepaald dat er voor de uitgangen een vloeroppervlakte die ten minste even lang en breed is als de breedte van die uitgang wordt vrijgehouden van inrichtingselementen.

Artikel 2.3.3 Deuren, ramen en luiken met rookwerende functie

In dit artikel is bepaald dat een zelfsluitend constructieonderdeel als bedoeld in het Bouwbesluit 2003, lees vooral een deur, niet in geopende stand mag zijn vastgezet. De verwijzing naar een aantal afdelingen van het Bouwbesluit 2003 maakt duidelijk dat de eis alleen geldt voor voorgeschreven zelfsluitende constructieonderdelen. Op de regel dat de deur niet in geopende stand mag zijn vastgezet is een uitzondering mogelijk, namelijk wanneer de deur bij rook door brand automatisch wordt losgelaten. Onder automatisch loslaten wordt verstaan dat de deur vanzelf, dus zonder tussenkomst van een persoon (automatische detectie), sluit. Zie ook artikel 2.1.5 voor een soortgelijke eis aan deuren, ramen en luiken met een brandwerende functie. In aanvulling op artikel 2.1.5 regelt dit artikel dat het zelfsluitend constructieonderdeel ook bij rook automatisch moet worden losgelaten. In het algemeen is de temperatuur van de rook in de beginfase van de brand nog zo laag dat een smeltzekering niet adequaat zal functioneren. Derhalve zal bij een rookscheiding een ander systeem dan een smeltzekering moeten worden toegepast. Op grond van afdeling 2.16 van het Bouwbesluit 2003 zal een brandscheiding in de regel ook een rookscheiding zijn. Dit betekent dat, hoewel de smeltzekering bij een brandscheiding voldoende is, in een dergelijk geval toch (of daarnaast) een ander systeem moet worden toegepast.

Artikel 2.3.4 Rookdoorgang bij leidingdoorvoeren

Om te voorkomen dat bij een beginnende brand rook zich snel door een bouwwerk kan verspreiden, stelt het Bouwbesluit 2003 eisen aan de rookdoorgang van scheidingsconstructies (zoals muren en vloeren). Wanneer in of door zo'n scheidingsconstructie kabels of leidingen op onzorgvuldige wijze worden aangebracht (of reeds aanwezige kabels/leidingen onzorgvuldig worden gewijzigd) kan dit een zodanig negatief effect hebben dat niet meer aan de eisen van het Bouwbesluit 2003 wordt voldaan. Om dergelijke situaties te voorkomen schrijft artikel 2.3.4 voor dat deze leidingdoorvoeren op adequate wijze worden gecontroleerd. Mocht vervolgens blijken dat niet meer aan de voorschriften van de afdelingen 2.16, 2.22 en 2.23 van het Bouwbesluit 2003 is voldaan, dan moet dat op grond van de Woningwet en het Bouwbesluit 2003 direct worden hersteld. Zie ook de toelichting op artikel 2.1.6 met betrekking tot de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag van de desbetreffende scheidingsconstructies.

Artikel 2.3.5 Deuren in vluchtroutes

Dit artikel heeft betrekking op de deuren in vluchtroutes van bouwwerken. Doel van deze voorschriften is te waarborgen dat deuren in vluchtroutes het vluchten bij brand zo min mogelijk hinderen.

In het *eerste* lid is het basisprincipe opgenomen. Als er mensen in een gebouw aanwezig zijn, dan mogen deuren die bij het vluchten een rol spelen niet op slot zijn, zodat het niet noodzakelijk is een sleutel te gebruiken om het pand te kunnen verlaten. Onder sleutel wordt hier niet alleen een bij een slot behorende sleutel bedoeld maar elk ander los voorwerp dat nodig kan zijn om een deur bij brand over de vereiste breedte te openen. Een zogenoemde knopcilinder is dus wel toegestaan. Ook

kan met een deur met een grendel aan dit voorschrift zijn voldaan; het is dan wel nodig dat deze grendel op een makkelijk te bereiken plaats zit en niet bijvoorbeeld helemaal boven of onder aan de deur. In dergelijke gevallen zal namelijk niet aan het criterium "onmiddellijk" te openen kunnen worden voldaan.

In het *tweede* lid worden eisen gesteld aan deuren waarop bij het vluchten meer dan 100 personen zijn aangewezen, en aan deuren in een ruimte voor meer dan 100 personen. Dergelijke deuren moeten in de vluchtrichting kunnen worden geopend door een lichte druk tegen de deur uit te oefenen of door een lichte druk tegen een op een hoogte van ca. 1 m aangebrachte 'panieksluiting'. Een panieksluiting is een ontsluitingsmechanisme dat wordt bediend met een stang die over de volle deurbreedte op de deur is aangebracht. De panieksluiting moet voldoen aan NEN-EN 1125: 1997, inclusief wijzigingsblad A1: 2001 en correctieblad C1: 2002. 'In de vluchtrichting' wil zeggen met de stroom vluchtenden mee. Er worden geen eisen gesteld aan de wijze waarop de deur vanaf de andere kant moet worden geopend.

In het *derde* lid is bepaald dat het eerste en tweede lid niet gelden voor de celfunctie of een nevenfunctie daarvan. Voor deze uitzonderingsbepaling is gekozen omdat de aard van een cellencomplex zich in het algemeen verzet tegen deuren die door iedereen zonder sleutel kunnen worden geopend.

Om tijdig vluchten bij brand mogelijk te maken moeten de deuren in een cellencomplex die bij het vluchten bij brand een rol spelen voldoende snel kunnen worden geopend. Wat dit in de praktijk betekent zal van geval tot geval zorgvuldig moeten worden nagegaan.

Dit voorschrift geldt niet alleen voor een als celfunctie aangemerkt gedeelte van bijvoorbeeld een penitentiaire inrichting, of psychiatrische inrichting (gesloten afdeling) maar ook voor andere in die inrichting gelegen gebruiksfuncties met hetzelfde veiligheidsregime. Deze andere gebruiksfuncties zijn dan een nevenfunctie van de celfunctie. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een recreatieruimte (bijeekomstfunctie) of onderwijsruimte (onderwijsfunctie).

Het *vierde* lid geeft een verbijzondering van het eerste lid voor automatisch werkende deuren en voorzieningen voor toegangs- of uitgangscntrole. Bij het wegvallen van de netspanning moeten dergelijke voorzieningen vanzelf (automatisch) opengaan of overeenkomstig het eerste en tweede lid, zonder gebruik van een sleutel, kunnen worden geopend. Bij een automatische deur die in geval van brand handmatig moet worden geopend moet duidelijk zijn aangegeven hoe deze kan worden geopend.

Op grond van het *vijfde* lid moet op deuren die op een verdieping van een gebouw toegang geven tot een zogenoemd overdruktrappenhuis, duidelijk zichtbaar zijn aangegeven dat die deur toegang tot een dergelijk trappenhuis geeft. Wanneer een overdruktrappenhuis op overdruk staat (dit gebeurt automatisch bij brand), is de weerstand van de deuren die toegang tot dat trappenhuis geven hoger dan de weerstand onder normale omstandigheden. Vluchtende personen zouden daardoor kunnen concluderen dat de deur op slot zit. Met een opschrift, zoals 'Hard duwen, trappenhuis kan op overdruk staan', wordt men hierover geïnformeerd.

Overigens wordt opgemerkt dat een overdruktrappenhuis niet rechtstreeks in het Bouwbesluit 2003 of dit besluit wordt voorgeschreven. Zo'n installatie wordt regelmatig toegepast in het kader van gelijkwaardigheid als bedoeld in artikel 1.5 van het Bouwbesluit 2003, bijvoorbeeld als alternatief voor rooksluizen voor trappenhuisen of om bij hoge gebouwen (> 70 meter) te voldoen aan de brandveiligheidseisen van afdeling 2.23 van het Bouwbesluit 2003.

Op grond van het *zesde* lid moet aan de buitenkant van een in een buitengevel aanwezige nooddeur of nooduitgang het opschrift 'nooddeur vrijhouden' of 'nooduitgang' zijn aangebracht. Het opschrift moet voldoen aan NEN 3011 (uitgave 2004). Hiermee wordt voor iedereen duidelijk gemaakt dat de desbetreffende deur of uitgang moet worden vrijgehouden, zodat daarvan in geval van een calamiteit onmiddellijk gebruik kan worden gemaakt.

In het *zevende* lid zijn voor de woonfunctie voor kamergewijze verhuur eisen aan de deur gesteld. Elke deur op de vluchtroute moet eenvoudig met een lichte druk of een ontsluitingsmechanisme dat voldoet aan NEN-EN 179: 1979, inclusief wijzigingsblad A1: 2001 en correctieblad C1: 2002 kunnen worden geopend. Er mag een panieksluiting als bedoeld in het tweede lid worden

aangebracht maar dat hoeft niet.

Artikel 2.3.6 Ontruimingsalarminstallatie en ontruimingsplan

Dit artikel heeft betrekking op ontruimingsalarminstallaties. Een ontruimingsalarminstallatie is aangesloten op de brandmeldinstallatie en heeft als doel de in het bouwwerk aanwezige personen na het ontdekken van een brand te alarmeren. Hoe eerder de alarmering plaatsvindt hoe meer tijd men heeft om veilig te kunnen vluchten.

Het eerste lid bevat voorschriften over de verplichte aanwezigheid en de kwaliteit van ontruimingsalarminstallaties. De aanwezigheid van zo'n installatie is verplicht in de gevallen dat op grond van artikel 2.2.1 een brandmeldinstallatie aanwezig moet zijn. De ontruimingsalarminstallatie moet voldoen aan NEN 2575 (uitgave 2004) en moet zijn ontworpen en aangelegd overeenkomstig een door burgemeester en wethouders goedgekeurd programma van eisen. Het programma van eisen kan bijvoorbeeld aangeven dat zo'n installatie moet zijn uitgevoerd met stil alarm (met attentiepanelen en optische signaalgevers), luid alarm (met akoestische signaalgevers) of een combinatie van stil en luid alarm. Welk type installatie in een concreet geval voorgeschreven wordt, hangt af van de specifieke situatie (zoals aanwezigheid van niet of minder zelfredzame personen, totaal aantal in het bouwwerk aanwezige personen, de concentratie van die personen en het aantal verdiepingen van het bouwwerk). In "doodlopende einden" van het bouwwerk waarin op grond van artikel 2.2.1, tweede lid, een brandmeldinstallatie met ruimtebewaking aanwezig moet zijn, moet de ontruimingsalarminstallatie een automatische installatie als bedoeld in NEN 2575 (uitgave 2004) zijn. Dat wil zeggen dat directe aansturing van de signaalgevers plaatsvindt als gevolg van de activering van een automatische brandmelder.

In het tweede lid is een nadere bepaling opgenomen voor de woonfunctie voor kamergewijze verhuur. Het in het eerste lid bedoelde programma van eisen moet voor een dergelijke woonfunctie uitgaan van een luidalarminstallatie die in elke kamer hoorbaar is. Hiervoor moet ten minste een signaalgever in de gemeenschappelijke keuken en ten minste een per bouwlaag in een ruimte waardoor een gezamenlijke vluchtroute voert zijn opgenomen. Het uitgangspunt van het voorschrift is dat het signaal in elke kamer zodanig hoorbaar is dat mensen ook tijdens hun slaap worden gealarmeerd (een geluidniveau van 85 dB is in het algemeen toereikend). In het algemeen zal met de plaatsing van signaalgevers in een gezamenlijke keuken, en op elke verdieping in een gezamenlijke vluchtroute (centrale gang of overloop), aan dit uitgangspunt zijn voldaan. Het derde lid geeft een nader voorschrift voor een ontruimingsalarminstallatie bij een doodlopende gang.

Met het vierde lid is benadrukt dat de installatie niet alleen aanwezig moet zijn, maar ook overeenkomstig de voorschriften moet functioneren.

In het vijfde lid worden eisen gesteld aan de kwaliteit van het onderhoud, beheer en de controle van de voorgeschreven ontruimingsalarminstallatie. Doel van die voorschriften is de goede werking van de ontruimingsalarminstallatie op elk moment te waarborgen.

In het zesde lid is bepaald dat, indien er een brandmeldinstallatie is, er ook een ontruimingsplan moet zijn. Zo'n ontruimingsplan bevat de afspraken over de bij een ontruiming te nemen maatregelen. Doel is dat de gebruikers van het bouwwerk weten wat zij bij een brandmelding moeten doen, zodat de risico's bij brand zoveel mogelijk worden beperkt. Bij het opstellen van een ontruimingsplan kan gebruikt worden gemaakt van de Nederlandse Technische Afspraken (NTA).

In deze serie zijn aanbevelingen gegeven voor het opstellen van ontruimingsplannen (de NTA 8112-serie). De verschillende delen "leidraad voor een ontruimingsplan" worden als volgt genummerd en benoemd:

Deel 1: Kantoorgebouwen

Deel 2: Onderwijsgebouwen

Deel 3: Kinderopvanggebouwen

Deel 4: Gebouw met een publieksfunctie

Deel 5: Logiesgebouwen

Deel 6: Gezondheidszorggebouwen

Deel 7: Industriegebouwen

Deel 8: Cellen en cellen gebouwen

Deel 9: Ontruimingshandleiding en ontruimingkaart voor niet-vergunningplichtige bouwwerken.

Gelijkwaardigheid

Vergelijkbaar met hetgeen in de toelichting op artikel 2.2.1 is beschreven, kan op grond van de modelbouwverordening ook bij de ontruimingsalarminstallatie een ontheffing worden verleend. Bij bijvoorbeeld een situatie die zowel overzichtelijk is als een goede akoestiek heeft met weinig omgevingsgeluid kan een adequate alarmering ook plaatsvinden zonder een ontruimingsalarminstallatie. In een dergelijk geval zou sprake kunnen van gelijkwaardigheid als bedoeld in artikel 1.4.

Artikel 2.3.7 Vluchtrouteaanduidingen

De vluchtrouteaanduiding is bedoeld om de gebruiker van een gebouw duidelijkheid te geven over het verloop van vluchtroutes, zodat ook personen die niet of minder bekend zijn met een specifieke vluchtroute of zich door rook of duisternis niet meer kunnen oriënteren, voldoende snel het aansluitend terrein kunnen bereiken.

De aanwezigheidseis geldt in beginsel voor alle typen gebouwen. In het eerste lid is bepaald dat de eis alleen geldt voor verkeersruimten en voor ruimten waarin grote aantallen personen aanwezig zijn. Artikel 1.3, de reikwijdtebepaling, geeft een uitzondering voor de lichte industrie functie aangezien in die functie normaliter weinig personen aanwezig zijn (zie ook artikel 1.1, vierde lid, Bouwbesluit 2003). Voor zover het gaat om de woon-, cel- en logiesfunctie volgt uit artikel 1.3 dat de verplichte aanwezigheid van vluchtrouteaanduidingen alleen geldt voor de gemeenschappelijke verkeersroutes van die gebouwen en dus niet voor de verkeersroutes in de afzonderlijke woning, woonwagen of cel of in het zomerhuisje op een bungalowpark.

In het eerste lid is bepaald dat een bouwwerk in iedere ruimte waardoor een verkeersroute voert, en in iedere ruimte die bedoeld is voor meer dan 50 personen een vluchtrouteaanduiding moet hebben. In de tekst is gekozen voor de term verkeersroute in plaats van vluchtroute. Een vluchtrouteaanduiding is bijvoorbeeld niet noodzakelijk en gebruikelijk in een afgesloten kantoortje, maar wel in de gang of kantoortuin waardoor vanuit dat kantoortje naar een veilige plek wordt gevlucht. Met het gebruik van de term verkeersroute behoeft de ruimte waar het ontvluchten start niet te zijn voorzien van een vluchtrouteaanduiding. De term verkeersroute is afkomstig uit en heeft dezelfde betekenis als in het Bouwbesluit 2003. In een ruimte bestemd voor meer dan 50 personen moet altijd een vluchtrouteaanduiding aanwezig zijn, dus ook als door deze ruimte geen verkeersroute loopt.

De in het eerste lid opgenomen NEN 6088, stelt eisen aan de gebruikte kleuren en symbolen (pictogrammen) van vluchtrouteaanduidingen. In NEN-EN 1838 worden met name eisen gesteld aan luminantie en luminantieverhoudingen. De luminantie van elk deel van de veiligheidskleur van de vluchtrouteaanduiding moet minimaal 2 cd/m² bedragen in alle relevante kijkrichtingen. Deze normen bevatten geen eisen over de verlichtingssterkte van de vluchtrouteaanduiding zelf. Vluchtrouteaanduidingen hoeven dan ook niet per definitie als inwendig verlichte armaturen te worden uitgevoerd. In een aantal gevallen kan worden volstaan met het aanbrengen van pictogramstickers die zo nodig door externe verlichting worden aangelicht om aan de luminantie-eis te kunnen voldoen.

In het tweede lid is bepaald dat de vluchtrouteaanduiding moet zijn aangebracht op een duidelijk waarneembare plaats, dus niet achter een deur, gordijn of in een hoge ruimte direct onder het plafond.

Het derde lid regelt dat een in het eerste lid bedoelde vluchtrouteaanduiding binnen 15 seconden na stroomuitval, gedurende ten minste 60 minuten aan de zichtbaarheidseisen van NEN-EN 1838 moet voldoen. Hoewel in de praktijk vaak van een intern verlichte armatuur gebruik zal worden gemaakt is het ook toegestaan de vluchtrouteaanduiding extern aan te lichten.

In het vierde lid is een uitzondering opgenomen voor een vluchtrouteaanduiding die op een vluchtroute ligt vanuit een ruimte met een verlichtingsinstallatie die niet is aangesloten op noodstroom als bedoeld in de artikelen 2.59 en 2.66 van het Bouwbesluit 2003. Dergelijke vluchtrouteaanduidingen hoeven bij stroomuitval niet aan de zichtbaarheidseisen van NEN-EN 1838 te voldoen.

Op grond van het vijfde lid moet een vluchtrouteaanduiding ten minste eenmaal per jaar op een adequate wijze worden gecontroleerd en onderhouden. Dit betekent dat zonodig ook reparaties moeten worden uitgevoerd, maar beter nog dat defecten worden voorkomen. Zo is het van belang dat aanwezige lampjes tijdig worden vervangen. Doel van het voorschrift is dat de goede werking van de vluchtrouteaanduidingen te allen tijde gewaarborgd is.

Artikel 2.3.8 Noodverlichtingsinstallaties

Met het eerste lid van dit artikel wordt zeker gesteld dat een op grond van het Bouwbesluit 2003 voorgeschreven en geïnstalleerde noodverlichtingsinstallatie ook daadwerkelijk functioneert. Men mag de installatie niet weghalen en ook niet uitschakelen.

Zo'n noodverlichtingsinstallatie, die als antipaniekverlichting of als vluchtrouteverlichting kan worden uitgevoerd, zorgt ervoor dat binnen enkele seconden na het wegvallen van de netspanning weer verlichting aanwezig is. Het doel van deze noodverlichtingseis is te waarborgen dat de in het bouwwerk aanwezige personen zich ook bij een calamiteit, zoals brand, voldoende kunnen blijven oriënteren, zodat zij het bouwwerk tijdig kunnen ontvluchten.

Het tweede lid regelt dat een noodverlichtingsinstallatie ten minste eenmaal per jaar op een adequate wijze wordt gecontroleerd en onderhouden. Dit betekent dat zonodig ook reparaties moeten worden uitgevoerd, maar beter nog dat defecten worden voorkomen. Zo is het van belang dat lampjes tijdig worden vervangen. Doel van het voorschrift is dat de goede werking van de noodverlichtingsinstallatie te allen tijde gewaarborgd is. Er kan bijvoorbeeld aan deze eis worden voldaan door de controle en het onderhoud te verrichten volgens publicatie nr. 79 "Inspectie en onderhoud van noodverlichtingsinstallaties" van ISSO/NFVN/Uneto-VNI (juni 2004).

Artikel 2.3.9 Rookbeheersingssystemen

Dit artikel heeft betrekking op het functioneren, het onderhoud en de controle van rookbeheersingssystemen zoals rook- en warmteafvoerinstallaties en rookbeheersingssystemen van overdruktrappenhuizen. Een rook- en warmteafvoerinstallatie heeft tot doel om rook en warmte bij een brand uit het bouwwerk af te voeren. Zo'n installatie maakt het mogelijk gedurende een langere periode veilig te kunnen vluchten. Dit besluit, noch het Bouwbesluit 2003, schrijft de aanwezigheid van een dergelijke installatie expliciet voor. De installatie kan een rol spelen bij het voldoen aan artikel 2.169 (luchttoevoer en rookafvoer), afdeling 2.22 (grote brandcompartimenten) en bij artikel 1.5 (gelijkwaardigheid) van het Bouwbesluit 2003. Ook kan een dergelijke installatie een rol spelen bij gelijkwaardigheid als bedoeld in artikel 1.4 van dit besluit. Door toepassing van een rookbeheersingssysteem is het bijvoorbeeld mogelijk om grotere loopafstanden toe te staan dan het Bouwbesluit 2003 in beginsel toestaat.

Artikel 2.3.9 stelt in dergelijke gevallen eisen aan het gebruik, het onderhoud en de controle van de rookbeheersingsinstallatie. Als waarborg dat daaraan is voldaan moet op ieder moment een geldig door burgemeester en wethouders aanvaard document kunnen worden overgelegd. Met de aanvaarding van een dergelijk document verklaren burgemeester en wethouders als het ware dat zij voldoende vertrouwen hebben dat een rookbeheersingsinstallatie die voorzien is van zo'n document voldoet aan de gestelde eisen. Met het begrip "geldig" wordt in dit artikel bedoeld dat het document niet is verlopen.

Artikel 2.3.10 Verduisterde ruimten

Dit artikel stelt een eis aan ruimten voor meer dan 50 personen waarin het gebruikelijk is om de normale verlichting te reduceren of uit te schakelen (theaters, bioscopen e.d.).

In een dergelijke ruimte is oriëntatieverlichting noodzakelijk zodat zonodig in het donker kan

worden gevlucht. Het gaat bijvoorbeeld om het aanlichten van het gangpad en traptreden naar een uitgang. Zie ook de toelichting op artikel 2.3.7, vluchtrouteaanduidingen.

Artikel 2.3.11 Valgevaarlijke aankleding van een ruimte

Het mag niet zo zijn dat de aankleding onder het plafond bij brand naar beneden valt, met het risico van letsel voor in de ruimte aanwezige of vluchtende personen of van blokkering van een vluchtroute. Om dit te voorkomen worden in dit artikel eisen gesteld aan onder het plafond aangebrachte aankleding. In dit artikel worden eisen gesteld aan het valgedrag van de aankleding. Het gaat hier om tegen of onder een plafond aangebracht glas dat snijwonden kan veroorzaken (bijvoorbeeld spiegels; glas in een verlaagd plafond) en om textiel, folie en papier in een horizontale toepassing, waarin mensen verstrikt kunnen raken. In artikel 2.1.3 worden eisen gesteld aan het brandgedrag van de aankleding. De aankleding in een besloten ruimte zal aan de criteria van beide artikelen moeten voldoen. De aankleding van een niet besloten ruimte behoeft uitsluitend aan dit artikel te voldoen.

Paragraaf 2.4 Handmatig bestrijden van brand

De voorschriften van deze paragraaf zijn gericht op het zo snel mogelijk kunnen bestrijden van een beginnende brand door de gebruikers van een bouwwerk.

Artikel 2.4.1 Brandslanghaspel en pompinstallatie

Afdeling 2.21 van het Bouwbesluit 2003 bepaalt dat een bouwwerk zodanige voorzieningen voor de bestrijding van brand moet hebben, dat een brand in dat bouwwerk binnen redelijke termijn kan worden geblust. Bij nieuwbouw moeten daarvoor bij de meeste gebruiksfuncties brandslanghaspels worden aangebracht. Met de aanwezigheid van brandslanghaspels wordt beoogd de gebruikers van het bouwwerk in staat te stellen een beginnende brand, die gewoonlijk slechts één brandhaard heeft, zelf te blussen.

Met het eerste lid van dit artikel wordt zeker gesteld dat de op grond van het Bouwbesluit 2003 voorgeschreven en geïnstalleerde brandslanghaspels daadwerkelijk functioneren. Men mag de brandslanghaspels niet weghalen en ook niet afsluiten.

In het tweede lid wordt bepaald dat de brandslanghaspel eenmaal per jaar moet worden gecontroleerd en onderhouden. Dit betekent dat zonodig ook reparaties moeten worden uitgevoerd, maar beter nog dat defecten worden voorkomen. Zo is het van belang dat de slang tijdig wordt vervangen. Doel van het voorschrift is dat de goede werking van de brandslanghaspel te allen tijde gewaarborgd is.

Het derde lid stelt een eis aan het jaarlijkse onderhoud van een eventueel ten behoeve van de brandslanghaspels aanwezige pompinstallatie.

Het vierde lid schrijft een maandelijkse controle van een dergelijke pompinstallatie voor. Het is dan onder meer nodig de pompinstallatie even te laten draaien om de bedrijfszekerheid te waarborgen.

Artikel 2.4.2 Blusmiddelen en draagbare en verrijdbare blustoestellen

Dit artikel heeft betrekking op draagbare en verrijdbare blustoestellen.

Mobiele blustoestellen hebben in het algemeen slechts een aanvullende functie op de in het Bouwbesluit 2003 voorgeschreven brandslanghaspels. Daarom waren in de modelbouwverordening (Mbv) geen mobiele blustoestellen voorgeschreven. Een dergelijk voorschrift was eerder wel in de zogenoemde 8.40-amvb's op grond van de Wet milieubeheer opgenomen.

Het eerste lid bepaalt dat er, voor zover de aanwezige brandslanghaspels onvoldoende zijn om een beginnende brand adequaat te bestrijden, er voldoende draagbare of verrijdbare blustoestellen aanwezig moeten zijn. Of er voldoende brandslanghaspels aanwezig zijn wordt zowel voor nieuwbouw als voor bestaande bouw beoordeeld aan de hand van het nieuwbouwvoorschrift van artikel 2.192, derde lid, van het Bouwbesluit 2003. Als hieraan voldaan is dan is het aantal brandslanghaspels voldoende en zijn andere blusmiddelen in het algemeen niet nodig. Andere blusmiddelen kunnen wel nodig zijn als er als gevolg van het gebruik van een gebouw een situatie

kan ontstaan waarbij water als blusmiddel ontoereikend of gevaarlijk is. Dit is bijvoorbeeld het geval bij een kans op een vloeistofbrand of bij hoge elektrische spanningen. Ook kan het zijn dat, als gevolg van de specifieke inrichting van een ruimte, de bij het berekening van het aantal brandslanghaspels in het Bouwbesluit 2003 gehanteerde uitgangspunten niet voldoende zijn. In de hiervoor beschreven gevallen zal het noodzakelijk zijn om draagbare of verrijdbare blustoestellen te hebben.

Het eerste lid biedt enige ruimte bij het beoordelen of het aantal en de aard van de beschikbare handblusmiddelen voldoende is. Met NEN vindt momenteel overleg plaats over de mogelijkheden NEN 4001: 2006 "Projectering van draagbare en verrijdbare blustoestellen" zo aan te passen, dat deze in dit lid kan worden aangewezen, waarmee aan dit voorschrift een meer concrete invulling zal worden gegeven.

In het tweede lid is voor kamergewijze verhuur aangegeven dat aan het eerste lid is voldaan indien er ten minste een blustoestel in een gezamenlijke keuken en ten minste een per bouwlaag in de gezamenlijke gang of op de overloop aanwezig moet zijn. Gemeenten kunnen bij twijfel aan de brandveiligheid van kamergewijze verhuurde panden uiteraard gebruikmaken van de mogelijkheid om ter plekke te gaan controleren of het voorgenomen gebruik daadwerkelijk aan de voorschriften van dit besluit voldoet. Zie ook de toelichting op paragraaf 2.12.

Het derde lid regelt dat een draagbaar of verrijdbaar blustoestel ten minste eenmaal per twee jaar op een adequate wijze wordt gecontroleerd en onderhouden, overeenkomstig NEN 2559: 2001, inclusief wijzigingsblad A1: 2004. Doel van dit voorschrift is de goede werking van het blustoestel te waarborgen. Het staat de gebruiker van het bouwwerk uiteraard vrij de blustoestellen vaker te laten inspecteren/controleren.

Artikel 2.4.3 Aanduiding blusmiddelen

Doel van dit voorschrift is dat de in het bouwwerk aanwezige personen direct kunnen zien waar de blusmiddelen zich bevinden. Een blusmiddel dat bijvoorbeeld is ingebouwd in een kast, of is aangebracht in een ruimte met allerlei zichtbelemmeringen, zoals magazijnstellingen, moet zijn aangeduid door een pictogram.

Paragraaf 2.5 Automatisch bestrijden van brand

De voorschriften van deze paragraaf zijn gericht op het waarborgen van de goede werking van een in het bouwwerk aanwezige automatische blusinstallatie bij brand.

Artikel 2.5.1 Automatische brandblusinstallatie

Doel van dit voorschrift is dat de goede werking van een automatische brandblusinstallatie te allen tijde gewaarborgd is.

Een automatische brandblusinstallatie (bijvoorbeeld een sprinklerinstallatie) heeft tot doel een beginnende brand te blussen of een brand onder controle te houden, zodat de omvang van de brand beperkt wordt. Het Bouwbesluit 2003 schrijft een dergelijke installatie niet voor. Wel kan de automatische brandblusinstallatie een rol spelen bij een beroep op gelijkwaardigheid als bedoeld in artikel 1.4 van dit besluit of artikel 1.5 van het Bouwbesluit 2003 (bijvoorbeeld als alternatief voor bouwkundige brandwerende voorzieningen). Ook is het mogelijk een automatische brandblusinstallatie te installeren als onderdeel van de invulling van de functionele brandveiligheidseisen van de afdelingen 2.22 (grote brandcompartimenten) en 2.23 (hoge en ondergrondse gebouwen) van het Bouwbesluit 2003. Verder worden soms automatische brandblusinstallaties geplaatst op grond van de Wet milieubeheer.

Dit artikel eist voor dergelijke, bij of krachtens de Woningwet voorgeschreven automatische brandblusinstallaties, een geldig door burgemeester en wethouders aanvaard document. Met de aanvaarding van een dergelijk document verklaren burgemeester en wethouders als het ware dat een brandblusinstallatie die voorzien is van zo'n document adequaat functioneert, wordt onderhouden en gecontroleerd. Dit document moet desgevraagd te allen tijde kunnen worden overgelegd aan de gemeente. Met het begrip "geldig" wordt bedoeld dat het document niet verlopen mag zijn.

Paragraaf 2.6 Voor de brandweer noodzakelijke voorzieningen

De voorschriften van deze paragraaf zijn gericht op het zo snel en adequaat mogelijk kunnen inzetten van de brandweer bij een brand.

Artikel 2.6.1 Bereikbaarheid bouwwerk voor brandweer

Op grond van de bouwverordening of het bestemmingsplan kunnen voorschriften van stedenbouwkundige aard zijn gesteld, gericht op de bereikbaarheid voor hulpdiensten zoals de brandweer. Dit artikel beoogt te regelen dat de voorzieningen van stedenbouwkundige aard voldoende bruikbaar zijn voor de brandweer (en andere hulpdiensten).

In het eerste lid is bepaald dat op een voorgeschreven verbindingsweg geen obstakels aanwezig zijn die de voor de doorgang van brandweervoertuigen benodigde vrije hoogte en breedte blokkeren. Zo mag een dergelijke weg niet worden geblokkeerd door geparkeerde auto's of overhangende takken.

Het tweede lid geeft een soortgelijk voorschrift voor een opstelplaats van het brandweervoertuig.

Een brandweervoertuig moet nabij het gebouw kunnen worden geplaatst.

Het derde lid bepaalt dat een verbindingsweg als bedoeld in het eerste lid, of een opstelplaats als bedoeld in het tweede lid, niet zodanig mag zijn afgesloten dat dit de brandweer onnodig hindert.

Artikel 2.6.2 Aanwezigheid en kwaliteit brandweeringang

Om een snelle en adequate inzet mogelijk te maken, moet de brandweer een bouwwerk op eenvoudige wijze kunnen betreden. Het is van groot belang dat de brandweer direct weet waar het gebouw kan worden betreden, bijvoorbeeld wanneer de brandweer moet assisteren bij de ontruiming van het bouwwerk.

Dit artikel stelt specifieke eisen aan bouwwerken met een brandmeldinstallatie met doormelding.

Het eerste lid geeft aan dat een bouwwerk met een brandmeldinstallatie met doormelding een brandweeringang moet hebben. In artikel 2.2.1 en de daarbij behorende bijlage I is bepaald wanneer een bouwwerk een brandmeldinstallatie met doormelding moet hebben.

Indien het bouwwerk meerdere toegangen heeft, wordt in overleg met de brandweer een of meer van die toegangen als brandweeringang aangewezen. De brandweer zal hierbij rekening houden met de mogelijkheden om vanaf de specifieke toegang of toegangen de brandweerinzet goed te kunnen organiseren en uitvoeren.

In het tweede lid zijn eisen gesteld aan het ontsluitingsmechanisme van de brandweeringang. Deze ingang moet bij brand of automatisch open gaan of kunnen worden geopend met een systeem dat in overleg met de brandweer is bepaald, bijvoorbeeld met een 'brandweersleutel'.

Artikel 2.6.3 Brandweerlift

Op grond van afdeling 2.20 van het Bouwbesluit 2003 moet een bouwwerk zodanig zijn, dat personen kunnen worden gered en brand kan worden bestreden. In sommige gevallen (bijvoorbeeld hoogbouw) kan dat meebrengen dat in het bouwwerk een brandweerlift aanwezig moet zijn. Een brandweerlift moet volgens het Bouwbesluit 2003 voldoen aan NEN-EN 81-72 (uitgave 2003, gecorrigeerd in de Regeling Bouwbesluit 2003). Met de aanwezigheid van zo'n lift wordt de brandweer in staat gesteld om in geval van brand langs veilige weg hoger gelegen verdiepingen te bereiken, zodat zij het bouwwerk kan doorzoeken op achtergebleven personen en een beginnende brand kan bestrijden met materieel dat met de lift is aangevoerd.

Als een lift is aangemerkt als brandweerlift, dan moet de brandweer er, omwille van zijn veiligheid, op kunnen vertrouwen dat deze lift volgens de eisen functioneert. Daarom is in dit artikel bepaald dat elke brandweerlift, dus ook een brandweerlift die niet is voorgeschreven, aan een adequate jaarlijkse controle en onderhoudsbeurt wordt onderworpen.

Dit voorschrift is nodig aangezien de voorgeschreven periodieke controle van liften op grond van het Warenwetbesluit Liften, niet toeziet op veiligheidsaspecten die specifiek zijn voor een brandweerlift zoals schachtventilatie.

Wordt niet (meer) voldaan aan de voorschriften van dit artikel dan kan en mag de lift niet worden

aangemerkt als brandweerlift om onbedoeld gebruik bij brand te voorkomen.

Paragraaf 2.7 Blusvoorzieningen

De voorschriften van deze paragraaf zijn gericht op het zo snel mogelijk kunnen blussen van een brand door de brandweer.

Artikel 2.7.1 Blusleidingen en pompinstallatie

Het Bouwbesluit 2003 schrijft in bepaalde gevallen (afdeling 2.21) een blusleiding voor. Ook in het kader van gelijkwaardigheid en het bouwen van hoge of ondergrondse gebouwen kan een blusleiding noodzakelijk zijn. In bepaalde gevallen, met name bij gebouwen met een vloer van een verblijfsgebied boven de 70 meter, is de opvoerhoogte van de pomp van een brandweerwagen onvoldoende, zodat het niet mogelijk is de blusleiding te laten functioneren zonder pompinstallatie. In dergelijke gevallen kan op grond van afdeling 2.23 van het Bouwbesluit 2003 een pompinstallatie zijn voorgeschreven. In al deze gevallen is sprake van bij of krachtens de wet voorgeschreven blusleidingen en pompinstallaties, waaraan in dit artikel eisen aan controle en onderhoud worden gesteld.

In het eerste lid is bepaald dat een voorgeschreven blusleiding ten minste eenmaal per jaar moet worden gecontroleerd en onderhouden op adequate wijze.

In het tweede lid is voor de bij een blusleiding behorende pompinstallatie bepaald dat deze ten minste een maal per jaar op adequate wijze moet worden onderhouden.

In het derde lid is bepaald dat een dergelijke pompinstallatie ten minste een maal per maand moet worden gecontroleerd. Deze controle is bedoeld om na te gaan of de pompinstallatie nog functioneert en kan derhalve relatief eenvoudig zijn.

Het vierde lid stelt meer gedetailleerde eisen aan het testen van een blusleiding en een pompinstallatie. Bij oplevering en eenmaal in de vijf jaar moet getest worden volgens NEN 1594: 2006.

Artikel 2.7.2 Brandkraan en bluswaterwinplaats

Op grond van de bouwverordening of het bestemmingsplan kunnen voorschriften van stedenbouwkundige aard zijn gesteld, gericht op de beschikbaarheid en bereikbaarheid van bluswater. Het betreft dan vooral voorschriften over de verplichte aanwezigheid van een bluswatervoorziening nabij bouwwerken en gebouwen waarin veel personen bijeen komen, zoals een voetbalstadion of een groot theatercomplex. Voorbeelden van dergelijke bluswatervoorzieningen zijn: een brandkraan of andere aansluiting op het drinkwater- of ander waterleidingnet, een blusvijver, oppervlaktewater, een waterput of een bron.

Het eerste lid regelt dat de op grond van dergelijke voorschriften vereiste brandkranen en bluswaterwinplaatsen altijd direct bereikbaar moeten zijn. Zo kan het bijvoorbeeld noodzakelijk zijn om maatregelen te treffen om te voorkomen dat een bluswatervoorziening wordt geblokkeerd door parkerende auto's of andere objecten.

Het tweede lid bepaalt dat bij of krachtens de wet voorgeschreven brandkranen en bluswaterwinplaatsen op adequate wijze worden onderhouden.

Paragraaf 2.8 Mobiele radiocommunicatie

Het voorschrift van deze paragraaf heeft tot doel bij calamiteiten een effectieve communicatie tussen publieke hulpverleners binnen en buiten bij specifieke bouwwerken mogelijk te maken.

Artikel 2.8.1 Communicatiesysteem hulpverleningsdiensten

Bij een calamiteit is adequate communicatie tussen publieke hulpverleners essentieel om goed te kunnen functioneren. In het algemeen zijn hiervoor geen extra voorzieningen nodig. In dit artikel is voor bouwwerken die toegankelijk zijn voor grote aantallen bezoekers en voor wegtunnels met een tunnellingte van meer dan 250 m wel een specifiek voorschrift gegeven. In dergelijke gevallen kunnen bijzondere voorzieningen voor een adequate mobiele radiocommunicatie tussen

hulpverleningsdiensten binnen en buiten dat bouwwerk nodig zijn. Bij wegtunnels met een tunnellengete van meer dan 250 m is altijd een dergelijke installatie nodig. Bij bouwwerken die voor grote aantallen bezoekers toegankelijk zijn is de noodzaak van een dergelijke installatie afhankelijk van de specifieke omstandigheden. Daarbij kunnen onder meer een rol spelen, de reeds beschikbare dekking van het communicatienetwerk van publieke hulpverleningsdiensten in en buiten het bouwwerk, het aantal personen en de complexiteit of omvang van het gebouw.

De reeds beschikbare dekking van het zogenoemde C 2000-systeem zal in de meeste gevallen voldoende zijn.

C 2000 is een landelijk digitaal radionetwerk ten behoeve van de mobiele communicatie van de Nederlandse hulpverleningsdiensten. Dit radionetwerk garandeert buitenshuis een dekking van 95%, naar tijd en plaats gemeten vanaf een op de heup gedragen portofoon. In de praktijk betekent dit dat de hulpverlener in Nederland altijd en overal buitenshuis een verbinding tot stand kan brengen met collega's of met de meldkamer of alarmcentrale. Door de wijze waarop het C2000-radionetwerk is ontworpen zal in veel gevallen ook sprake zijn van binnenshuisdekking. Dit is echter sterk afhankelijk van de aard en ligging van het bouwwerk. Het ontbreken van binnenshuisdekking kan soms tot bezwaarlijke situaties leiden in voor het grote publiek toegankelijke bouwwerken zoals voetbalstadions, grote overdekte winkelcentra, luchthavengebouwen, stations en ondergrondse bouwwerken zoals auto-, trein- en metrotunnels. Dergelijke locaties worden in C2000-jargon aangeduid als special coverage locations (SCL's). In die gevallen kan vanuit de operationele werkwijze van de hulpverleningsdiensten soms worden volstaan met plaatselijke en tijdelijke dekkingsmaatregelen zoals direct mode of operations (DMO) of met een zogenoemde DMO-TMO-gateway.

Voordat burgemeester en wethouders in het kader van artikel 2.8.1 aanvullende eisen kunnen stellen moeten zij vaststellen of de bouwwerken op een SCL-locatie liggen en of er zonder aanvullende voorzieningen in die SCL onvoldoende binnenshuisdekking is van het bestaande radionetwerk (C 2000). Is die dekking er niet (of niet in het gehele bouwwerk), dient te worden bepaald of DMO of DMO-TMO een voldoende oplossing biedt. Pas wanneer dat laatste niet het geval is moet op grond van artikel 2.8.1 voor die locatie worden gezocht worden naar een meer structurele oplossing voor adequate binnenshuisdekking.

Paragraaf 2.9 Overige bepalingen brandveilig gebruik

Deze paragraaf bevat het zogenoemde 'kapstokartikel' voor brandveilig gebruik. Met dit 'kapstokartikel' is beoogd een algemene verbodsbepaling te geven die toeziet op de brandveiligheid van gebruikssituaties waarin niet is voorzien door de specifieke voorschriften van dit besluit. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat de gemeente op grond van de voorschriften van deze paragraaf aanvullende of nadere eisen stelt in die gevallen die reeds geregeld zijn in de andere voorschriften van dit besluit. Voorts moeten de geëiste maatregelen altijd in verhouding staan tot het te bestrijden risico.

De gemeente zal bij een beroep op dit 'kapstokartikel', de noodzaak hiervan moeten aantonen.

Artikel 2.9.1 Voorkoming van belemmeringen en hinder

Het eerste lid geeft deze algemene verbodsbepaling met daarin opgenomen een overzicht van de aspecten die bij het ontstaan van een gevaarlijke situatie bij brand een rol kunnen spelen.

Bij de in het eerste lid beschreven gedragingen gaat het in de ruimste zin van het woord om het verbieden van activiteiten die brandgevaar kunnen vergroten of leiden tot hinder of belemmeringen bij de bestrijding van brand en het uitvoeren van blus- of reddingswerkzaamheden.

Enkele voorbeelden van situaties waarin een beroep op het kapstokartikel noodzakelijk kan zijn:

- indien brandgevaar wordt veroorzaakt door bijvoorbeeld het opslaan van brandbaar materiaal of het verzamelen van afval in een onveilig opgestelde container (onderdeel a);
- indien een vluchtroute obstakels bevat die brandgevaar opleveren of snel vluchten onmogelijk maken (onderdelen a en c);
- indien de terugloopruimte van een roltrap niet goed wordt schoongehouden. In een dergelijke

- ruimte opgehoopt stof, vet en vuil kan leiden tot brandgevaar (onderdeel a);
- indien op voor de omgeving hinderlijke of schadelijke wijze rook, roet, walm of stof wordt verspreid. Het kan hierbij bijvoorbeeld gaan om ernstige hinder of schade in verband met het verbranden van tuinafval of snoeihout(onderdeel e).

Het tweede lid maakt voor een onderdeel van het eerste lid (hinderlijke of schadelijke verspreiding van rook, roet, walm of stof, onderdeel e) een uitzondering voor die gevallen waarop de Wet milieubeheer of een andere in de Wet milieubeheer genoemde wet van toepassing is. Wanneer die wetten op een situatie als bedoeld in onderdeel e van toepassing zijn, moeten de benodigde maatregelen op grond van de betreffende wetten worden genomen.

Paragraaf 2.10 Beschikbaarheid gegevens en bescheiden

De voorschriften van deze paragraaf hebben betrekking op de beschikbaarheid van gegevens en bescheiden over de staat van de brandbeveiligingsvoorzieningen van het bouwwerk alsmede over het ter inzage geven van gegevens en bescheiden aan degenen die met het toezicht op de naleving van de voorschriften van dit besluit zijn belast. Doel van die voorschriften is om effectieve en efficiënte uitoefening van dat toezicht in het concrete geval mogelijk te maken.

Artikel 2.10.1 Logboek

Het eerste lid schrijft in alle gevallen waarin voorschriften uit hoofdstuk 2 van toepassing zijn een logboek voor. Dit lid moet in samenhang met artikel 1.3, de reikwijdtebepaling, worden gelezen. Op basis hiervan kan in zijn algemeenheid worden geconcludeerd dat met name voor de reguliere woonfunctie en voor ‘overige kleine gebruiksfuncties’ met een gebruiksoppervlakte kleiner dan 50 m² die niet voor het publiek toegankelijk zijn, geen logboek nodig is.

Indien een bouwwerk waarvoor een logboek is voorgeschreven, onderdeel is van een samenhangend geheel van bouwwerken op hetzelfde terrein of met elkaar samenhangende terreinen hoeft niet per bouwwerk een logboek te worden bijgehouden maar kan worden volstaan met één logboek dat op alle bouwwerken op dat terrein of die terreinen betrekking heeft. Hierbij kan, bijvoorbeeld, worden gedacht aan een fabriekscomplex waarin de bedrijfsactiviteiten verspreid over meerdere productieloodsen, opslagloodsen en kantoorruimten plaatsvinden of aan een scholencomplex dat uit meerdere onderwijsgebouwen bestaat.

Het logboek moet desgevraagd onmiddellijk ter inzage worden gegeven aan degenen die met het toezicht op de naleving van dit besluit zijn belast. Dit kan de politie zijn (algemene opsporingsbevoegdheid), bouw- en woningtoezicht (voorschriften bouwverordening) of de brandweer (brandveiligheidsvoorschriften).

Het tweede lid bepaalt dat, wanneer een logboek is voorgeschreven, dit een volledig en chronologisch overzicht moet bevatten van alle in het kader van brandveilig gebruik relevante gebeurtenissen.

Het gaat hier om een overzicht van buitengebruiksstellingen, onderhouds- en controleactiviteiten en storings- en alarmmeldingen van de in dit hoofdstuk opgenomen installaties, te weten:

- leidingdoorvoeren (artikel 2.1.6 en 2.3.4);
- brandmeld- en de ontruimingsalarminstallaties (artikel 2.2.1 en 2.3.6);
- deuren met panieksluiting (artikel 2.3.5);
- vluchtrouteaanduidingen (artikel 2.3.7);
- noodverlichtingsinstallaties (artikel 2.3.8);
- rookbeheersingssystemen (artikel 2.3.9);
- brandslanghaspels en de daarbij behorende pompinstallatie (artikel 2.4.1);
- mobiele blustoestellen (artikel 2.4.2);
- automatische brandblusinstallaties (artikel 2.5.1);
- brandweerliften (artikel 2.6.3);
- blusleidingen en de daarbij behorende pompinstallatie (artikel 2.7.1.);

- installaties die mobiele communicatie tussen publieke hulpverleners mogelijk maken (artikel 2.8.1).

Het derde lid schrijft voor dat verder in het logboek moeten worden opgenomen:

- de documenten als bedoeld in de artikelen 2.1.7, 2.2.1, achtste lid, 2.3.9 en 2.5.1;
- het ontruimingsplan (artikel 2.3.6) en verslagen van ontruimingsoefeningen.

Het spreekt voor zich dat wanneer de hierboven bedoelde installaties en documenten niet aanwezig behoeven te zijn geen logboek nodig is.

Paragraaf 2.11 Gebruiksvergunning

Deze paragraaf bevat voorschriften over het vereiste van de gebruiksvergunning.

Artikel 2.11.1 Gebruiksvergunningplicht

In het eerste lid van dit artikel is bepaald in welke gevallen het verboden is om zonder of in afwijking van een gebruiksvergunning een bouwwerk in gebruik te hebben of te houden. Zoals eerder is aangegeven, waarborgen de voorschriften van dit besluit samen met de van toepassing zijnde voorschriften van het Bouwbesluit 2003 (en eventuele Arbovoorschriften en voorschriften op grond van de Wet milieubeheer) in principe een voldoende mate van brandveiligheid. Bij een aantal van de meest risicovol geachte vormen van gebruik is echter gekozen voor een preventieve beoordeling door het voorschrijven van een gebruiksvergunning. Onder “meest risicovol” wordt in dit verband verstaan: een verhoogde kans op negatieve gevolgen van een eenmaal uitgebroken brand voor de veiligheid van personen. Het gaat om de aanwezigheid van grotere aantallen mensen in een wellicht kwetsbare situatie of om minder zelfredzame mensen. Een vergunning is daarom voorgeschreven voor:

- het in gebruik hebben of houden van een bouwwerk voor zover daarin bedrijfsmatig of in het kader van verzorging nachtverblijf zal worden verschaft aan meer dan 10 personen (zoals penitentiaire inrichtingen, ziekenhuizen, verpleeghuizen, hotels en pensions);
- het in gebruik hebben of houden van een bouwwerk voor zover daarin dagverblijf zal worden verschaft aan meer dan 10 personen jonger dan 12 jaar (zoals kinderdagverblijven en basisscholen) of meer dan 10 lichamelijk of verstandelijk gehandicapte personen (zoals dagopvang voor die groepen).

In het tweede lid is bepaald dat in de plaatselijke bouwverordening kan worden afgeweken van het in het eerste lid onder a genoemde aantal personen. Een gemeente kan bijvoorbeeld bepalen dat bij het verstrekken van nachtverblijf een gebruiksvergunning is vereist bij een ander minimum aantal personen. Dat aantal kan dus lager of hoger dan 10 liggen.

Artikel 2.11.2 Aanvraag gebruiksvergunning

In dit artikel zijn de procedurele voorschriften voor het aanvragen van een gebruiksvergunning opgenomen. Het hierbij gevolgde systeem is gebaseerd op het systeem van het Besluit indieningsvereisten aanvraag bouwvergunning en de Regeling indieningsvereisten aanvraag bouwvergunning.

In het eerste lid is bepaald dat indiening van de aanvraag moet worden gedaan bij burgemeester en wethouders van de gemeente waarin het bouwwerk geheel of in hoofdzaak is of zal zijn gelegen.

In het tweede lid is bepaald dat een aanvraag moet worden gedaan op een bij ministeriële regeling voorgeschreven formulier. Burgemeester en wethouders stellen dit formulier op zijn verzoek aan de aanvrager ter beschikking. De gemeente mag niets aan het formulier veranderen of toevoegen, behalve de adresgegevens en het logo van de gemeente. Het aanvraagformulier zal na vaststelling ook te downloaden zijn via www.vrom.nl.

- In het derde lid is aangegeven welke gegevens en bescheiden door de aanvrager moeten worden verstrekt bij de aanvraag om gebruiksvergunning. Ten eerste een situatietekening op een schaal van 1:1000 met kadastrale aanduiding, straatnaam en huisnummer. PM.

De genoemde gegevens en bescheiden heeft de gemeente nodig om te beoordelen of het gebruik voldoet aan de bij of krachtens de wet geldende eisen. De gemeente kan in een specifiek geval eventueel bepalen dat bepaalde gegevens of bescheiden niet nodig zijn.

In het vierde lid is bepaald dat de aanvrager van een gebruiksvergunning bij de toepassing van een gelijkwaardige oplossing als bedoeld in artikel 1.4, naast de in het derde lid genoemde gegevens en bescheiden ook gegevens en bescheiden moet overleggen waarmee deze gelijkwaardigheid kan worden aangetoond.

In het vijfde lid is aangegeven dat het aanvraagformulier en de te verstrekken gegevens en bescheiden worden ingediend in een door burgemeester en wethouders te bepalen veelvoud. Dit is ten hoogste drie.

In het zesde lid staat aangegeven dat een aanvraag betrekking kan hebben op meerdere bouwwerken op hetzelfde terrein of op met elkaar samenhangende terreinen. Dit is van belang om voor bijvoorbeeld een gezondheidszorgcomplex, bestaande uit meerdere gebouwen gelegen op aangrenzende terreinen, één vergunning te kunnen aanvragen.

Artikel 2.11.3 Afhandeling aanvraag gebruiksvergunning

In dit artikel wordt de afhandeling van de aanvraag om gebruiksvergunning behandeld.

In het eerste lid is bepaald dat, wanneer de aanvrager niet aan het gestelde in artikel 2.11.2 of aan de eisen, bedoeld in de artikelen 4:1 en 4:2 van de Algemene wet bestuursrecht voldoet, hij in de gelegenheid wordt gesteld de ontbrekende gegevens en bescheiden binnen vier weken alsnog aan te leveren.

In het tweede lid is bepaald dat burgemeester en wethouders binnen 12 weken na ontvangst de beslissing nemen, waarbij de beslissing eenmaal voor een periode van hoogstens zes weken kan worden uitgesteld. Dit betekent ook dat om het voorgenomen gebruik mogelijk te maken de vergunning tijdig moet worden aangevraagd.

In het derde lid is een aanhoudingsregeling opgenomen. De beslissing op de aanvraag om gebruiksvergunning wordt aangehouden indien er een bouwvergunning nodig is en nog niet op de aanvraag bouwvergunning is beslist en in geval van een aanschrijving op grond van de Woningwet wegens strijd met het Bouwbesluit 2003. De aanschrijving moet dan zijn verzonden voordat de beslissing op de aanvraag om gebruiksvergunning is genomen.

In het vierde lid is bepaald dat de aanhouding eindigt zes weken nadat beslist is op de aanvraag om bouwvergunning dan wel zes weken nadat is voldaan aan de aanschrijving.

Artikel 2.11.4 Voorwaarden gebruiksvergunning

Het eerste lid betreft het stellen van inhoudelijke voorwaarden. In de gebruiksvergunningprocedure wordt door burgemeester en wethouders beoordeeld of en zo ja, onder welke voorwaarden het voorgenomen gebruik van het bouwwerk wel voldoende brandveilig kan worden geacht. Wanneer het voorgenomen gebruik niet voldoende brandveilig is, beoordeeld naar de uitgangspunten van dit besluit, kunnen burgemeester en wethouders in de te verlenen gebruiksvergunning aanvullende voorschriften over het brandveilig gebruik opnemen. Deze aanvullende voorwaarden kunnen uitsluitend worden gesteld wanneer zij noodzakelijk zijn in het kader van het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, brandgevaar en ongevallen bij brand. Deze voorwaarden kunnen ook een beperking van het voorgenomen gebruik inhouden, bijvoorbeeld een beperking van het maximaal toe te laten aantal personen in (een deel van) het bouwwerk. Het mogen geen voorwaarden zijn die op grond van dit besluit reeds op het gebruik van het bouwwerk van toepassing zijn. Ook mogen de aanvullende voorwaarden geen bouwtechnische eisen betreffen. Bouwtechnische eisen worden uitsluitend op grond van het Bouwbesluit 2003 gesteld en alleen in geval van een aanschrijving kunnen bouwtechnische eisen aan een bestaand bouwwerk worden opgelegd.

Wanneer burgemeester en wethouders in de procedure vaststellen dat ook met aanvullende voorschriften geen voldoende brandveilig gebruik kan worden bereikt, moet de gebruiksvergunning worden geweigerd. Niet elk bouwwerk is immers voor elke vorm van gebruik geschikt. Dat neemt overigens niet weg dat het de aanvrager van de gebruiksvergunning uiteraard vrijstaat om het

bouwwerk en/of het voorgenomen gebruik daarvan op vrijwillige basis zodanig aan te passen dat hij alsnog voor een gebruiksvergunning in aanmerking komt.

Het tweede lid biedt de mogelijkheid om bij een aanvraag om vergunning voor tijdelijk of seizoensgebonden gebruik van een bouwwerk in de vergunning te bepalen dat de vergunning voor een bepaalde periode of voor bepaalde tijdvakken in het kalenderjaar wordt verleend.

Artikel 2.11.5 Weigeren gebruiksvergunning

Een gebruiksvergunning is een gebonden beschikking. In dit artikel is precies bepaald wanneer de vergunning moet worden geweigerd, in alle andere gevallen moet de vergunning worden verleend. De vergunning mag slechts en moet worden geweigerd indien de voorgenomen wijze van gebruik van het bouwwerk in relatie tot de beoogde gebruiksfunctie niet brandveilig is en naar het oordeel van burgemeester en wethouders ook niet door het stellen van aanvullende voorwaarden (zie de toelichting op artikel 2.11.4) brandveilig gemaakt kan worden of indien de bouwvergunning is geweigerd.

Artikel 2.11.6 Wijzigen en intrekken gebruiksvergunning

Een gebruiksvergunning heeft in principe een onbeperkte geldigheidsduur, de vergunning kan echter wel worden gewijzigd of ingetrokken.

In het eerste lid is bepaald dat burgemeester en wethouders de gebruiksvergunning kunnen wijzigen bij een verandering van inzichten of omstandigheden. Het moet gaan om een wijziging van inzichten of om een wijziging van omstandigheden gelegen buiten het bouwwerk die een rol speelden bij het verlenen van de gebruiksvergunning. Deze nieuwe inzichten of omstandigheden moeten zo anders zijn dat een ongewijzigde instandhouding van de vergunning niet kan worden geaccepteerd.

Het tweede lid geeft aan in welke nauwkeurig omschreven gevallen burgemeester en wethouders de gebruiksvergunning kunnen intrekken. Dit is het geval indien:

- a. de vergunning op grond van onjuiste of onvolledige gegevens is verleend;
- b. de vergunninghouder voorwaarden van de vergunning niet nakomt;
- c. binnen 30 weken na het onherroepelijk worden van de vergunning daarvan geen gebruik is gemaakt;
- d. gedurende een aansluitende periode van 30 weken of langer geen gebruik van de vergunning is gemaakt;
- e. er sprake is van een verandering van inzichten of omstandigheden gelegen buiten het bouwwerk, opgetreden na het verlenen van de vergunning, en het niet mogelijk blijkt door het wijzigen van de gebruiksvergunning het belang waarvoor de vergunning oorspronkelijk is verleend voldoende te beschermen. Wanneer er sprake is van dergelijke gewijzigde inzichten of omstandigheden zal er een belangenafweging moeten plaatsvinden;
- f. de vergunninghouder dit verzoekt.

Het derde lid bepaalt dat de houder van de vergunning in de gelegenheid moet worden gesteld zijn zienswijze te geven, voordat burgemeester en wethouders beslissen tot intrekken of wijzigen.

Paragraaf 2.12 Gebruiksmelding

Deze paragraaf bevat voorschriften over het vereiste van gebruiksmelding. Zoals ook toegelicht bij paragraaf 2.11.1 inzake de gebruiksvergunningplicht waarborgen de voorschriften van de paragrafen 2.1 tot en met 2.9 in combinatie met verder van toepassing zijnde voorschriften zoals het Bouwbesluit 2003 in principe een voldoende mate van brandveiligheid. In een beperkt aantal gevallen is gekozen voor een preventieve beoordeling door het voorschrijven van een gebruiksvergunning. In een beperkt aantal andere gevallen, waarbij er sprake is van een relatief hoge voorgenomen bezetting van een bouwwerk is ervoor gekozen om het gebruik van dat bouwwerk meldingsplichtig te maken. Het gaat hierbij met name om bouwwerken met een voorgenomen bezetting van meer dan 50 personen tegelijk. Met de melding wordt het bevoegd gezag ten minste vier weken van tevoren over dit voorgenomen gebruik van een bouwwerk

geïnformeerd. Na deze melding kan het bevoegd gezag op basis van eigen prioriteitstelling besluiten om hetzij voor aanvang van het gebruik, hetzij tijdens het gebruik, hetzij helemaal niet gaan controleren of het (voorgenomen) gebruik daadwerkelijk aan de voorschriften van dit besluit voldoet. De gebruiksmelding is zaakgebonden. Bij een nieuwe gebruiker die de oude wijze van gebruik voortzet, hoeft de nieuwe gebruiker dus niet opnieuw een melding te doen. De geldigheidsduur van een gebruiksmelding is in beginsel onbeperkt. Bij een voorgenomen wijziging van het gebruik zal de gebruiker wel moeten beoordelen of het gebruik dan nog steeds aan de criteria voor melding voldoet en zonodig een nieuwe melding voor het gewijzigde gebruik moeten doen.

Artikel 2.12.1 Gebruiksmeldingplicht

In het eerste lid van dit artikel is bepaald in welke gevallen het verboden is om zonder of een afwijking van een gebruiksmelding een bouwwerk in gebruik te hebben of te houden. Een gebruiksmelding is nodig indien:

- a. een beroep op gelijkwaardigheid als bedoeld in artikel 1.4, eerste lid, wordt gedaan;
- b. meer dan 50 personen tegelijk in een bouwwerk aanwezig zullen zijn;
- c. het gaat om kamergewijze verhuur.

In het tweede lid is bepaald dat het eerste lid niet van toepassing is in de gevallen dat een gebruiksvergunning is vereist. Op die manier is geregeld dat wanneer een bepaald gebruik zowel onder de meldingplicht als onder de vergunningplicht zou vallen, de gebruiksvergunning voor gaat. Een voorbeeld van een dergelijk geval is een verpleeghuis met 60 bedden. Het gebruik als verpleeghuis is op grond van artikel 2.11.1, eerste lid, onderdeel a, gebruiksvergunningplichtig omdat er nachtverblijf aan meer dan 10 personen wordt geboden. De omstandigheid dat er in het verpleeghuis meer dan 50 personen aanwezig zullen zijn, betekent niet dat er ook nog een gebruiksmelding als bedoeld in artikel 2.12.1, eerste lid, onderdeel b, zou moeten worden gedaan. Het derde lid bepaalt dat onderdeel b van het eerste lid niet van toepassing is voor één- of meer gezinswoningen en evenmin voor wegtunnels. Op deze wijze is het bijvoorbeeld mogelijk een feest te geven zonder dit te moeten melden.

Artikel 2.12.2 Indiening gebruiksmelding

In dit artikel zijn de procedurele voorschriften voor het indienen van een gebruiksmelding opgenomen.

In het eerste lid is bepaald dat een gebruiksmelding tenminste vier weken voor de voorgenomen aanvang van het gebruik schriftelijk moet worden ingediend bij burgemeester en wethouders van de gemeente waarin het bouwwerk geheel of in hoofdzaak is of zal zijn gelegen.

In het tweede lid is bepaald dat een melding moet worden gedaan op een bij ministeriële regeling voorgeschreven formulier. Burgemeester en wethouders stellen dit formulier op zijn verzoek aan melder ter beschikking. De gemeente mag niets aan het formulier veranderen toevoegen, behalve de adresgegevens en het logo van de gemeente. Een meldingsformulier zal na vaststelling ook te downloaden zijn via www.vrom.nl. Aangezien de gemeente bij het afhandelen van een melding geen dienst jegens de melder verricht, is de melder voor het doen van een melding geen leges verschuldigd.

In het derde lid is aangegeven dat bij de melding van een gelijkwaardige oplossing naar het oordeel van burgemeester en wethouders gegevens en bescheiden moeten worden verstrekt die dit aannemelijk maken.

In het vierde lid is aangegeven welke gegevens en bescheiden door de indiener moeten worden verstrekt bij een gebruiksmelding als bedoeld in artikel 2.12.1, eerste lid, onderdelen b en c. Het gaat hier om bouwkundige plattegrondtekeningen op een schaal van 1:100 waarop per bouwlaag is aangegeven: PM.

De genoemde gegevens en bescheiden heeft de gemeente nodig om te beoordelen of het gebruik voldoet aan de bij of krachtens de wet geldende eisen. De gemeente kan in de specifieke geval eventueel bepalen dat bepaalde gegevens of bescheiden niet nodig zijn.

In het vijfde lid is bepaald dat het meldingsformulier en de daarbij te verstrekken tekeningen worden ingediend in een door burgemeester en wethouders te bepalen aantal van maximaal drie. Het zesde lid schrijft voor dat de melder bij een gebruiksmelding voor tijdelijk of seizoensgebonden gebruik aangeeft voor welke periode en welke tijdvakken in het kalenderjaar het gebruik is beoogd. In het zevende lid staat aangegeven dat een melding ook betrekking kan hebben op meerdere bouwwerken op hetzelfde terrein of op met elkaar samenhangende terreinen. Dit is van belang om voor bijvoorbeeld een complex winkels één melding te kunnen doen.

Artikel 2.12.3 Afhandeling gebruiksmelding

In dit artikel wordt de afhandeling van de gebruiksmelding behandeld.

In het eerste lid is bepaald dat, wanneer de melder niet aan het gestelde in artikel 2.12.2 of aan de eisen, bedoeld in de artikelen 4:1 en 4:2 van de Algemene wet bestuursrecht, voldoet, hij in de gelegenheid wordt gesteld de ontbrekende gegevens en bescheiden binnen vier weken alsnog aan te leveren.

In het tweede lid is bepaald dat de melder een ontvangstbevestiging van burgemeester en wethouders krijgt.

Artikel 2.12.4 Voorwaarden na gebruiksmelding

Het eerste lid betreft het opleggen van nadere voorwaarden. Burgemeester en wethouders beoordelen of het gemelde voorgenomen gebruik van een bouwwerk waarin meer dan 50 personen tegelijk aanwezig zullen zijn (artikel 2.12.1, eerste lid, onderdeel b) wel voldoende brandveilig kan worden geacht. Wanneer het voorgenomen gebruik niet voldoende brandveilig is, beoordeeld naar de uitgangspunten van dit besluit, kunnen burgemeester en wethouders beslissen aanvullende voorschriften over het brandveilig gebruik op te leggen. Deze nadere voorwaarden mogen uitsluitend worden opgelegd wanneer zij noodzakelijk zijn in het kader van het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, brandgevaar en ongevallen bij brand. Deze voorwaarden kunnen ook een beperking van het voorgenomen gebruik inhouden, bijvoorbeeld een beperking van het maximaal toe te laten aantal personen in (een deel van) het bouwwerk. Het mogen geen voorwaarden zijn die op grond van dit besluit reeds op het gebruik van het bouwwerk van toepassing zijn. Ook mogen de aanvullende voorwaarden geen bouwtechnische eisen betreffen. Bouwtechnische eisen worden uitsluitend op grond van het Bouwbesluit 2003 gesteld en alleen door een aanschrijving op grond van de Woningwet kunnen bouwtechnische eisen aan een bestaand bouwwerk worden opgelegd. Indien ook door het stellen van nadere voorwaarden niet een voldoende brandveilig gebruik kan worden bereikt kunnen burgemeester en wethouders besluiten dat de gebruiksmelding niet langer geldig is. In de tweede lid is bepaald dat het verboden is te handelen in strijd met de nadere voorwaarden, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 2.12.5 Wijzigen nadere voorwaarden en geldigheid gebruiksmelding

In het eerste lid is bepaald dat burgemeester en wethouders de na de melding opgelegde nadere voorwaarden kunnen wijzigen wanneer er sprake is van een verandering van inzichten of van omstandigheden gelegen buiten het bouwwerk, opgetreden na de melding die dit noodzakelijk maakt. Ook kunnen de nadere voorwaarden worden gewijzigd op verzoek van de melder.

Het tweede lid geeft aan in welke nauwkeurig omschreven gevallen burgemeester en wethouders kunnen besluiten dat de gebruiksmelding niet of niet langer geldig is. Dit is het geval indien:

- a. de bij de gebruiksmelding verstrekte gegevens onjuist of onvolledig zijn;
- b. blijkt dat de melder niet heeft voldaan voorwaarden van dit besluit of aan de nadere voorwaarden, bedoeld in artikel 2.12.4, eerste lid;
- c. gedurende een aansluitende periode van 30 weken of langer geen gebruik is gemaakt van het bouwwerk;
- d. er sprake is van een verandering van inzichten of van omstandigheden gelegen buiten het bouwwerk, opgetreden na de melding, waarbij het niet mogelijk blijkt door het stellen van nadere voorwaarden als bedoeld in artikel 2.12.4, eerste lid, het brandveiligheidsbelang

voldoende te beschermen;

e. de melder dit verzoekt.

Het derde lid bepaalt dat burgemeester en wethouders geen gebruik van de in het eerste en tweede lid gegeven mogelijkheden mogen maken zonder de melder eerst in de gelegenheid te stellen hierover zijn mening te geven.

Artikel 3.1 Overgangsbepalingen

Voor de invoering van dit besluit werd onderscheiden tussen gebruik met een vergunning en gebruik zonder een vergunning. De vergunning voor invoering van dit besluit is een vergunning (mede) verleend voor brandveilig gebruik van bouwwerken op grond van de verordening als bedoeld in artikel 8 van de Woningwet. In dit besluit wordt gesproken van vergunning voor het brandveilig gebruik van bouwwerken op grond van de verordening bedoeld in artikel 8 van de Woningwet om een dergelijke vergunning te onderscheiden van de gebruiksvergunning als bedoeld in dit besluit. Een vergunning verleend voor de invoering van dit besluit kan voorschriften bevatten voor andere zaken dan brandveilig gebruik, bijvoorbeeld in het belang van de gezondheid. De overgangsbepalingen in dit artikel zijn zo geformuleerd dat de onderdelen van de oorspronkelijke vergunning die betrekking hebben op andere aspecten dan brandveilig gebruik volledig in stand blijven.

Na de invoering van dit besluit kan onderscheiden worden tussen gebruik met een gebruiksvergunning, gebruik met een gebruiksmelding en gebruik zonder gebruiksvergunning of gebruiksmelding.

Hoewel na de invoering van dit besluit het aantal vergunningplichtige situaties sterk afneemt, zijn er gevallen waarin na invoering van dit besluit een gebruiksvergunning of een gebruiksmelding is voorgeschreven. Als er voor de invoering van het besluit al een vergunning voor brandveilig gebruik was, zal er in principe niet opnieuw een vergunning behoeven te worden aangevraagd of de worden gemeld. Bij de opstelling van deze overgangsbepalingen is uitgegaan van het beginsel dat verworven rechten worden gerespecteerd.

In de overgangsbepalingen worden vier situaties onderscheiden, een vijfde situatie -voor inwerkingtreding van dit besluit is een vergunning nodig, na inwerkingtreding niet meer- is niet in het besluit geregeld. Dit is ook niet nodig, in die situatie vervalt een dergelijke vergunning of een aanvraag daarvoor voor zover deze betrekking heeft op het brandveilig gebruik.

In het eerste lid is bepaald dat een vergunning voor het brandveilig gebruik verleend voor de inwerkingtreding van dit besluit, van toepassing blijft voor zover dit besluit een gebruiksvergunning voorschrijft. Omdat deze oude vergunning in stand blijft is artikel 2.11.6 op een dergelijke vergunning van toepassing verklaard. Artikel 2.11.6 regelt het wijzigen en intrekken van een gebruiksvergunning. Op deze wijze is het als daartoe aanleiding zou zijn mogelijk voor burgemeester en wethouders deze oude vergunning te wijzigen of in te trekken.

In het tweede lid is bepaald dat een vergunning voor het brandveilig gebruik verleend voor de inwerkingtreding van dit besluit voor zover die betrekking heeft op situatie waarvoor dit besluit een melding voorschrijft, beschouwd wordt als een melding als bedoeld in artikel 2.12.1 van dit besluit. Hiermee zijn de voorschriften met betrekking tot het wijzigen en geldigheid van de gebruiksmelding (artikel 2.12.5) automatisch van toepassing.

Het derde lid behandelt de situatie wanneer er voor inwerkingtreding van dit besluit een aanvraag om vergunning is gedaan waarop nog geen beslissing is genomen en er na inwerkingtreding een melding is vereist. Deze aanvraag wordt na de inwerkingtreding beschouwd als een melding als bedoeld in artikel 2.12.1.

Het vierde lid behandelt de situatie wanneer er voor inwerkingtreding van dit besluit een aanvraag om vergunning is gedaan waarop nog geen beslissing is genomen en er na inwerkingtreding een gebruiksvergunning nodig is. Een dergelijke aanvraag alsmede bezwaar en beroep tegen een beslissing op een dergelijke aanvraag worden afgedaan op grond van de voorschriften die golden op tijdstip waarop de aanvraag werd ingediend. Mocht het zo zijn dat de voorschriften die na de inwerkingtreding van dit besluit gelden gunstiger voor de aanvrager zijn, dan staat het een

aanvrager in een dergelijk geval uiteraard vrij om zijn aanvraag om vergunning in te trekken en een nieuwe aanvraag te doen op grond van dit besluit.

Artikel 3.2 Inwerkingtreding

Dit artikel regelt dat dit besluit in werking treedt op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. Het streven is om de inwerkingtreding medio 2008 te laten plaatsvinden.

De Minister voor Wonen, Wijken en Integratie,